

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51 (2234) 1992 GRUODIS-DECEMBER 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1.00

Dievas apreiškia savo akiračius žiemos naktį

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS,
Manhattan College

Kalėdas — Dievo Sūnaus atėjimą istorijon ir žmogaus gyvenimą šiaurinėje Žemės pusėje švenčiame žiemos saulėgrąžos metu. Dienos yra trumpiausios — maža šviesos, o naktys ilgiausios — apstu tamsos. Katalikų Bendrija Kalėdų naktį meldžiasi: "Dieve, šią švenčiausiąją naktį, užtvindęs tikrosios šviesos srautais, leisk mums džiaugtis danguje ta šviesybe, kurios paslaptis patiriame žemėje" (Kalėdų nakties Mišios).

Tikėjimu įsijungiamo į vienkartinę istorijos įvykį, kuris stebina, drąsina ir apreiškia Visagalio akiračius. Dievas mus myli! Praktėlės Kūdikis sustabdo, paklupdo ir prąšnešina ne tik vaikus, bet ir suaugusius. "Jis dėl mūsų, žmonių, dėl mūsų išganymo nužengė iš dangaus" (Tikėjimo išpažinimas). Praktėlės Kūdikis yra Dievo pažadėtas ir siųstas Kristus.

Krikščionybė yra žmogaus kelias į Dievą ir žmogaus kelionė su Dievu, nes Dievo Sūnus — Kristus įsijungė į tarpą žmogaus gyvenimą tam, kad apdovanotų žmogų amžinu gyvenimu, vestų ir eitų kartu Dievo link.

Savo akimis mes ne viską galime matyti, nes akiračius užstoja daiktai ir žmonės; savo kojomis mes ne visur galime nueiti, nes kliūtys ir galop mirtis pastoja kelią; savo protu mes daug ką galime suprasti, bet Dievo akiračiai nuolat lieka paslaptimi ir vis nesiliauja masinti; savo širdimi mes daug ką galime pajusti, bet sunku mums išsiveržti iš savo paties glėbio. Praktėlės Kūdikis, Dievo Kristus, tikrasis Žmogus ir į mūsų būti bei būtį įsijungęs Dievas, apreiškdamas Dievo akiračius, apšviečia ir pradžiugina, nes apdovanoja šviesa bei džiaugsmu žiemos naktį. Net kančioje, netektėje, mirties akivaizdoje galime pajusti gyvenimo prasmę ir pasitikėti mus gaubiančia šviesos bei džiaugsmo Paslaptimi, kurią vadiname Dievu. Praktėlės Kūdikis kviečia matyti toli, girdėti širdimi, liesti ir gydyti žaizdas... nes jis yra Imanuelis — "Dievas (yra) su mumis".

DIEVAS — ŠVIESOS IR DŽIAUGSMO PASLAPTIS

Kalėdų iškilmėje skaitoma Dievo žodyje vyrauja šviesos ir džiaugsmo tema. "Tauta, gyvenusi tamsumoje, pamatė didžią šviesą, gyvenusiems neviltingai šalyje užtekėjo šviesybė. Tu išaukštinau ją tautą, padarei jai didelį džiaugsmą. Tavo akivaizdoje jie džiūgavo lyg pjūties džiaugsmu..." (Iz 9,1-2).

Šviesos tema yra labai ryški visame Šv. Rašto apreiškime. Šviesa yra pats pirmasis Dievo kūrinys. Visatos Kūrėjas šviesa apvaldo chaosą. "Dievas matė, kad šviesa buvo gera. Dievas atskyrė šviesą nuo tamsos. Dievas pavadino šviesą Diena, o tamsą Naktimi" (Pr 1,1-3).

Išganymo istorijos baigmeje naujai kūriniui "nakties nebebus, jai nereikės nei žiburių, nei saulės šviesos, nes Viešpats Dievas jai švies" (Apr 22,5). Žmonės pereis iš žemiškos šviesos, kurią seka nakties tamsa, į amžiną šviesą, kuri yra pats Dievas (1 Jn 1,5-7).

Istorijos raida Šv. Rašte laikoma šviesos ir tamsos sankir-

čiu, tolygiu gyvenimo ir mirties sankirčiu. "Šviesi yra maloni, smagu akims regėti saulę" (Koh 11,7). Savo įsakmiu žodžiu Dievas apšviečia žmonių takus (žr. Ps 118,105). "Tu, Viešpatie, esi žiburys man; tu, Dieve, švieti, kai man tamsu būna!" (Ps 18,29).

Apšviesdamas akis, Dievas išgelbsti nuo pavojaus (žr. Ps 124). Taigi "Viešpats — mano šviesa, Gelbėtojas mano: ko man bijotis? Viešpats gina mano gyvybę: ko man drebėti?" (Ps 26,1). "Tikrai pas tave gyvybės šaltinis, ir tavo šviesoje regėsime šviesybę" (Ps 35,11).

Šviesa ir tamsa Šv. Rašte vaizduoja dvejopą žmogaus likimą — laimę ir kančią.

Dievo apreiškimas kaip Kūrėjo ir Išganytojo Šv. Rašte kelia žmogui džiaugsmą:

...Viešpatie Dieve, koks esi didis, apsisiautęs grožiu ir kilnybe!

Kaip žydrą nuometą ištiesei dangų,

virš sutvenkei vandenį, būstinę ten įsikūrei.

Ant debesų atsidedęs sau skrieji,

vėtrų sparnai tave neša. Vėjus visur siuntinėji, su tavim ugnies liepsnos keliauja.

...Viešpačiui giesmės giedosiu, kolei gyvenisui, skambinsiu Dievui, kol žemėje būsiu.

Tebus malonus jam mano gvyrius, ir aš Viešpačiui džiaugsiuos. (Ps 103,1-4. 33-34)

Dievo artumas ir jo darbai žmonijos istorijoje stebina žmogų ir kelia jam džiaugsmą: "Kokia didi, Viešpatie, tavo kūryba, kokios gilios yra tavo mintys! To nepažįsta tik nepritegus, tik paikas žmogus to nesupranta" (Ps 91,6-7). "Tesi džiaugia dangus, tekrykštėja žemė. Tešnloksčia jam jūra, pripildyta gyvių... Viešpaties akivaizdoje, nes jis ateina tvarkyti pasaulio" (Ps 95,11-13).

PRAKTĖLĖS KŪDIKIS — PASAULIO ŠVIESA IR DŽIAUGSMAS

Šviesa ir džiaugsmas, pažadėti pranašų knygoje, tapo tikrove Naujajame Testamente. Jo puslapiuose du evangelistai — Matas ir Lukas atspindi pradinį Dievo akiračių pilnatvės skelbimą žydams ir pagonyms su skelbimu sekusiu dvejopu atsakymu: priėmimu ir atmetimu. Jėdu rašė tikinčiųjų bendrijai (žr. Mt 2; Lk 2).

Mato evangelijoje Dievo akiračių pilnatvė patraukia tikinčiuosius. Būdinga, kad šie tikintieji yra išminčiai iš pagonijos. Evangelistas Matas lieka ištikimas savo žydiškam tikėjimo lobiui ir tiki, kad pagonys, neturėdami Raštų, niekad neturėjo tokio aiškaus apreiškimo apie Dievo akiračius, koks buvo Dievo duotas žydams.

Pagonims Dievas apreiškė save ir savo prigimtį per gamtos reiškinius — kūrinių žvėris, koks buvo Dievo duotas žydams.

Pagonims Dievas apreiškė save ir savo prigimtį per gamtos reiškinius — kūrinių žvėris, koks buvo Dievo duotas žydams. Pagonims Dievas apreiškė save ir savo prigimtį per gamtos reiškinius — kūrinių žvėris, koks buvo Dievo duotas žydams.

Ilustracija dail. SNAIGĖS ŠILEIKIENĖS.

"Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms" (Luko 2,14)

(žr. Mt 2,2-6). Tikintieji iš pagonijos ateina pagarbinti Gimusiojo, bet jie turi mokytis iš žydų apie Dievo akiračius išganymo istorijoje.

Matas pabrėžia ir paradoksa: turintys Raštus ir galintys aiškiai žinoti, ką pranašai buvo sakę, nenori ateiti ir pagarbinti naujai gimusio karaliaus. Priešingai, karalius Herodas, aukštieji kunigai ir Rašto žinovai daro suokalbį prieš Mesiją, norėdami jį nužudyti. Bet Dievas išgelbsti Kūdikį. Kitaip tariant, turintieji Raštus, atmeta Mesiją, o pagonys ateina ir, Raštų pagalba, randa Kristų ir jį pagarbina.

Žvelgdami atgal į dviejų tūkstančių metų krikščionybės istoriją, galime geriau suprasti, kodėl šis Mato pasakojimas buvo ir yra vienas geriausių žinomų ir mėgstamiausių pasakojimų apie Praktėlės Kūdikį — pasaulio šviesą ir džiaugsmą. Tai nėra vien dėl to, kad šis pasakojimas paliečia širdį ir jausmus, bet labiau dėl to, kad jame slypi Dievo akiračių esmė: Dievas tapo Žmogumi ir yra mums tikrai artimas, nes Praktėlės Kūdikis yra Dievo Sūnus. Šis apreiškimas buvo kai kuriems papiktinimas ir negalimybė, bet atnešė Dievo akiračių pilnatvę tikintiems, kad "Dievui nėra negalimų dalykų" (žr. Lk 1,38).

Luko evangelijoje Dievo akiračių pilnatvė — Mesijo gimimas yra skelbiamas žydų pie-
menims. Luko pasakojimas apima dvigubą angelų skelbimą apie gimusį Kūdikį. Pirmasis yra svarbiausias, nes apreiškia Dievo akiračius: "Toje aplynkėje nakvojo laukuose piemenys ir, pakaitomis budėdami, sergėjo savo bandą. Jiems pasirodė Viešpaties angelas ir juos nutvieskė Viešpaties šlovės šviesa. Jie labai išsigando, bet angelas jiems tarė: 'Nebijokite! Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas' (Lk 2,8-11).

Antrasis skelbimas yra angelų giesmė: "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms" (Lk 2,14). Panašią giesmę gieda Jėzus mokiniai, lydėdami Jėzų kančiai į Jeruzalę: "Garbė karaliui, kuris ateina Viešpaties vardu! Ramybė danguje, šlovė aukštybėse" (Lk 19,38).

Žydų Šv. Rašto žinovai atpažįsta panašumą tarp "Glorijos", angelų giedotos Jėzaus garbei Betliejuje, ir "Sanctus", serafimų giedoto Galybių Viešpaties garbei Jeruzalės šventykloje. Taigi evangelistas Lukas perkelia dmesį nuo Jeruzalės į Betliejų: angelai palieka šventyklą Jeruzalėje,

idant pagarbintų naują Viešpaties artumą Betliejuje.

SKIRTINGI ATOVEIKIAI

Luko pasakojimas apie Mesijo gimimą baigiasi trimis skirtingais dalyvių atoveikiais (žr. Lk 2,15-20). Piemenys yra pagrindiniai dalyviai pasakojime: jie ateina ir atranda Mesiją edžiose. Piemenys vaizduoja Izraelį, priėmusį savo Viešpatį; jie garbina Dievą už visa, ką jie matė ir girdėjo (Lk 2,17,20). Lukas nelauktai įveda į sceną ir žmones, "Kurie girdėjo, stebėjosi piemenų pasakojimu" (Lk 2,18).

Nustebimas Luko evangelijoje nebūtinai veda į tikėjimą. Nustebusių žmonių tarpe yra viena išimtis. Tai Marija, kuri "dėmėjosi visus šiuos įvykius ir svarstė juos savo širdyje" (Lk 2,19). Marija stengėsi išiminti ir suprasti šiuos nuostabų keliančius įvykius, tapdama savo Sūnaus mokinio pavyzdžiu.

Prieš 1992 metus, žiemos naktį, Betliejuje apreiškė Dievo akiračiai įgalina ir nūdienėje tamsoje rasti šviesos žiburius, nes Imanuelis — "Dievas (yra) su mumis" arti. "O Dievo turtų, išminties ir pažinimo gelmė! Kokie neįtikėjami jo sprendimai ir nesusekiami jo keliai" (Rom 11,33).

Dievo pėdsakai pasaulyje

Kristaus atėjimas mūsų pasaulin yra tokia keistybė, kuri vienus piktna, kitus guodžia bei stiprina ir veda antžemiškon viešpatijon

Dievo reiškiamasis mūsų epochoje yra galingas, guodžiantis, laisvinantis, įtikinantis tam, kuris tiki bei nori tikėti, kuris nori matyti. Bet tas Dievo reiškiamasis kartu yra paslėptas, slėpiningas, keliantis galimus nesusipratimus. Dievas nenori užklupti žmogaus tiesioginiu savo garbės apreiškimu. Toks apreiškimas jį apakintų, jis tik sukluptų apstulbęs ir tikėtų. Dievo stebuklai tėra ženklai, skatinantys klausyti, šauktis, belstis. Jie palieka žmogaus laisvę nepaliesant.

SUSITIKTI SU KRISTUMI

Apsisprendimas tikėti nekyla iš kokio nors stebuklingo įrodymo, iš krikščionybės impozantiškumo arba didžiųjų Tikinčiųjų Bendrijos faktų, kurių netrūksta. Pagrindinė paskata apsispręsti yra susitikimas su Kristumi.

Ir Jonas Krikštytojas apsisprendė tikėti tada, kai atsidūrė Kristaus artumoje, kai turėjo padaryti sprendimą, ar tikrai Jis buvo Tas, kurio laukė, kuris buvo didesnis už jį patį, kurio šaukliu jis norėjo būti, arba pats tapti mokytoju — pavyzdžiu. Jam reikėjo apsispręsti: tapti savosios tiesos ar Kristaus kėlėju, t. y. įgyvendinti tai, ko jis nuolat reikalavo, būtent pakeisti galvosena ir įtikėti. Tikėtai tada, kai per maloną patys susitikime su Kristumi, paaiškės per laisvą mūsų apsisprendimą kas esame, ar esame pasirodę atsisakyti savo teorijų, savo įpročių ir įtikėti Tą, kuris turi ateiti.

PASIPRIEŠINIMAS DIEVUI

Tikėjimo atsakymas mums nėra lengvas. Savo gelmėje visi esame Dievo ieškotojai. Žmoguje glūdi ne tik polinkis į amžinąjį šaltinį: jame slypi ir pasipriešinimas tam pačiam Dievui, primityvi nuodėmės forma. Ji laukia tikrai progos pasipiktinti. Ji tik retai pasirodo atvirai, be priedangos. Dažniausiai ji slepiasi, išeidama prieš kurį nors žmogų, instituciją, reikalaujama šventumo bei dieviškos misijos. Antra vertus, ją erzina, provokuoja šventumas, kai šis pasireiškia konkrečiomis gyvenimo. Taigi kažkas sukuria žmoguje dėl to, kad jame glūdi nuodėmės, silpnybės, dvasios siaurumas, pažinimo stoka.

DIEVAŽMOGIS

Krikščionybės keistybė yra ta, kad Dievas yra ne tik tai Be-galinis, Antgamtinis, Slėpiningas, Neaprepiamas, bet ir Dievas Žmogum tapęs; kad Jis sutinku istorinėje tikrovėje, kasdieniniame gyvenime; kad Dievas tapo kūnu (Jono 1,14); kad Jisai tapo visai konkrečiu ir nori sutikti mus Tikinčiųjų Bendrijoje, kurioje tiek daug nelygių elementų, tokiuose trapiuose bei varganuose

Kristaus atneštoji Gyvenimo šviesa teapšviečia visų mūsų kelius, teišsklaido slogios praeities tamsumas, teatgaivina mūsų širdis krikščioniškos meilės spinduliais ir tenuskaidrina visos mūsų tautos būtį. To trokšta ir linki visiems tautiečiams Tėvynėje ir plačiajame pasaulyje — "Tėviškos žiburiai"

ženkluose, kaip duona ir vynas, per tarpininkavimą sielovados žmonių, kuriems galima padaryti daug priekaištų, nes jie tėra žmonės.

DIEVO DIDYBĖ

"Žydai reikalauja stebuklų, graikai ieško išminties, o mes skelbiame nukryžiuotąjį Kristų, papiktinimą žydams, kvailystę pagonims, bet tiems, kurie yra pašaukti — žydai ir graikai, tai Kristus — Dievo galybė ir Dievo išmintis. O Dievo kvailystė yra išmintingesnė už žmonių išmintį ir Dievo silpnybė yra stipresnė už žmonių galybę" (1 Korintiečiams 1,22-25).

Dievas yra pats didžiausias, Jis negali būti atstovaujamas žmogiško didingumo, t. y. to, kas yra didinga pasaulio akys. Visa tai Dievo akyse yra niekis. Dievas yra pats didingiausias — gali pasireikšti ir silpnybėje, ir menkybėje, pats netapdamas silpnu. Ir kaip tik tai silpnybėje Jis yra stiprus: mirtyje Jis apreiškia savo gyvybę, nuodėmės pergalę Jis triumfuoja bei neša ją ant savo pečių ir apreiškia savo šventumą. Dievas yra pats didžiausias, ir kas drįstų diskutuoti su Juo — bei patarti, kaip Jis privalo ir gali pasirodyti, save apreiškėti?

GALYBĖ IR SILPNYBĖ

Taigi tikėtai tikėjimas triumfuoja Jėzaus keistybėje (Jono 6,61,68) ir Jo Bendrijoje. Tikėtai tie žmonės, kurių tikėjimo šaknys nėra pakankamai gili, pabėgs nuo Jo (Morkus 4,17). Tačiau tas, kuris tiki dieviškojo Advento tiesą — Dievo atėjimą pasaulin su galybe, žino, kad Danguos karalystė patiria spūstį nuo Jono Krikštytojo dienų (Mato 11,12), taip kad joks žmogaus varganumas negali jos sukludyti. Jis žino, kad toji Karalystė gali pasinaudoti žmonių silpnumu apreiškėti savo garbei, kuri viską apšviečia savo spindėjimu.

Didžioji tiesa Dievo atėjimo mūsų pasaulin yra ne tik tai keistybė žmogui, bet ir paguoda bei pagalba tam, kas tiki. Mums nereikia rodyti dirbtinio praktinio optimizmo, šauktis paviršutiniškos apologetikos, veikti taip, lyg pas mus viskas būtų žmogiška, regima be jokio priekaišto nei silpnybės, tarytum viskas būtų aiškiai, logiškai įrodoma. Mūsų tikėjimas yra paremtas ne žmogiška išmintimi, o Dievo dvasios ir jos galybės apreiškimu (1 Kor. 2,4).

Ši Dievo dvasia ir šiandieną stipriai reiškiasi Tikinčiųjų Bendrijoje: labdaros darbuose, išstvermingoje kantrybėje, tikėjimo tvirtume, liudijimo drąsoje, Bendrijos atgimime, kuriame dabar ir mes dalyvaujame.

Žinoma, tie dalykai sklando tyliai, slėpiningai, be jokio

(Nukelta į 2-rą psl.)

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata - \$35, pusmetinė - \$20, mėnė - \$40, garbės - \$50 (Amerikoj - JAV dol.) oro paštu - \$110. Pavieniai nr. - 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kristaus gimimo šventė.

pažadinti visą krikščioniškąjį pasaulį džiugiomis akimis pažvelgti į Gerąją naująją, skelbiančią žmonijos atgimimą, nejučiomis kreipia mūsų žvilgsnį į lietuvių tautos ir Lietuvos atgimimą, prasiveržiantį gaivių džiaugsmu po ilgo ir skausmingo tautos advento.

Kristaus gimimo šventės proga sveikiname visus tautiečius Lietuvoje ir išeivijoje, dalyvaujančius bendrame tautos atgimime ir nuoširdžiai linkime, kad tasai atgimimas būtų lydimas Betliejaus žvaigždės, vedančios Gerosios naujienos — Evangelijos keliais, ir stiprintų visus tautiečius Dievo bei savitarpio meilės dvasia.

Naujieji metai tebūnie naujas žingsnis į tautos iškovotos laisvės gynybą!

Kanados lietuvių katalikų centras

Kristaus gimimo šventės proga

siunčiame nuoširdžius sveikinimus broliam kunigam, seselėm, visiems tautiečiam išeivijoje ir Lietuvoje. Betliejaus žvaigždė tenušviečia visų mūsų ateities kelius ir testiprina mūsų tikėjimą bei viltį!

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba

Kalėdu

švenčių ir
NAUJŲ
METŲ
proga
SVEIKINAME

aukotojus,

organizacijas bei visus lietuvius išeivijoje.

Siunčiame nuoširdžius švenčių linkėjimus mūsų broliams ir sesėms. Tyliąją Kūčių naktį nepalikime jų vienu, tieskime jiems meilės bei pagalbos ranką.

Linkime visiems geros sveikatos ir Dievo palaimos bei sėkmės —

Tautos fondo atstovybė Kanadoje,
310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Dievo meilė galingesnė už juodžiausią tamsą

Vyskupo Pauliaus Baltakio kalėdinis žodis savo tautiečiams

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Kalėdose prisimename dieną, kurioje Amžinojo Dievo Sūnus įsijungė į žmonijos istoriją, tapdamas Emanueliu — Dievas su mumis. Tą dieną išsipildė pranašo Izaijo žodžiai: *Didi šviesa užtvino mus, nes gimė mums Viešpats. Jis vadinsis Nuolatinis Patarėjas, Galingasis Dievas, Taikos Kunigaikštis* (Iz. 9,5).

Tačiau Kalėdos nėra vien istorinio įvykio prisiminimas. Kalėdos yra nuolatos besitęsianti realybė. Dievo Sūnus tapęs mūsų broliu ir Išganytoju, per Krikštą ir kitus sakramentus be paliovos plečia savo taikos, teisingumo ir meilės karalystę, kuria naujas tautų kultūras, rašo naują žmonijos istorijos lapą.

Po pirmųjų Kalėdų pasaulis nebėra toks pat. Žmonija, kaip visuma, nebegali nusigręžti nuo Dievo — gyvybės, šviesos ir meilės šaltinio. Kaip vaivorykštė, rašo mūsų tautos didysis mąstytojas Antanas Maceina, yra ženklas, jog Dievas žmonių nebebaus tvanu, taip Kalėdos, — Betliejaus kūdikis, — yra užtikrinimas, kad žmonija nuo Dievo daugiau nebusisuks. Po įsikūnijimo tėra galima tik asmeninė nuodėmė, tik paskirų žmonių nusigrėjimas nuo Dievo. Todėl Kalėdos, Kristaus — Dievo su mumis gimtadienis, yra universalus, visos žmonijos broliškos meilės ir vilties šventė. Ją švenčiame ne vien mes, krikščionys, ją savu būdu švenčia visos pasaulis. Net žmonės, save laiką netikinčiais, šią dieną stengiasi būti geresniais, vienu ar kitu būdu išreikšti meilę savo artimui; pasikeičia dovanomis ir sveikinimais; aplankomi ligoniniai bei vieniši seneliai; aukojama labdarinėms organizacijoms, maitinami benamiai; laike karų padedami ginklai...

Jei žmogus nors vieną kartą metuose nori būti geresnis, jei Kalėdų dieną pajėgia pamiršti skriaudą, apkabinti savo tariamą priešą, ar tai nėra ženklas, kad Dievas yra su mumis, kad Emanuelio atnešta meilė broliui žmogui pasiliko pasaulyje, nors pats Kristus daugelio yra bandomas išstumti iš viešojo gyvenimo ir milijonai jo negimusių brolių ir sesių yra kasmet nužudomi?!

Daugelį kartų nedraugiški kaimynai bandė Lietuvą padaryti savo šiaurės vakarų provincija, jos žmones paversti paklusniais vergais. Nors ne vienas suklupo ir ne vienas nuėjo tarnauti svetimiems dievams, tačiau mūsų tauta išliko ištikima Krikštu padarytai sutarčiai: *Aš būsiu tavo Dievas, tu būsi mano tauta*. Biblinis Emanuelis, prisiėmęs Rūpinio vardą, pasiliko su tauta visuose jos varguose ir nelaimėse. Jis guodė ir palaikė viltį tremiamųjų į Sibirą, ugdė pogrindžio kadrus, tylią "Eucharistijos bičiulių" maldą puoselėjo tautinę ištikimybę sovietinės mokyklos auklėjamoje Lietuvos inteligentiijoje.

Naktis, tamsa yra mūsų skausmo, mūsų nuo Dievo nutolimo vaizdas. Kalėdos, pradedamos švesti vidurnaktį, kai šviesa nugali tamsą, — mums primena, jog Dievo meilė yra galingesnė už juodžiausią mūsų gyvenimo tamsą. Ka-

lėdų naktį mes dar nematome užtekantios saulės, tačiau žinome, kad aušra jau pakeičiui. Šiandienos gyvenime mažai jaučiame pirmąją Kalėdų naktį angelų paskelbtą garbę Dievui ir ramybę jo mylimiems žmonėms (Lk. 2,13), tačiau žinome, kad kai "Dievas yra su mumis", žmonijai ateis šviesesnis rytojus ir kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepažaus, o turės amžinąjį gyvenimą (Jn. 3,18).

Džiugaus Kristaus — "Dievas su mumis" — gimtadienio ir viltingų, Dievo laiminamų Naujųjų 1993 metų linkių visiems, gyvenantiems valstybinę nepriklausomybę atgavusioje tėvynėje ir išeivijoje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM
1992 metų Kalėdos

Dievo pėdsakai pasaulyje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

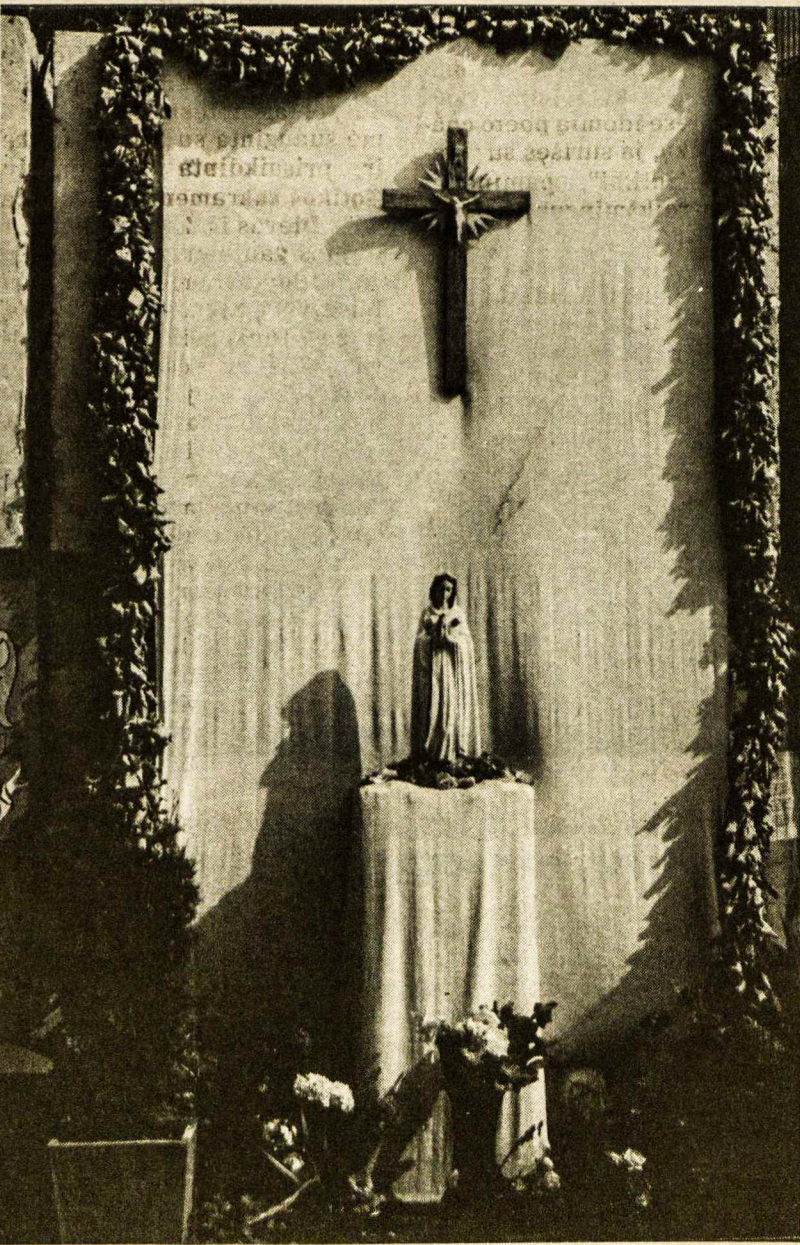
triukšmo. Tikslai tas, kas turi akis matyti, ausis klausyti, tikėjimo akis ir ausis, ir šią dieną jaučia, kad nuo Jono Krikštytojo laikų, Dangaus karalystė patiria spūstį (Mato 11,12).

DIEVO PROVERŽIAI

Mes kėlėm klausimą: kaip Advento šūksnis — Dievo proveržis pasaulin gali būti regimas, pastebimas? Evangelija sako mums: tikslai istorijos prieblandoje, žmogiškos tikrovės dylpume. Šioje tikrovėje tikintysis, kuris įveikia minėtą keistybę, žino, kad Dievas reiškiasi kaip tikslai ten, kur mažiausiai Jo tikimasi, kur galimybės atrodo beviltiškos. "Jūsų tarpe stovi tas, kurio nepažįstate" (Jono 1,27).

Toks yra Kristaus šauklio žodis. Jis reikalauja iš mūsų *lojalaus atsivertimo*, t. y. atsivertimo, nuolatinės orientacijos Kristaus link. Tai reiškia, kad mes turime būti žmonės, kurie klausyto tyloje, pasiruošę mokytis, priimti naujas dimensijas, nelinkę nuolat daryti staigių sprendimų, tačiau kritiškai, ypač sau, kurie kasdieninių rūpesčių sūkuryje, gatviniame triukšme, stokojant dvasinio polėkio, — palieka atvirą angą išgirsti tikėjimo aidams, kad dieviškieji stebuklai nuolat vyksta slaptumoje. Tai priklauso nuo žmogaus išvaigumo, jo žvilgsnio aštrumo. Taigi svarbu sutikti Kristų.

(Pagal R. Baumann, N. Kasper, G. Kopp, R. Kliem "En marche vers Noel" — Pr.G.).

KRYŽIAUS IR IŠGANYTOJO MOTINOS MARIJOS STATULA prie Lietuvos seimo rūmų Vilniuje ant barikadų, saugojusių nuo sovietinės kariuomenės galimo puolimo
Nuotr. Alf. Laučkos

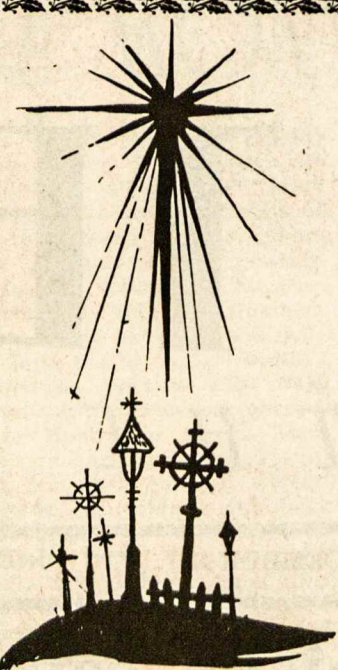

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga

Kanados lietuvių fondas sveikina visus narius, organizacijas, lietuvių bendruomenę, linkėdamas linksmų švenčių ir laimingų bei darbinių metų —

Kanados lietuvių fondas

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikinu mielus Kanados lietuvius bei dėkoju už jūsų didelį įnašą naujai atgimusiai Lietuvai.

Linkiu ir toliau nepailstamai remti mūsų tėvynę ir prisidėti prie jos gerovės kėlimo.

Lietuvos generalinis konsulas Kanadai
Haris Lapas

Ir jei audrai ištikus,
Verstų stulpą vieną,
iš tų, kurie prilaiko
mūsų namo sieną, —
Namas negrius —
Iš baimės jūs neišlakstykite,
Tik vietoj to stulpo,
Tą pačią dieną,
Tuoj kitą statykite!

(V. Kudirka)

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga siunčiame nuoširdžiausius linkėjimus broliams ir sesėms Tėvynėje ir išeivijoje.

Sveikiname Kanados lietuvius ir dėkojame jiems už vieningą darbą bei pasiaukojimą mūsų tautos gerovei.

Kanados lietuvių bendruomenės
krašto valdyba

KLB Toronto
apylinkės valdyba
nuoširdžiai sveikina
Lietuvių Bendruomenės
narius ir nares,
linkėdama giedrių

Kalėdu

švenčių ir viltingų

1993 metų —

KLB Toronto apylinkės valdyba

KRISTAUS GIMIMO

šventės proga
sveikiname

TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS,

dešimtmečiais skleidusius tikėjimo tiesą,
tėvynės meilę ir draugišką
ryšį lietuvių tarpe.

Linkime toliau gyvuoti ir lankyti lietuvius visuose pasaulio kraštuose.

KANADOS
LIETUVIŲ
KATALIKŲ
MOTERŲ
DRAUGIJA

Tarp „Šviesos spalvų“ ir „Poterių upės“

Kunigo RIČARDO MIKUTAVIČIAUS naujoviškos poezijos rinkiniai

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Prieš ketveris metus į JAV buvo iš Lietuvos atvykęs tuometinis Babtų klebonas poetas kunigas Ričardas Mikutavičius. Kai jis savo viešnagės metu lankėsi mano namuose, pažinau jį ne vien kaip kunigą-idealistą, bet ir filosofiškos krypties jautrų poetą, kurio poezijos rečitaliu 1988 m. rugpjūčio 7 d. vakarą gerėjosi Klivlando literatūros mylėtojai. Radau to vakaro magnetofono juostą ir vėl klausiausi jo poezijos.

Jau tada stebėjau, ir tebesistebiu tuometine jo drąsa. Jo poezijoje atsispindėjo, anot jo paties žodžiu, „Lietuva, žmogus, krikščionis“. Jis meldėsi „už tautos išleidimą iš mirties“, nes „Lietuva, atkakliausia esi, kai iš mirties prisikeli; geriausia esi, kai būties kalbą pažadini; švelniausia būni, kai dirbi išsitiesusi ir palinkusi...“ Tai buvo jo spaudai paruoštos knygos išėjimui skirti eilėraščiai, kuriuose ji išsikaitysi „tėvynės padėti ir rūpesčius“.

Kun. Ričardas Mikutavičius gimė 1935 m., baigė Kauno ketvirtąją vidurinę mokyklą ir 1958 m. Kauno kunigų seminariją. Kunigavo Kaune, Serečiūje, Tytuvėnuose, Babtuose. Šiuo metu jis yra Kauno Iglauš šventovės klebonas ir intensyviai rūpinasi jos restauracijos darbais, prieš tai nuostabiai gražiai restauravęs Vytauto D. šventovę.

Savo viešnagės metu 1992 m. vasarą Lietuvoje turėjau garbę būti pakviesta į poeto namus ir ta proga buvau apdovanojama jo dviem poezijos knygom, kurias jis prašė paminėti spaudoje. Vartau dvi kietais viršelais nedidelio formato knygas: „Poterių upė“ (1990 m.), ir „Šviesos spalvos“ (1992 m.). „Poterių upėje“ įžanginį žodį parašė poetas Marcelijus Martinaitis. Jis originaliai išanalizavo kun. Mikutavičiaus poeziją, nupiešė idomią poeto charakteristiką, ją surišęs su „trečiaja pažintimi“, paminėdamas tris reikšmingus susitikimus su poeto.

„Poterių upė“ poetas skiria „Tautos Dainiui Prelatui Maiironiui“, o eilėraščiai yra sugrupuoti į tris grupes: „Viršūnių paukštis“, „Pokalbis su medžiu“ ir „Poterių upė“. Jo poezijoje nėra tradicinio eilavimo formų, rimo ar ritmo, net stinga skrybos ženklų ar didžiųjų raidžių, eilutes suskaldant spausdinimo technikos metodu, bet minčių tėkmė tampa ritminga savo giliaprasmeje tasoje. Jaučiamas vidinis dvasios ritmas, kurį tegalima suvokti įsisąmoninus poeto dvasios pasaulio bangavimą. Aliteracija, kartojimas ir laipsniavimas sukelia ir vaizdus, ir jausmus. Poetų pamėgtas ruduo, su krintančiais lapais Ričardo Mikutavičiaus poezijoje simboliškai pinasi su Lietuvos likimu: „Pagelto, nunoko tas vienas vienintelis visų žuolų lapas, toks nenubloškiamas, nenuryjamas, neužverčiamas, tartum ištisas medis būtų... nunoko, pagelto, atsigulė ruduo prie baltai žydinčių Lietuvos koku...“

Maironis nuolat kartojasi poeto mintyse. Eilėraštyje „Amžiai“ poetas rašo: „Mano Tėvynės beginklis skausmas ant topolių lapų žvarbos sustingo, nuleistom blakstienom stovi, su vergovės rėžniais ant suskirdusio liemens per sausmečius verkia... Mano Tėvynės visų amžių ašarose Maironis gimė ir yra, kad prisikėlimas negėstų...“ Savo laišką Maironiui jis baigia taip: „Augai, iškerojai, toks į saulę baisiai panašus“.

„Pokalbyje su medžiu“ poetas giliai leidžia šaknis į gamtos esmę, joje rasdamas savo gyvenimo filosofijai atramą. Kiekvienoje gamtos apraiškoje yra Dievas. Vėlyvo pavasario lietuje net ir „tiesa aštrėja“, o „raštingas ruduo audro-“

mis ir vėjais kiekvienos žydėjimo dienos netrikumą atidangsto, rėkiančią tuščiažodystę, klampų dvylypumą, aiškiai matau – aštrėja tiesa, grožis aiškėja“. Reiškia, ir ruduo turi kitų poetų neįžiūrėtą uždavinį, kurie jame įžvelgia tik besiantinančią gamtos mirtį ir su ja susijusį liūdesį.

„Poterių upė“ prasideda eilėrašiu „Lietuvai“, kuriame randu Klivlande skaityto eilėraščio variantą:

„šviesiausia būni
kai aptemdoma
garsyn įsideda
atkakliausia būni
kai ištaškyta
šaltinėliu atbėgi.
švenčiausia esi kai
save mylėti
tarsi artimą įsakai-
šį vakarą
kur esi
silpniausia, Tėvyne?
kai nėra
kur būti
Tėvynei?

Čia tiksliai perduodu tekstą, kaip jis yra išspausdintas, nes skiriamuosius ženklus ir didžiąsias raides knygoje apsprendžia eilučių suskirstymas.

Duonoje poetas mato ne maistą kūnui – ji sudvasinta, simboliškai esminė žmogaus egzistencijai. „Duonos gimime“ ji yra „vienintelė iš dangaus uoga... Gieda rytmetinį poteri angelai: „Garbė Dievui Duonoje, o pjūtyje ir aplink stalą ramybė geros valios žmonėms!“ Vardas Duona ne kūnui, bet apie dvasią – kai skamba Ra-my-bė! iš užstalės išsisiu pagarbines Kristumi Duona“.

„Šviesos spalvos“ savo tematika taip pat skirstoma į tris grupes: „Gotikos Sakramentas“, „Senamiesčio labirintas“ ir „Kad Lietuva neišsivaikščiotų“. Pirmoje grupėje vyrauja religinė tematika. „Teesie Gotikos šventas vardas!“, pradedant poetas ir tęsia iki kur „žemė suauginta su Kūrėjo ranka ir prisaikdinta švenčiausiu Gotikos sakramentu“, nes „yra du – Dievas ir Žmogus, bet dar ir juos gaubianti Gotikos dvasia“. Poetas jaučia, kad „su leisgyviu pasauliu esu dvytns, ir su blunkančia žemės spalva“. Gili simbolika glūdi jo žodžiuose: „Kojomis ir rankomis išpažįstama Mirtis – dvasia ir akimis pakeliamas Prisikėlimas“. O kas yra „Drąsa?“ Tai „besiūpsančiame kūne susispaudusi baimė“. Ar ne taip iš tikro yra? Kai veiksmas reikalauja drąsos, reikia įtempti visas jėgas nugalėti baimę.

Tą sudėtingą filosofinę mintį ir psichologinį nusiteikimą poetas taip vykusiai nusako tik keturiais žodžiais... O kai „sienomis žemyn lyja Unus Sanctus, Unus Benedictus – baltas tyrumas“ – šviesos spalva.

„Senamiesčio labirinte“ ir Emausas, ir Getsemanė, ir „Paslaptingas Pasaulis“ su „šviesiomis spalvomis“, ir „Krikšto vanduo“ tampa viena didžiule ode Dievui, Jo „Marmurinėm rankom“, kurias „visos medinės Lietuvos bučiuoja“. Šventoji žemė yra „rausvo smėlio styga karaliaus Dovydto arfoje“, o „žemės skaisatykloje kartojasi kasmet Kalėdų rojus“. Atsakymo ieškodamas į žmogų amžinai kankinančius klausimus, poetas klausia: „Kodėl mirtis išlaisvina gyvybę ir pažadina laimę?“ Poetui malda yra „žydimas giliame Dievo delne, sočiai lyjant tremties žaizdomis ir pažadų išstarmėmis“.

„Kad Lietuva neišsivaikščiotų“ grupės eilėraščiai yra variacijos donelaitine tema. Čia gyvas ir Kristijonas, ir Būras, ir odė hegzetmetriui: „Prie tavęs atrieda daina – skiemėnų baltos gužtos, prie kurių stovėsim šventai“, ir „didėja, plėtojama Tolminkiemio garsas...“ Poetas skiria po originalų ketureilį ir pavasario linksmyboms, ir vasaros darbams, ir rudens gėrybėm, ir žiemos rūpesčiams, jiems suteikdamas donelaitišką atmosferą, panaudodamas „būrišką“ žodyną, kaip „vygės rypavimas“, „sūduos gaisinimas“ t.t.

Tarp „Šviesos spalvų“ ir „Poterių upės“ poetas verčia skaitytoją giliai susimąstyti ir kasdienybėje įžiūrėti gilų prasmingumą – Dievo rankos buvi-

mą ir Duonoje, ir rudens lietuje, ir senamiesčio labirinte. Poetas yra giliai individualus, kiekvieną gyvenimo, mirties, vilties, meilės ar tikėjimo elementą praleidžia per savo sielos prizmę, kurios spinduliai tampa eilėrašciais.

Tai ne deklamavimui skirti eilėraščiai, bet dvasinei komtemplacijai, kurios metu net ir pilkoje kasdienybėje galima įžvelgti Dievo buvimą, ir per Jį – būties prasmingumą, ir Tėvynės prisikėlimo skausmingą džiaugsmą, ir Duonos simbolišką vaidmenį. Be teologinių išvedžiojimų yra aiškus Dievo buvimas ir žmoguje, ir virš jo, ir aplink jį. Be patoso ar gaudinimo.

Tėvynės meilė yra poeto sielos esminis elementas, ir tuose posmuose, be rimo ir be ritmo, kalba jo dvasia apie meilę Dievui ir Tėvynei.

Svarbu pažymėti dar ir tai, kad privačiame gyvenime kun. Mikutavičius yra žinomas kaip vertingo meno rinkinio savininkas. Jo rinkinys yra įvairiomis progomis rodoma Lietuvos miestuose. Deja, neturėjau progos tą rinkinį pamatyti, nes mano viešnagės metu jis buvo rodoma Kėdainių suka-

Sveikas, Jėzau gimusi, šventas Dievo kūdiki!

Mums gimė Išganytojas

Praktatėlės kūdikis,
Gimęs Betliuje prieš daug metų,
Dabar gimsta kiekviename mieste,
kiekviename name,
kiekvienoje širdyje.
Jis priklauso kiekvienai šeimai,
Jis yra tavo ir mano kūdikis,
tavo ir mano brolis.
Jis ateina pas kiekvieną iš mūsų
ir pas mus visus kartu.
Jis ir aš esame viena.
Jis ir tu esate viena.

Mes visi su Juo esame viena.

Jėzus priklauso mums
ir mes Jam.
Dėl to mes žinome, kad Dievas mus myli,
kadangi jis yra su mumis.
Jis mus davė savo Sūnų,
kad Jis būtų mūsų brolis,
mūsų gelbėtojas,
kuris mus gydo.
Jis mus laiko savo rankų delnuose,
ir niekas iš jo rankų
negali mūsų išplėsti.
Jis yra mūsų Išganytojas
ir nėra kito.

Ką Jis atidaro, niekas negali uždaryti.
Mes esame saugūs Jo kaimenėje.

Jei sergi,
Jėzus yra sveikata,
kadangi Jis yra gyvenimas.
Jei esi liūdnas,
Jėzus paverčia tavo liūdesį džiaugsmu,
kurio niekas iš tavęs negali atimti.
Jei jautiesi nugalėtas,
turėk drąsos.
Jėzus atnešė pergalę!

Jei turi kaltės jausmą,
Jėzus savo krauju Tave nuplauna
ir duoda tau naują širdį.
Jei jautiesi niekam nevertas,
Jėzus džiaugiasi tavimi.
Jis galvoja, kad buvo verta mirti
dėl tavęs.
Jei esi pilnas abejonių,
Jėzus yra kelias ir tiesa.
Jėzus yra šviesa.
Jei esi vienišas,

Jėzus padaro tave
savo kūno nariu,
Jis įjungia tave į bendruomenę.
Jei bijai mirties,
Jėzus yra prisikėlimas.
Jį pažinti reiškia
turėti amžiną gyvenimą.

Taip! Mums gimė Išganytojas.
Jis yra Emanuelis:
Dievas su mumis.

Tai JĖZUS,
kuris mus išvaduoja iš nuodėmių,
kuris mus išlaisvina iš mūsų pačių,
kuris savo meile įdeda į mūsų širdis,
kuris mūsų gyvenimą padaro reikšmingu,
kuris viską atnauja.

Mūsų akys mato Dievo atneštą išganyką.
Džiaukimės ir garbinkim mūsų Išganytoją!

ŠIANDIEN priimkim Jį į savo širdis.

Tikėkime į Jėzų,
Būkime tvirti Jėzui.
Galvokime apie Jį,
Klausykimės Jo.
Stenkimės labiau pažinti Jį.
Pakluskime Jam,
Šaukimės Jo vardo.
Tik Jis vienas yra pasaulio Išganytojas.

Ši geroji naujiena yra Dievo jėga,
išgelbsinti kiekvieną, kuris tiki.

Būkime užtat Jėzaus liudininkai,
Skelbkime nuostabius Dievo darbus.
Jėzaus šviesoje ir mes tampame šviesa,
Dievo meilė buvo visiems apreiškta.

Dievas nori, kad kiekvienas būtų išganytas
ir pilnai pažintų tiesą.

Pasauliui gimė viltis.
Jėzus yra ta viltis.

Mums gimė Išganytojas,
Jis yra Jėzus Kristus mūsų Viešpats!
Aleliuja!
Ateik, Viešpatie Jėzau!
Ateik į mūsų širdis.

(JIM SCULLY – autorius.
Į lietuvių kalbą išvertė VINCAS KOLYČIUS)

Po 2000 metų Kristaus gimimo vietoje skamba Betliejaus šventovių varpai, skelbdami pasauliui džiaugsmą ir Dievo meilę

Katalikiškoji evangelizacija Lietuvoje

Lietuva, kaip ir kiti Rytų Europos kraštai, kurie nusikratė komunizmo, tapo misijų sritimi įvairioms krikščioniškomis ir nekrikščioniškomis sektoms. Įvairūs pamokslininkai ir nekrikščioniškų grupių skleidėjai, būdami finansškai stiprūs, skleidžia savo idėjas ir pritraukia nemažai jaunimo. Daug kas klausia, kodėl jaunimas jungiasi į tas grupes, kas juos ten traukia? Turime nepamiršti, kad jauni žmonės, auklėti komunistinėje sistemoje, jaučia dvasinį alkį. Vi-duje yra tuštuma, kurią norisi užpildyti.

Kai žmogus yra ištroškęs, tai jis neklaušia, ar jam paduotas vanduo yra grynas ir švarus. Troškuliui numalšinti jis geria ir drumstą vandenį, jeigu jam kas nors pasiūlo. Taip yra ir Lietuvoje. Jauni žmonės susižavi ir budistų, ir krikščionių idėjomis, ir Jehovos liudininkais, spiritistų seansais ir įvairių kitų sektų skleidžiamomis idėjomis.

Katalikiškoji evangelizacija iki šiol per daug neišsiplėtė. Prošvaisčių betgi yra. Nemažai žemesnių klasių moksleivių jungiasi į ateitininkų organizaciją, vyresnieji į Eucharistijos bičiulius, „Focolare“ ir charizmatines grupes. Tai tik pradžia, bet daug žadanti.

Viena veikliausių katalikiškų grupių yra „Gyvieji akmenys“ Kaune. Juos globoja vysk. S. Tamkevičius, ragindamas lankyti įvairias parapijas. Jie tai ir daro kartu su Kretingos pranciškonais, kurie yra itin aktyvūs evangelizacijos darbe. Penki jaunuoliai iš „Gyvyjų akmenų“ grupės ir du pranciškonai lankė evangelizacijos kursų St. Paul. Minessotos valstijoje, JAV. Jie jau grįžo į Lietuvą ir įsijungė į darbą. Kauno švietimo skyrius juos paprašė, kad applan-kytų visas rajono mokyklas ir visose klasėse kalbėtų apie Dievą ir katalikų tikėjimą.

Kadangi jie lanko įvairias parapijas, jiems reikalingas mažas autobusiukas. Jo kaina – \$10,000 JAV. Tam tikslui yra renkamos aukos ir jau didesnė pusė yra surinkta, bet dar trūksta \$3000.

Sis projektas yra svarbus dvasiniam Lietuvos atgimimui. Kreipiamės į pavienius asmenis ir katalikiškas organizacijas, prašydami aukų. Kiekvienas paaukotas doleris bus panaudotas katalikiško jaunimo ugdymui Lietuvoje. Aukoti galima per Prisikėlimo parapiją, 1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8, pažymint, kad auka skiriama „Gyviems akmenims“. Aukotojams bus išduodami kvitai atleidimui nuo mokesčių.

Vincas Kolyčius

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams,
bičiuliams ir pažįstamiems

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų
proga –

PASAULIO LIETUVIŲ
INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ
SAJUNGOS VALDYBA

Sveikiname

visus Kanados lietuvių,
o ypač lietuvių jaunimą, linkėdami
viso geriausio

Šv. Kalėdų ir

Naujųjų metų progą.

Taip pat linkėjimus siunčiame tautiečiams, gyvenan-
tiems Amerikoje, Lietuvoje, Australijoje, Europoje ir
P. Amerikoje. Sėkmės visur ir visada – KLJS valdyba

Knygų rišykla
„SAMOGITIA“
meniška ir įrūša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

KALĖDINĖ NUOTAUKA Vilniuje, iškritus ankstyvam sniegui

Nuotr. Alf. Laučkos

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PUODYNĖ KURSŲ HERBE

Šiaulių rajono Kursų miestas dabar turi beveik 13.000 gyventojų. Kursėnai pirmą kartą miestu yra pavadinti 1581 m. dvaro inventoriaus aprašyme. Dabartinės savivaldybės užsakyta Kursų miesto herbas sukūrė dail. G. Butkevičienė, ji įjungusi puodynę, pasagą ir kryžius. Puodynė primena šį miestą savo amatu garsiusius puodžius, o pasaga ir kryžiai — jam daug gero padariusią bajorų Gruzevičių giminę, tuos ženklius turėjusią savajame herbe.

EUROPIETIŠKA DEGALINĖ

Pirmoji europietiško stiliaus kuro automobilams degalinė 1992 m. spalio 8 d. buvo atidaryta Vilniuje, Lazdynų pakraštyje. Ji priklauso bendrai Lietuvos ir Suomijos firmai "Litofinn Service". Naujoji degalinė vienu metu kurą gali papildyti dvilika automobilių, už talonus parduodama Mažeikių naftos perdavimo įmonėje pagamintą benzina ir dyzelinį kurą. Naftos perdavimo įmonė Mažeikiuose yra firmos "Litofinn Service" akcininkė, turinti penktadalį jos akcijų. Per dieną iš turimų atsargų parduodama apie 15 tonų degalų. Degalinėje už JAV dolerius gaunama ir suomių bendrovės "Neste" kuro, benzine neturinčio švino priedų. Nedidelę parduotuvę prie degalinės už tvirtą valiutą galima pirkti maisto gaminių, tepalų ir atsarginių detalių automobiliams.

LIETUVIŠKA MOKYKLA

Eišiškėse gyvenantys lietuviai savo vaikus leidavo mision lenkų, rusų ir lietuvių mokyklon. Tik šiemet 83 lietuviškai naujuosius mokslo metus pradėjo savoje lietuviškoje mokykloje, įsikūrusioje II-osios vidurinės rusų mokyklos trečiajame aukšte. Jo atnaujinimu pasirūpino Lietuvos sąjūdžio Kauno skyriaus koordinacinė taryba pietryčių Lietuvai, statybinės medžiagos remontui gavusi iš Kauno įmonių. Kauno "Zemprojeke" architektai jau ruošia naujos lietuviškos mokyklos Eišiškėse projektą. Ją tikimasi pastatyti dvejų-trejų metų laikotarpiu. Lietuvos sąjūdžio Kauno skyriaus koordinacinė taryba pietryčių Lietuvai rūpinasi visomis lietuvių mokyklomis Šaltinėnų rajone.

MALTOS ORDINO VALGYKLA

Vokietijos katalikų Maltos ordino pagalbos tarnyba jau turi savo skyrius Klaipėdoje, Vilkaškyje, Ignalinoje, Elektrėnuose, Katinėnuose, Jonavos rajono Bukonyse. Tie skyriai — pradžia Lietuvos katalikų Maltos ordino labdaros organizacijos. Jos pirmininku yra paskirtas vysk. J. Tunaitis, generaliniu sekretoriumi — žurnalo "Katalikų pasaulis" vyr. red. A. Belickas. Labdarininkų Vokietijos ir Lietuvos maltiečių pastangomis Vilniuje jau atidaryta pirmoji valgykla socialinės pagalbos reikalingiems žmonėms. Valgyklos atidarymas Šilalės rajono Katinėnų parapijos klebonas kun. Petras Linkevičius autobusų atvežė

būrį vaikų, giedojusių kalėdines giesmes ir dainavusių lietuvių liaudies dainas. Valgykloje nemokamus karštus pietus kasdien gaus pora šimtų neturtingų vilniečių, kurių sąrašą parūpina kitos lietuvių labdaros institucijos. Pagrindinis pietų patiekalas — tiršta daržovių ir mėsos sriuba. Maistas bus perkamas už Vokietijos katalikų Maltos ordino paskirtas ir gautas aukas. Kitas valgyklos išlaidas padengs Lietuvos visuomeninio maitinimo įmonė "Gintaras" su privačiu verslininku A. Šakinu. Socialinių virtuvų projektui Lietuvoje vadovauja Vokietijos katalikų Maltos ordino įgaliotinis Rudy Guhl. Ordinas labdaros srityje nesiriboja tik neapmokamo maisto virtuvėmis ir valgyklomis. Jo pastangomis Jonavos rajone jau atidaryta speciali ligoninė neturtingiesiems, Vilkaviškyje — senelių namai.

VAIZBŪNAI TRAKŲ PILYJE

Vidas Rachlevičius "Lietuvos ryto" skaitytojus supažindino su Vilniuje 1992 m. spalio 17 d. surengtu turtingu vaizbūnų suvaizbiu ir jų baliumi Trakų pilyje. "Lietuvos" viešbučio konferencijų salėje įvykęs suvaizbiavimas buvo pavadintas naujoviškos saugos kongresu, o baliumi pilyje — "Kolumbo klubo" įsteigimo iškilėmis. Kongrese priimta atsiaukime ginama teisė į nuosavybę, verslo ir prekybos laisvę, privačių įmonių steigimą. V. Rachlevičius cituoja atsiaukime patriotiškai skambančius žodžius: "Prisiminkime nepriklausomos Lietuvos devizą: tavo gerovė — tautos gerovė". Kongrese dalyvavo Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas K. Motieka. Grupę atstovų, jam atvežusių kongreso nutarimų, priėmė pirm. V. Landsbergis. Į "Kolumbo klubo" įsteigimą prožektoriais apšviestam Trakų pilin atvyko ir JAV ambasadorius D. Johnsonas, kalbėjęs apie Amerikos atradimo penkių šimtų metų sukaktį ir tik dabar atrastą Trakų pilį. Klubas steigėjai turėjo nario ženklus — ant masyvių sidabro grandinėlių pakabintus 60 gramų sveriančius gryo sidabro medalionus su iškaltu riterio šalmu. Atvykstančiuosius pasitikdavo riteriai, "Trimito" orkestras fanfaronais, jų pavardes ir firmų pavadinimus paskelbdavo senovinius drabužius dėvintis ceremonijos vadovas. Riterių mūšio programą atliko iš Kijevo pasikviesta kaskadininkais vadinamų akrobatų grupė, laimėjusi Europoje surengtus riterių turnyrus. Didžiojoje pilies menėje grojo senovinės muzikos ansamblis "Banchetto musicale". Ten už JAV dolerius varžytinėse buvo galima nusipirkti gražiausių gėlių puokščių ir netgi tūkstančius kainuojančių papuošalų. Pasak "Lietuvos ryto" atstovo V. Rachlevičiaus, už solidžią kainą buvo įsigytas Hollywoodo filmų aktorius A. Schwarzeneggerio dantų šepečukas, o vienas kavalierius savo damai už 100 dolerių nupirko net ir italų kilmės estradinės dainininkės Madonos kojines.

1000 dienų nuo nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo suejo gruodžio 5 d. Tai paskelbė laikinai einantis seimo pirmininko pareigas Č. Juršėnas.

Iki gruodžio 15 d. turėtų išieiti paskutinis Rusijos kareivis iš Šiaurės miestelio (66,5 ha, 278 pastatai). Tebėra 107 divizijos štabas, dalis karių, bet karinės technikos jau nebeliko. Divizijos vado V. Frolovo nuomone, nesusipratimų, išvedant kariuomenę iš Vilniaus, neturėtų būti. Šiaurės miestelį inspektavę Lietuvos pareigūnai pripažino, kad miestelis yra vienas iš tvarkingiausių perduodamų kariškių objektų.

A. Brazauskas priėmė L. Majorovą. Susitikime su Šiaurės Vakarų grupės vadu generolu pulkininku L. Majorovu, pasveikinusi A. Brazauską, pradėjusį laikinai eiti prezidento pareigas, buvo aptarti armijos išvedimo iš Lietuvos reikalai.

Rusijos federacijos ambasadorius Lietuvoje paskirtas Nikolajus Obertyševs; jį priėmė laikinai einantis prezidento pareigas A. Brazauskas.

"Žydų padėtis iš esmės pagerėjo": įstatymai numato vieno visų tautybių piliečių ir gyventojų teises, oficialiai pripažinta žydų diaspora, atkurtos jos organizacijos, muziejus, "Makabi" sporto klubai, vaikų darželis ir mokykla, vėl leidžiamas laikraštis "Jerušalajim d'Lita", transliuojama radijo laida jidiš kalba, ypač rūpinamasi žydų žudynių vietomis ir kapinėmis. Tačiau žydų bendruomenės tarybos kreipimusi nusikundžiama dėl kai kurių antisemitinio pobūdžio publikacijų, kai kurių pareigūnų pasisakymų, siekiančių žydų tautai "suvesti kolektyvinę atsakomybę už sovietų režimo įvedimą Lietuvoje 1940 m. ir taip netiesiogiai pateisinti žydų genocidą 1941-1944 m."

Lenkų spauda apie Lietuvą po rinkimų į Vilniaus ir Šaltinėnų rajonų tarybas: "Mėnka valstybėlė, pilna barbarų"; kol netapsime civilizuoti, mums "neturi būti vietos Europoje". Bet "Žečpospolita", išnagrinėjusi rinkimus, kaltino Lietuvos lenkus.

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Krovininio sąstato nelaimė įvyko Lentvario-Viežio geležinkelio ruože, kur apvirto keturios cisternos su dyzeliniu kuru bei benzinu. Buvo užblokuotos dvi kelio juostos, nučiukta 500 m bėgių, išverstas elektros stulpai. Priežastys aiškinamos.

Japonijos imperatoriaus laiškas A. Brazauskui įteikė Horė Sugihara, sūnus ambasadoriaus, buvusio Lietuvoje prieš karą. Vizito tikslas — išsiaiškinti, kuo ir kaip Japonija galėtų padėti Lietuvai.

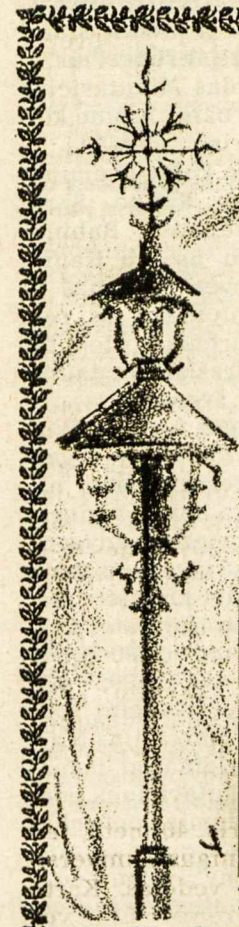
Vilniuje — antroji labdarininkų valgykla "Betanija". Ją įsteigti buvusioje karinėje valgykloje prie Šv. Petro ir Povilo bažnyčios padėjo Maltos ordino Lietuvos tarnyba. Pašventinto Vilniaus arkivyskupas A. J. Bačkis. Kol kas joje pietauja 100, ateityje numatoma pamaitinti 500 alkstančių. Pirmoji tokia valgykla yra Bazilijonų gatvėje.

"Kviečiu darniam darbui". Tai A. Brazauskos kreipimasis po ankstesnės vyriausybės sprendimo nutraukti valstybės dotacijas mėšai ir pienui (stauga pakilo kaina net 200%). "Kreipiuosi ir įsakyti kviečiu užkirsti kelią tolesniam kainų kilimui ir dar didesniai žmonių nuskurdinimui. Užtikrinu Lietuvos žmones, kad naujoji vyriausybė imsis kuo skubiausių priemonių, siekdama ištaisyti savo pirmtakų klaidas (...). Šiandien man sunku kviesti Lietuvos žmones kantrybei. Apgailestaudamas turiu pasakyti, kad buvo žengta daug tokių žingsnių, kurie baigia išsekinti kantrybę. Tačiau akių vaizdą ir tai, kad ūkio krizę sugebėsime įveikti tik sutelkiant pastangoms. Kviečiu visus tikėti Lietuvos ateitimi (...). Kviečiu darniam darbui.

Dekretas dėl Lietuvos respublikos vyriausybės. Ją sudaro šešiolikla ministerių su portfeliais ir vienas be jo: Julius Veselka — ekonomikos, Leonas Ašmantas — energetikos, Eduardas Vilkas — finansų, Audrius

Butkevičius — krašto apsaugos, Dainius Trinkūnas — kultūros ir švietimo, Jonas Klimas — miškų ūkio, Albertas Sinevičius — pramonės ir prekybos, Gintautas Žintelis — ryšių ir informatikos, Teodoras Medaškis — socialinės apsaugos, Algirdas Vapšys — statybos ir urbanistikos, Jonas Biržiškis — susisiekimo, Vytautas Kriauza — sveikatos apsaugos, Jonas Prapietis — teisingumo, Povilas Gylis — užsienio reikalų, Romas Vaitekūnas — vidaus reikalų, Rimantas Karazija — žemės ūkio, Algimantas Matulevičius — savivaldybių reikalų (min. be portfelio).

Paskirtas nacionalinės premijos. 1992 m. laureatai: dailininkas Valentinas Antanavičius, rašytojas Kazys Bradūnas, dailėtyrininkas Vladas Drėma, pianistas Petras Geniušas, filosofas Arvydas Šliogeris.

Tautų likimo Viešpatie, tu saugai
Ir žemę jų ir sienas jų ir jų likimus,
Po tavo stogu jos kaip kedro medis auga,
Ir ant bedugnių drusiai stato sau namus.

Po Tavo stogu, Dieve, mūsų viltys auga
Ir nyksta mirytys, kancijos, vargas ir skausmai,
Tautų likimo Viešpatie, Tu saugai
Kad į bedugnę nenuplūstų mūsų namai.

(Bernardas Brazdionis)

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga

sveikiname savo rėmėjus, geradarius, meninius vienetus, lietuviškas organizacijas ir visus lietuvius plačiame pasaulyje —

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", vadovai ir tėvų komitetas

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis

"ATŽALYNAS"

sveikina su šv. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS visus šokėjus, mokytojus, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, rėmėjus, plačiąją lietuvių visuomenę ir linki visiems ištvermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- * staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
- * dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
- * kiemų sutvarkymas (landscaping)
- * prieklauskos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto

Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-416-434-1847

FAX 1-416-728-5745

- Visos paslaugos atsiėmiant jūsų gimines iš Lietuvos: išskirti, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodami laiškus, žinutes jūsų kaimams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valutinės sąskaitos Vilniuje išmokamą parą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiška doleriais arba dažnai skrisdami perduodami asmeniškai. Kreipkitės į ALGI ar STEFA MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Skrendantiems į šiltes kraštus parūpinam bilietus ir draudą pigiausiomis kainomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Pagal pageidavimą paruošiam keliones įvairiomis trasomis su vienu persėdimu: per Kopenhagą, Frankfurtą, Londoną, Berlyną, Ciurichą, Vieną, Varšuvą. Dar ne per vėlu: TORONTAS — VILNIUS ir atgal nuo \$949 Jūsų sveikiam iš Lietuvos nuo \$849 Teiraukitės ir apie bilietų išpardavimą \$799

ALGIS MEDELIS

trečiadieniais 11-17 val. kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

Ten rogučių šviežios vėžės
Apšerkšniję mėlynį šilai —
Nuostabi ramybė gaubia žemę
Naktį šventą gieda angelų pulkai...

Šv. Kalėdų

proga sveikiname plačiame pasaulyje išblaškytus lietuvius, šokėjų tėvelius bei rėmėjus, kitus meno vienetus ir jų vadovus, linkėdami

laimingų 1993 metų.

Kristaus gimimo šventė tejungia mus visus, skleisdama taiką ir ramybę mūsų širdyse!

"GYVATARAS",
Hamilton, Ont.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Aleksas ir Veronika Paulioniai
St. Catharines, Ont.

sv. Kalėdų proga sveikiname

savo gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami linksmų švenčių ir laimingų
1993-ųjų metų –

Juozas, Rita, Aurelija, Gintaras
ir mama Karasiejai

SVEIKINAME

visus lietuvius
Jėzaus Kristaus
gimimo proga.
Kalėdų šventės
teatneša tyro
džiaugsmo ir
Naujieji metai
stiprybės bei
vilties tikėjime –

Kunigas Algimantas, Rūta ir Rita Žilinskai

**Nuoširdžiai sveikiname su
šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais**
Punsko-Seinų-Suvalkų krašto išeiviją, visus
pasaulio lietuvius, organizacijas ir visus mūsų
rėmėjus –

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos
sambūrio valdyba

1993 metų linkime –

Angelė ir Bronius Stankaičiai
Peterson, JAV

TAUTOS FONDAS
sveikina

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1993-ųjų metų

proga visus aukotojus, jų šeimos narius bei organizacijų veikėjus, kurie visuomet tikėjo ir stipriai rėmė Lietuvos prisikėlimo pastangas ir aukoję Lietuvos laisvinimo darbams įgyvendinti; visus tuos, kurie supranta sunkią Lietuvos padėtį ir iš naujo ryžtasi aukoti bei pasiaukoti tikros Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo darbams tęsti.

Ne Lietuvos valdžiai reikia paramos – lietuvių tauta siekia mūsų dosnios pagalbos.

Skirkime 1993 metus Lietuvos – demokratinės valstybės atstatymui. Remkime savo darbus ir lėšomis per Tautos fondą.

Tautos fondo vadovybė

Politiniai dabarties vingiai

Naujas ministerių kabinetas

ELTOS žiniomis, laikinai einantis Lietuvos prezidento pareigas A. Brazauskas patvirtino ministerio pirmininko Br. Lubio sudarytą vyriausybės sudėtį.

Iš senosios vyriausybės pasiliko krašto apsaugos, miškų ūkio, ryšių ir informacijos, socialinės apsaugos, susisiekimo bei energetikos ministrai (šeši iš 17 ministrų). Nauji ministrai:

Julius Veselka – ekonomikos ministras, 49 metų, Vilniaus universiteto docentas, dirbęs ekonomikos ministerijoje, LDDP narys.

Eduardas Vilkelis – finansų ministras, 39 metų, dirbęs valstybės kontrolieriaus pavaduotoju, 1991 m. pasitraukęs iš šių pareigų. Paskutiniu laiku darbavosi akcinėje bendrovėje.

Dainius Trinkūnas – kultūros ir švietimo ministras, 60 metų, 1988-1990 m. buvo kultūros ministru. Iš profesijos pianistas, koncertavęs sovietų respublikose, Vakarų Europoje ir Amerikoje. Sakoma, į ministrų kabinetą pakviestas paskutiniomis valandomis, atsisakius kitiems kandidatams.

Albertas Sinevičius – pramonės ir prekybos ministras. Šias pareigas ėjo K. Prunskienės vyriausybėje. Atsistatydinęs vadovavo Lietuvos biržai. Anksčiau buvo sovietinės Lietuvos lengvosios pramonės ministro pavaduotojas.

Algirdas Vapšys – statybos ir urbanistikos ministras, 59 metų, miesto ūkio ir statybos specialistas, ilgą laiką vadovavęs gamykloms. Nuo 1980 m. buvo sovietinės Lietuvos statybos ministro pavaduotojas.

Vytautas Kriauza – sveikatos ministras, 37 metų, dirbo kaip Kauno klinikų direktoriaus pavaduotojas, trumpai buvo ir sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas.

Jonas Prapiestis – teisingumo ministras, 40 metų, teisininkas, Vilniaus universiteto katedros vedėjas. Kartu su kitais parengė Lietuvos konstituciją.

Povilas Gylys – užsienio reikalų ministras, 44 metų, Vilniaus universiteto ekonomikos profesorius, LDDP narys. Ekonominiais reikalais vyriausybėje numatyta pirmenybė, todėl esą šioms pareigoms paskirtas ekonomistas.

Romas Vaitekūnas – vidaus reikalų ministras, 49 metų, iki šiol buvęs Šiaulių policijos vyriausias komisaras.

Rimantas Karazija – žemės ūkio ministras, daug metų vadovavęs Veterinarijos akademijai Kaune, LDDP narys.

Algimantas Matulevičius – ministras be portfelio savi valdybių reikalams, 44 metų, buvęs komjaunimo organizacijos vadovas Vilniuje, dirbęs įmonių direktoriumi, pastaruoju metu – Lietuvos pramoninių organizacijų pirmininkas.

Greitu laiku ministras pirmininkas Br. Lubys pateiks savo vyriausybės programą seimui. Patvirtinus programą, ministrai bus prisiekdinti ir galės pradėti darbą. Br. Lubys sutiko vadovauti vyriausybei iki bus išrinktas Lietuvos prezidentas.

Nepažeidžiamos žmogaus teisės

Kad galėtų pasilikti rusų kariuomenės daliniai Latvi-

joje, Maskva viešai skundžiasi, kad negalinti išvesti savo kariuomenės, nes reikia apsaugoti rusų mažumos teises. Tam pavartojama ir vakarietiška spauda. Pasak latvių šaltinių, neatsitiktinai atsiradęs "Life" žurnale straipsnis, nukreiptas prieš Latviją.

Priekabinga propaganda vykdoma ir diplomatinio būdu. Rusijos atstovas prie Jungtinių Tautų beveik įtikinęs šios organizacijos pareigūnus, kad būtų sekamas Latvijos vyriausybės elgesys mažumų atžvilgiu.

Latvijos misijos prie Jungtinių Tautų žiniomis, Latvijos prezidentas A. Gorbunovs kreipėsi į Jungtinių Tautų organizaciją, prašydamas atsistoti į jo kraštą misiją, kuri ištyrų Rusijos kaltinimus.

Ši misija, ištyrusi būklę Latvijoje, pateikia šią informaciją:

Latvija išgyvena pereinamąjį laikotarpį, kai vyriausybei reikia atsivėlgti į sovietų padarytus nusižengimus ir neteisybes nuo 1940 iki 1990 metų. Tai sukelia rūpestį mažumoms – kokia jų ateitis šiame krašte. Bet visa tai nekyla iš žmogaus teisių pažeidimo.

Misija nerado Latvijoje faktų, kurie rodytų, kad šiame krašte vykdomas sistematis kas žmogaus teisių pažeidimai. Jei pasitaiko atskirų incidentų, tai jie nesijungia su jokia diskriminacine politika. Tokie prasižengimai gali būti greitai atitaisomi. Dar pranešime pabrėžiama, kad mažumų žmonės nėra masiškai atleidžiami iš darbų, nėra išskirti iš švietimo sistemos, nevaromi iš butų.

Misija didelį dėmesį skyrė rusų kariuomenės išvedimo klausimui.

Dar neatgavo savų namų

Daugiau kaip prieš vienerius metus Lietuvos vyriausybė savo potvarkiu Vilniaus arkivyskupijai grąžino Vyskupų rūmus Šventaragio gatvėje. Tuose rūmuose, yra įsikūrusi "Respublikos" redakcija, kuri užsispyrusiai nenori palikti rūmų, aiškindamasi, kad jai siūlomos patalpos nėra pakankamos. Pakartotinai arkiv. Audrius Bačkis rašė raštus vyriausybei, kad pastaroji sutvarkytų nemalonų klausimą.

Pasak laikraščio "Apžvalga" 1992. XI. 20-26, arkivyskupas dar vis laukia vyriausybės atsakymo ir į šį rugsėjo 18 d. rašytą laišką:

"1991 m. gegužės. 18 d. potvarkiu Nr. 315 p Lietuvos Respublikos Vyriausybė grąžino Vilniaus arkivyskupijos kurijai Vyskupų rūmus Šventaragio gatvėje, kuriuose yra įsikūrusi "Respublikos" laikraščio redakcija.

Nuo to laiko daug kartų kreipėmės į Vyriausybę, prašydami išskelbti minėtą redakciją iš mūsų patalpų.

Nežiūrint to, kad šiuo metu du Vilniaus vyskupai gyvena Šv. Mikalojaus parapijos klebonijoje, kur turi dirbti visa Vilniaus arkivyskupijos kurija, mes turime kuo skubiau įkurti Popiežiaus kelionės į Lietuvą rengimo komitetą. Be to, iki Popiežiaus atvykimo liko vienuolika mėnesių. Jei namai iki to laiko nebus įrengti, Vilniaus arkivyskupas negalės jo priimti.

Visos Lietuvos vyskupijos yra atgavusios savo kurijų patalpas, tik Lietuvos sosti-

nėje neįmanoma prisipažinti, kad pagaliau būtų įvykdytas Vyriausybės potvarkis ir sugrąžintas gyvybiškai reikalingas pastatas.

Maloniai prašau gerbiama Premjerą atsakyti man raštu, kas daroma šiuo reikalu ir kada mes galėsime persikelti į savo namus?"

Pasiruošta priimti mazutą

Klaipėdos uostas, kaip skelbia Klaipėdos valstybinės naftos bendrovės technikos direktorius P. Mulskis, gali priimti ir supilti į geležinkelio cisternas sunkųjį mazutą, reikalingą katilinėms ir elektrinėms kurenti. Kuro perpylimas iš laivo į cisternas bus automatiškai valdomas iš centrinės vietos. Per parą galima perpumpuoti 10 tūkst. tonų mazuto. Per metus tikimasi apdoroti maždaug 3 mil. tonų kuro.

Signatarų įstatymo projektas

"Signataras yra tas, kuris balsavo už Kovo 11-sios aktą dėl Lietuvos nepriklausomybės" – rašoma įstatymo projekte, kaip pranešama "Lietuvos ryte". Dokumentą rengia buvęs Aukščiausiosios tarybos seniūnas E. Gentvilas. Naujame projekte signatarams ir vyriausybės nariams nenumatomas medžiaginės lengvatos. Pagal ankstyvesnį N. Rasimavičiaus parengtą projektą, buvę parlamento nariai ir ministrai būtų gavę 248 tūkst. talonų.

V. Čepaičio ir J. Minkevičiaus, kurie neteko Aukščiausiosios tarybos mandatų, atveji, ar jie verti signatarų vardo, spės seimas.

Signatarai turės teisę be leidimo įeiti į seimo rūmus ir stebėti posėdžius. Jiems bus įteikti signatarų pažymėjimai ir ženkleliai. Jiems taipgi paliekami diplomatiniai Lietuvos pasai, kurie kas penkeri metai atnaujinami.

Atskiru vyriausybės aktu, mirę signatarai bus laidojami valstybės lėšomis.

Tarnybiniai ginklai

Lietuvos vyriausybė priėmė nutarimą, kad nuo šiol ginklus nešioti galės ne tik prokuratūros, valstybės kontrolės, aplinkos apsaugos, muitinės žinybų darbuotojai, bet ir Lietuvos ginklų fondo, radijo, televizijos, bankų, geodezijos, geologijos tarnybų bei atitinkamų tarybų pareigas einantys darbuotojai.

Dar norėtų apsiginkluoti komercinių bankų valdytojai, tarybų pirmininkai. Visi tokie prašymai atmetami – leidimai išduodami tik bankų apsaugos darbuotojams. Tarnybinių ginklų – pistoletų, revolverių, automatų ir kitų išduota 2800 vienetų. J.A.

Džiugių šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų metų

visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Bubulių šeima

ŠV. KALĖDŲ

proga sveikiname gimines,
draugus ir pažįstamus,
linkėdami linksmų švenčių
bei laimingų
Naujų metų –

O. P. Polgrimai

*** Linksmų *
* ŠV. KALĖDŲ! * ir
laimingų bei sėkmingų
Naujų metų**

linkime savo mieliems
giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

Eugenija, Margarita ir Leonas Kleval

**Linksmų
KALĖDŲ**

**švenčių ir sėkmės
pilnų naujų metų**

giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Viktoras ir Teresė Gražuliai
Marija Andrulevičienė

**Sveikinu su
šv. Kalėdomis,
linkėdama visiems geros
nuotaikos, sveikatos
bei sėkmės naujuose
metuose –**

Marija Mickevičienė,
Vienna, Ont.

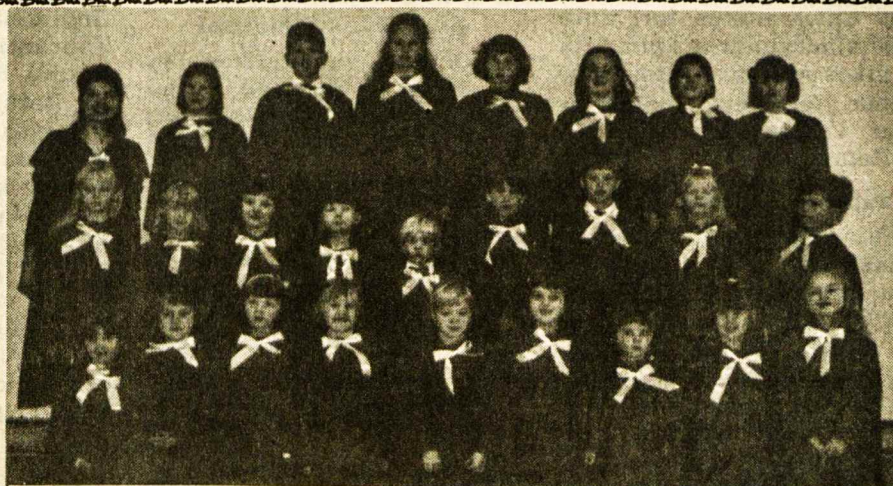

Linksminkimės
ir džiukimės,
Dievui garbę
duodami
giedokime ...

Linksmų

šventų

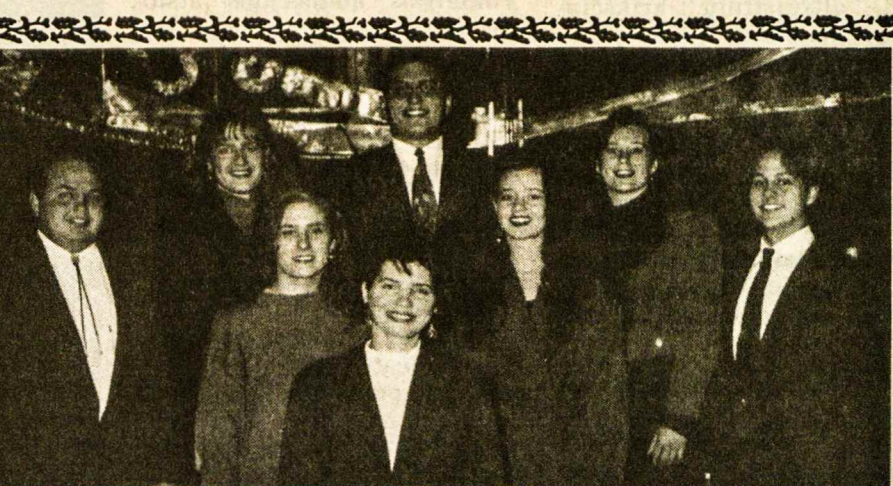
* Kalėdų! *

Lietuvos kankinių parapijos vaikučių choras

Dievo
palaimos,
meilės ir
ramybės
Jūsų
namams –

linki dainos vienetą "Sutartinė":

Paulius Sukauskas, Dana Pargauskaitė, Audra Puzerytė,
Aras Nausėdas, vadovė Nijolė Benotienė, Daina Gurklytė,
Zita Gurklytė, Gintaras Karasiejus

Netiesa apie vyskupą

Ryšium su Lietuvos seimo rinkimais ir Lietuvos demokratinės darbo partijos laimėjimu atstovų daugumos išeivijoje pasklido žinia, kad Kaišiadorių vyskupas balsavęs už komunistinę A. Brazauską partiją ir kitus raginęs tai daryti. Patirta, kad šis gandas pasklido remiantis "Draugo" 1992.XI.19 vedamuoju "Ir pasikeitimai abiejose pusėse", pasirašytu raidėmis RKV. Ten parašyta: "Senam pensininkui jau per brangu kitur keltis, tai taip ir vargsta vyresnioji mūsų karta šiame pasikeitusiame Amerikos gerovės klimato. O Lietuvoje grįžti vis dar kiek baugina. Ypač kai ateina žinios, kad net Kaišiadorių vyskupas balsavo

ir vėl ragina parapijiečius balsuoti už Brazauską, o ne už poną Landsbergį".

Pasiteiravus telefonu pas Kaišiadorių vyskupą J. Matulaitį 1992.XII.7 apie šią paskleistą žinią, gautas atsakymas: "Tai nesąmonė. Jokios agitacijos nebuvo". Vyskupas išreiškė savo nusistebėjimą tokios neteisingos, jį kompromituojančios žinios sklaidimu. Jo pozicija 1992 m. seimo rinkimų klausimu nesiskyrė nuo kitų Lietuvos vyskupų laikyenos, išreikštos ganymojamame laiške, kuriame tikintieji buvo skatinami balsuoti už dorus, tinkamus kandidatus į seimą, nenurodant nei paskirų kandidatų, nei partijų bei grupių. Inf.

Kauno technologijos universiteto rektorius prof. KESTUTIS KRIŠČIŪNAS ir kun. RICARDAS MIKUTAVIČIUS sukaktuvinėje šventėje 1992.XI.5. Pastarasis pašventino naują universiteto vėliavą su įrašu: "Mokslas, išradinimas, dora" Nuotr. E. Katino

Iškilmės technologijos universitete

Kauno technologijos universiteto 70 metų sukaktis ir naujos linkmės pradžia. Demokratiškai išrinktas rektorius. Dešimt tūkstančių studentų – būsimų inžinierių

J. V. DANYŠ

Kauno muzikinio teatro salėje 1992.XI.5 įvyko didelės Kauno technologijos universiteto (KTU) iškilės. Prieš 70 metų Kaune įsteigta Lietuvos (vėliau pavadinta Vytauto Didžiojo) universitete pradėjo veikti technikos fakultetas, ruošiantis įvairių specialybių inžinierius nepriklausomybę iškovojusiai Lietuvai. Karo įvykiai, sovietų ir vokiečių okupacijos paveikė Lietuvos technikos mokslų raidą. 1951 m. pagal sovietinius pertvarkymus Kaune universiteto neliko, technikos mokslų fakultetai pertvarkyti į Kauno politechnikos institutą (KPT) pagal sovietinės sistemos modelį.

Atgimimui Lietuvoje pradedus, grįžta į universitetinę struktūrą. Dabar studijos tvarkomos pagal Vakarų universitetų modelius. Technologijos universitetas turi maždaug 10.000 klausytojų. Su filialais šiauliuose ir Panevėžyje jis yra savo didumu antras Lietuvos universitetas (Vilniaus universitetas turi apie 16.000 klausytojų) ir apima tik technikos mokslus. Humanitariniams mokslams įsteigtas atskiras Vytauto Didžiojo universitetas.

Nauja universiteto vėliava

Naują institucijos kryptį išreiškia ir nauja vėliava su įrašu: "SCIENTIA, INGENIUM, VIRTUS" (Mokslas, išradinimas, dora). Vėliavą pašventinęs kun. Ričardas Mikutavičius, Šv. Mykolo arkangelo Iglo šventovės rektorius, savo kalboje linkėjo, kad ši vėliava taptų akademinės vienybės, universitetinės šeimos garbės ženklu... Kad būtų humanistinių, altruistinių, krikščioniškų nuostatų įkvėpėja... Kad būtų puoselėjama diskusijų ir įdėjų tolerancija.

Vienas seniausių KTU profesorių Algirdas Matukonis, dar Vytauto Didžiojo universiteto auklėtinis ir pradėjęs universitetą dėsytį 1944 m., apžvelgė aukštojo technikos mokslo ir KPI Lietuvoje 70 metų vingiuotą raidą iki vėl sugrįžta į universiteto statų.

KTU senato pirmininkas prof. Antanas Žiliukas nurodė universiteto pareigą ruošti Lietuvai kūrybingus inžinierius ir mokslo darbuotojus. KTU rektorius prof. Kestutis Kriščiūnas kalbėjo apie buvusio

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

(Ši dalies pasinaudota "Kauno dienos" 1992.XI.7 informacija)

Mokslinėje konferencijoje Vilniuje

GENOVAITĖ BIJŪNIENĖ

1992 m. vasarą besidarbuojant Vilniaus universitetuose įvyko daug renginių. Vienas jų – mokslinė konferencija, skirta lietuvių tautos bei baltų praeičiai. Jai pirmininkavo Antanas Gudelis. Trumpą sveikinimo kalbą pasakė Kultūros ir švietimo ministerio pavaduotojas Kornelijus Platelis. Jonas Trinkūnas – baltų konferencijų iniciatorius pabrėžė, kad mes dabar gyvename idomų bendros baltų žemės laikotarpi, kai reikalingas susitelkimas. Tos tautos turėtų burtis ir bendram kūrybiniam darbui, konferencijoms. Siūlė, kad ši konferencija būtų tokia bendra pradžia. Gediminas valdė Lietuvą, bet buvo tinkamas visoms tautoms, tai tebūnie Gedimino vardas kaip simbolis.

Profesorių mintys

Iš profesorių kalbų ryškėjo mintys ir pasididžiavimas, kad mūsų protėviai sugebėjo išlaikyti indoeuropietišką kultūrą, papročius ir kalbą, net mūsų mokslinė istoriografija nuspalvinta mitologija. Mūsų kunigaikščių valdymo laikais vyravo didelis kultūrų ir religijų tolerantiškumas, kuris ateina iš senosios indoeuropietiškos kultūros. Išstius 50 metų mums buvo uždrausta apie tai kalbėti. Mumyse išugdė nepilnavertiškumo jausmą. Antara klūtis – kiekvienas mokslininkas pasiėmė atskirus kultūros faktus tyrinėti, bet dabar ateina metas užsiminti bendrabaltiškos kultūros tyrinėjimais.

Prof. Mažiulis kalbėjo apie lietuvių, latvių ir prūsų kalbų giminumą. Lietuvių ir latvių kalbos gerokai skiriasi nuo prūsų kalbos. Prūsų kalba yra artimesnė latvių kalbai. Slava – tai baltų prokalbės dalis, kuri paskui paveikė baltus. Prof. Toporovas gvildeno tą klausimą. Prof. Zigmas Zinkevičius kalbėjo apie baltus ir slavus.

Vaišės

Pietų pertraukos metu visi paskaitininkai ir kai kurie svečiai (jų tarpe ir aš, nes buvau vienintelė iš užjūrio) buvo pakviesti pietų į gretimą pastatą – Mokslininkų kavinę. Jau pasidavęs vikriai visiems išnešiojo skanūs pietūs, kurių pagrindinis patiekalas buvo cepelinai su padažu. Kai norėjau užsimokėti, man buvo pasakyta, kad pietūs nemokamai. Aš nustebau, kad ekonomikai esant tokioje varganoje būklėje, rengėjai dar sugeba suorganizuoti ir pamaitinti konferencijos paskaitininkus bei svečius, tuo tarpu pas mus konferencijos patys apsimoka sau už pietus.

Ateities projektai

Po pietų pertraukos kalbėjo Gediminas Ilgūnas, Aurimas Taurantas, istorikas Romas Batūra. Buvo įdomu paklausti R. Batūros pasakojimo apie Vilniaus būsimų paminklų projektą. Pradedant nuo Gedimino kalno ir žemutinės pilies – labai svarbus Vilniaus pilių regionas. Jis buvo suniokotas. Dabar jis atstatomas, atkuriamas mindauginio regiono išsidėstymas. Vyksta Mindaugo pilies tyrinėjimai rūmų teritorijoje. Vilniaus pilių regionas ypatingas, nes čia buvo kadaise sakralinis baltų centras.

Kauno technologijos universiteto sukaktuvinė šventė 1992.XI.5. Studentų linkėjimai rektoriumi Nuotr. E. Katino

ras. Tarp istorinės Lietuvos ir dabartinės Gedimino gatvės yra jungianti gija iki Aukščiausios tarybos, Neries vingio, Vingio parko. Mūsų pareiga – atstatyti tautos dvasią. Lukiškių aikštė turėtų būti nežinomo kareivio kapo vieta, supiltas aukštesnis kapas. Stovėtų keturi sargybiniai. Tai būtų simbolinis įamžinimas – tautos kančių ir vilčių muziejus. Reikėtų išvesti plačius laiptus į (Tauro) kalną ir viršūnėje padaryti tautos stiprybės aukurą. Išeivijos architektas Arbas-Arbačiauskas suprojektavo aukštą paminklą. Lietuva gali turėti senąjį baltų kultūros istorijos lopšį, kaip Roma – altorių. Didelis statinys galėtų būti salė, vėliavos, Čiurlionio vizijos – baltų sakralinė vieta. Tautos namai su savo visuomenine veikla. Restauruoti Profsąjungų rūmai.

Pirmiausia reikia sutvarkyti pilių regioną, neneigiant Mindaugo vardo. Jis taip pat turėtų būti įamžintas – tai Lietuvos valstybingumo įamžinimas. Pakraštyje ir Vytautas su Jogaila turėtų rasti savo vietą. Kreivojo kalno slėnyje turėtų baltų dvasią išreikšti kanklininko-žynio skulptūra.

Pasibaigus paskaitų ciklui, visi rinkosi atokiau nuo rūmų, prie aukuro, kur jau laukė būrelis gediminaičių. Ugnį uždegė archeologas Sigitas Lasavickas, o etnografinis ansamblis "Jorė" pagrojo ir padainavo Gedimino dienų progai skirtų dainų.

Kultūros fondo užmojai

Buvau pakviesta ir dar į vieną įdomų renginį – Lietuvos kultūros fondo (LKF) priėmimą rugsėjo 29 d. LKF yra nevyriausybinė organizacija. Ji įsteigta 1987 m. Jos tikslas – gaivinti lietuvių kalbą ir kultūrą. Organizacijoje iš viso 34 nariai. LKF direktorius – Jurgis Dvarionas, sekretorė – Eugenija Andriulienė. Buvo kviesti kultūros atašės iš diplomatinio užsienio atstovybių. Dalyvavo Vokietijos, Danijos ir kt. atašės, pora reporterių iš televizijos, Leopoldas Digrys – vargonų muzikos specialistas, Dalia Kūtraitė – televizijos režisierė, sugrąžinusi ne vieną išeivį į Lietuvą, Halina Kobleckaitė – kairėmė, Tautybių departamento prie Lietuvos vyriausybės direktorė, krikščioniško jaunimo centro kūrėjas – universiteto studentas ir kit.

Pradžioje buvo kukli programėlė: du mokiniai fleitistai ir mažylė smuikininke, o jos mamytė pagrojo klavesinu. Pagrindinė pranešėja buvo Pedagoginio universiteto anglų kalbos dėstytoja Irena Kubilienė. Tai labai aktyvi LKF narė, Lietuvos knygnešio draugijos pirmininkė (jos senelis buvo knygnešys), laikraščio "Krivulė" redaktorė. Ji pranešimą padarė anglų ir lietuvių kalbomis. Buvo paminėtos kelios Fondo programos: etninė ir tautinės savigarbos, t.y. tautos paminklų atstatymas. Buvo minimas Algirdas Kerelis iš JAV architektų sąjungos, kuris pažadėjęs atstatyti vieną Medininkų pilies bokštą. Nacionalinės vilties programa remia ir palaiko jaunuosius talentus.

Totorius Mensaidas Baireševskis kalbėjo apie didelę Krymo totorių sukaktį 1997 m. Totorių Lietuvoje esama 5.000,

o karaimų – 283. Vytautas Didysis esąs jų tėvas. 1558 m. jiems buvo pastatyta mečetė, o 1997 m. bus pastatytas Vytautui Didžiajam paminklas. Visi Vytautai susibūrė į draugiją ir renka paminklui pinigų. Vida Dautartienė – jaunųjų talentų globėja rengia loterijas ir telkia lėšas.

LKF dalyvauja ir UNESCO programoje "Nauji veidai" (The New Faces), palaiko ryšį su Jolantos Vaičiutytės "The Baltic House" Paryžiuje. Ji suorganizavusi chorėlį, dainuojantį sanskrito kalba. LKF palaiko ryšius ir su Olandijos sanskrito grupe.

Priėmimo vaišių metu prie šampano ir užkandėlių vyko asmeniniai pokalbiai, mezgėsi pažintys, buvo filmuojami dalyviai. Aparatūra – du televizoriai, filmavimo aparatai ir ekrana Fondui padovanoto Antanas Mikalajūnas iš Los Angeles.

Su kitataučiais

Į abu Vilniaus universitetus ir kitas aukštąsias mokyklas atsilanko profesorius iš užsienio šalių su įvairiais bendradarbiavimo ar pagalbos tikslais. Viena tokių buvo profesorė Shirley Haley-James iš JAV (Atlanta, Georgia) su savo vyrų, elektronikos specialistu, kurie siuntė žodynus, mokyklinius vadovėlius, daiktinius, popierius ir kt. Su jais ir anglų k. katedros vedėja Izolda Geniene bei dar vienu dėstytoju teko praleisti ištisą savaitgalį lankantis muziejuose, teatruose, dailės – gintaro paroduotuvėse, restoranuose. Vedėja net pakvietė visus pas save pietų. Lietuviškas vaišingumas ir nuoširdumas svečių neliko nepastebėtas.

Tas mėnuo Vilniuje prabėgo labai greitai. Išsivežiau daug gražių ir šiltų įspūdžių. Abiejų Vilniaus universitetų anglų k. katedros suruošė gražias išleistas ir su dovanomis išleido iki sekančių metų.

Vilniaus radijas praneša

Torontietė Alė Stepatienė gavo laišką iš Vilniaus radijo tarnybos, kuriame aiškėja pastangos gauti galingesnius siųstuvus, kad galėtų girdėti ir šiaurinė Amerikos žemumė dalis. Čia spausdinamas laiškas ištisai. RED.

Siunčiu jums trumpą faksą, kuriuo noriu padėkoti už rūpestį Vilniaus radiju ir informaciją, kuri mums labai naudinga. Maža to, iš jūsų pranešimų puikiai matome, kad pagerinti laidų girdimumą šiaurinėje Amerikos žemumo dalyje niekaip nesiseka. Tuo tarpu gauname pranešimus, kad Vilniaus radijo programos gerai girdi, tarkim, Kalifornijoje arba Arizonoje.

Deja, matyt, šiais dažniais, kuriuos nuomojame dabar, geresnio girdimumo tikėtis negalima nei Toronte, nei Montrealyje, nei Niujorke, nei Floridoje (kaip tik šiame ruože gyvena daugiausia mūsų klausytojų).

Todėl šiuo metu Lietuvos radijo techninės tarnybos pradėjo derybas dėl naujų siųstuvų nuomos. Tikriausiai visiškai atsisakysime siųstuvų Tolimuosiose Rytuose (Chabarovske ir Petropavlovske,

Etnografinis ansamblis "Jorė", atikęs meninę programą Lietuvos mokslinės konferencijos metu Vilniuje Nuotr. G. Bijūnienės

Lietuvos kultūros fondo priėmimo Vilniuje grupė dalyvių Nuotr. G. Bijūnienės

Dainų šventė Vilniuje

Informacinis pranešimas

1994 m. liepos 7-10 d.d. Vilniuje vyks Lietuvos dainų šventė. Į šią sukaktuvinę šventę (70 metų nuo pirmosios dainų šventės 1924 m. Kaune) yra pakviesti ir išeivijos chorai, dainos vienetai, šokių ansambliai.

Toronte yra sudarytas išeivijos organizacinis komitetas, kuriam pirmininkauja Juozas Karasiejus. Į šį komitetą įeina

Rita Karasiejienė, kuri rūpinasi šokių reikalais ir Dalia Viskontienė – chorais ir dainos vienetais. Jos abi buvo pakviestos Lietuvos kultūros ir švietimo ministerio D. Kuolio atlikti šį darbą, būti išeivijos šokių ir dainų vadovėmis.

Chorų vadovei Daliai Viskontienei, o kartu ir organizaciniam komitetui yra labai svarbu žinoti, kiek choristų mano važiuoti, iš kokių vietovių (adresų) ir maždaug kokio amžiaus. Visos šios žinios reikalingos tolesniam darbui, o svarbiausia repertuaro parinkimui.

Maloniai prašytume visus chorų ir dainos vienetų vadovus, galvojančius dalyvauti sukaktuvinėje Lietuvos dainų šventėje, kuo skubiau išsiųsti atsiliepimą ar žinutę vėliausiai iki 1993 m. vasario 15 d. šiuo adresu: 1994 m. Lietuvos dainų šventė – išeivijos org. komitetas, c/o Mr. Algis Nausėdas, 1011 College Street, Toronto, Ont. M6H 1A8.

Galvę jūsų žinutes, išsiųsime registracijos anketas. Remiantis gautomis žiniomis iš Lietuvos, šventės repetitijos prasidės liepos 5 d. Išeivijos vienetai būtinai kviečiami jose dalyvauti. Nakvynė ir maistas šventės metu bus parūpintas. Gavę daugiau žinių, stengsimės jus skubiai informuoti spaudoje. N. B.

Poetės Marijos Aukštaitės Centro Leidiniai

	m.	psl.	kaina \$
1. Rožių Vasara (poezija)	1966	762	15.00
2. Išeivės Keliu (biografija)	1978	208	10.00
3. Išeivė (biografija)	1980	266	11.00
4. Ant Marių Krašto (romanas)	1981	420	14.00
5. Nubangavę Kūdikystės Dienos (biografija)	1981	236	10.00
6. Lyrika (poezija)	1983	204	11.00
7. Išeivės Memorai (biografija)	1988	178	12.00
8. Audringais Vieškeliais (14 apysakų)	1989	396	30.00
9. ir 10: Poetės Marijos Aukštaitės Sutaupytų Kūrinių Katalogas I ir II (išbaigta)	1987	833	
11. Meilė Sutemoje (18 apysakų)	1989	296	25.00
12. Klaudijus Kalėdų Verpetuose (19 Kalėdinų ir Velykinių apysakų)	1990	242	25.00
13. Sielos Simfonijos (poezija)	1990	346	30.00
14. Sopulingoji Lietuvė Motina (poezija)	1990	100	25.00
15. Išeivės Memorai II (istorija, biografija)	1990	422	40.00
16. Mano Meditacijos (filosofija)	1990	384	35.00
17. Pergventų Dienų Žiedai (23 apysakos)	1990	248	25.00
18. Meilės Sonetai (poezija)	1990	194	30.00
19. Ifigenija, Kleopatra ir Dolorosa (trys novelės)	1990	236	25.00
20. Sodų Mistikoj (poezija)	1991	180	25.00
21. Mano Dienos Romoje (istorija, biografija)	1991	336	45.00
22. Širdies Fantazijos (beletristika, Marija Aukštaitė ir V.J. Budrikas)	1991	272	25.00
23. "Išeivė (Originali)", (biografija)	1991	320	30.00
24. Mistiniai Sodai (poezija)	1992	363	30.00
25. Tėvynės Išdavikas (šešių veiksmyų tragedija)	1992	173	25.00
26. Išeivės Memorai III (istorija, biografija)	1993	291	30.00

46 Arthur Mark Drive, Port Hope, Ontario, Canada L1A 3X1

Rudeninis „Į laisvę“

Jaudinantis straipsnis apie rusą profesorių Leoną Karsaviną, dirbusį Kaune ir mirusį sibiriniame lageryje

ALFONSAS NAKAS

I 80 puslapių žurnalą red. Juozas Baužys sudėjo dviejų 1992-ųjų vasaros stovyklų visą esenciją ir dar kai ką ne studijų stovykloms rašytą. Pirmoji stovykla įvykusi 1992 m. gegužės 11-18 d.d. Vilniuje ir Nidoje (ją rengė „Į laisvę fondo“ Lietuvos filialas), antroji — rugpjūčio 23-30 JAV, Dainavoje, rengta 36-tą kartą Lietuvių fronto bičiulių. Už stovyklų paskaitų panaudojimą redaktorių tenka tik pagirti. Šitaip į naudą ir paskaitininkams, ir žurnalo skaitytojams: pirmųjų auditorija padaugėja bent dešimteriopai, antrieji gauna geros skaitybos, kuri vargu ar redakcijai pasiektų tiesiai nuo rašančiųjų stalo.

Pradėsiu nuo rašinio, kuris mane sujaudino iki ašarų. Tai Vlodo Nasevičiaus prisiminimai apie filosofą Leoną Karsaviną (*Profesorius Leonas Karsavinas / paskutinėje savo gyvenimo stotyje*). Daugiausia dialogų forma autorius atskleidžia ruso profesoriaus meilę Lietuvai, specifiškai Kaunui, meilę lietuvių tautai. Iki paskutinės minutės bolševizmo kankinys Sibiro lageryje rūpinasi savo filosofiniais veikalais, jų išlikimu. Kurį laiką dar tikisi gyventi, svajoja grįžti į Kauną. Mirčiai artėjant, nori šį pasaulį palikti tikintį ortodoksų, bet, išbaums bijančio šventoiko pagalbos nesulaukęs, lenko kunigo nuvedamas į katalikų tikėjimą, kataliku ir miršta.

Šio rašinio fone sumirga keletas kilnių lietuvių asmenybų: gydytojas Vladas Šimkūnas, medicai Povilas Butkevičius ir Alfonsas Svarinskas (dabar prelatas), prof. Antanas Žvironas, gen. Jonas Juodišius, kun. Stanislovas Pupaleigis, sanitaras Jonas Paukštė, stud. Kazys Lukoševičius, dar keli.

Kaip ir visi sibiriniai rašiniai, iš vienos pusės atskleidžia nužmogėjusio bolševizmo niekšišumą, iš kitos — žmoniš išlikusiųjų kilumą. Vis dėlto autoriui VI. Nasevičiui tenka prikišti dialogų abejotina autentiškumą: jo perdėm mandagius, nusaldintus, panegyriškus klausimus ir lygiai tokius pat prof. Karsavino atsakymus. Visa tai galėjo būti išreikšta paprasčiau, tad ir įtikinamiau, netgi tik pasakojamąja forma. Bet VI. Nasevičiaus irgi nebėra gyvųjų tarpe (jis ankstesniame „IL“ numery aprašytas Juozo Kojelio), tad „nusaldinimo“ pastaba tinka dar gyviesiems teberašantiems (pvz. gydytojai, rezgiantieji pokalbį su savo kolegomis bei pacientais).

Išvalgiai ir jaudinančiai praneša Jonas Algirdas Antanaitis apie padėtį Lietuvoje (*Kelio į socialinę demokratiją pagrindinės gairės*). Jis išryškina didžiąją AT klaidą — nevykusią žemės reformą, kuri, sunaikinusi kolchozus, smulkiems žemdirbiams nesuteikė jokios pagalbos. Nušviečia siaubingą „juodosios ekonomikos“ veiklą („juodoji ekonomika“ — tai neatsakinga spekuliacija, vedanti į visišką būtinojo gyvenimo suirimą, kuri galinti pasibaigti nepasitenkinimo sprogdumu, kaip padegus benzinau kanalizacijoje). Kas 1992 m. Lietuvoje lankėmės, J. A. Antanaitis teisingas mintis sutinkame su dideliu rūpesčiu.

Kitas baimę keliantis įvalgas straipsnis, parašytas Pilypo Naručio, pavadintas *Apie svetimias armijas ir Karaliaučius*. Svarsto Lietuvos suverenumo trapumą, kol buvusi sovietinė, dabar Rusijos armija, nekontroliuojama, nesiskaitanti su Lietuvos vyriausybės potvarkiais, tebešeimininkauja. Dar blogiau su Rusijos ginkluotomis pajėgomis Karaliaučiaus srityje. Net ir iš Lietuvos rusų divizijas išvedus, Karaliaučius Rusijos rankose liks didžia grėsme ne tik Lietuvai, bet ir Vakarų šalims. P. Naručio rašinys vertas visų didelio dėmesio.

Nelinksmas ir Jono Pabedinsko rašinys, kurio antraštė *Žvilgsnis į politinę ir ekonominę Lietuvos transformaciją* nusako, kas bus kalbama. Priminęs, kad demokratėjimas vyksta nuo pat išsivadavimo

iš vergijos, randa jį lėtą ir nepakankamą. Tauta po komunistų perversmo prarado progą susikonsoliduoti. Ekonomikoje, nors turi gerų planų, jų nerealizuoja, neprieina prie tinkamų reformų. Stagracija. Biurokratizmas. Nomenklatūrininkų užmačios pasiglemžti turtus, išvirtinti ekonomikoj.

Išspausdinta Vidmanto Valiūšaičio kalba, pasakyta „Į laisvę fondo“ studijų dienų atidaryme Vilniuje (*Pilnutinė demokratija ir jos bičiuliai*) išryškina šios organizacijos ir LFB sąjūdžio atliktus reikšmingus darbus Lietuvos kultūrai.

Kitas kalbėtojas, Kazys G. Ambrozaitis, (po antrašte *Vieningoje lietuviškos kultūros srityje*) primena lietuviškų studijų reikšmę Europoje ir Amerikoje. Jis iškelia tris kultūrininkus — Juozą Brazaitį, Juozą Girnį ir Vytautą Vardį, kaip pirmuosius studijų savaičių pradininkus, ir siūlo minimą savaitę jiems dedikuoti.

Prisiminami du tautos didvyriai, žuvę partizanaudami: žurn. Julijonas Būtenas (apie jį rašo Eduardas Pašakinskas) ir poetas Bronius Krivickas (rašo Česlovas Grincevičius). Pirmojo pateikiamas rašinys, „IL“ spausdintas po jo žuvimo. Antrojo į vieną puslapį sudėti du sonetai. Melanija Stankaitienė duoda žiupsnelį atsiminimų apie partizaninę kovą žuvusius Ariogalos apylinkių vyrus, juos visus įvardindama pavardėmis ir jų žuvimą metrikuodama.

Vytautas Volertas šmaikščiai ir įtikinančiai pašneka apie išeivį ir Lietuvoje likusiųjų skirtumus ir iš to kylančius nesutarimus (*Šis ir anas krantas*). Gauna pylos bei patarimų „šie“ ir „anie“.

Antanas Musteikis prisimena darbą JAV universitetuose. Nurodo sunkumus, su kuriais susiduria svetimtautis, su akcentu, dargi katalikas dėstytojas.

Žurnalo gale tekstams ir nuotraukoms net 11 puslapių skirta studijų savaitėi Lietuvoje (1992. V. 11-18) išryškinti. Tekstai dviejų autorių: „IL“ red. Juozo Baužio reportažas apie savaitės eigą ir Adolfo Damušio savaitėje svarstyti minčių susumavimas.

Iš įdomaus reportažo aiškėja, kad tarp „jų“ (tėvynainių Lietuvoje) ir „mūsų“ (išeivių) nebūta didelės meilės. „Jie“ demonstravę intelektualumą ir kartais tuščiai filosofavę. „Mes“ kalbėję konkrečiai ir dalykiškai. Na o „susu-mavime“ tai jau pilnutinė demokracija visose palietose srityse: politinėje, socialinėje, ekonominėje, kultūrinėje, tarptautinėje.

Įdomus ir svarbus redaktoriaus pranešimas (*Nuo redaktoriaus stalo*): nuo šio numerio „IL“ žurnalas spausdinamas dviem laidom — Lietuvoje ir JAV. Lietuvoje didesniu tiražu (nesakoma kokiu). Tai bandymas. Tikimasi gerų rezultatų. Dieve, duok!

Tenka sutikti su V. Volertu, kad „Aidai“, iškeliaivę Lietuvą, ten pražuvo. Jeigu „Į laisvę“ irgi visu tiražu į Lietuvą persikeltų, mums, išeiviams, irgi pražūtų. Jūsų apžvalginin-

VILNIAUS UNIVERSITETO filologijos fakulteto priesalį dail. R. GIBAVICIUS išdekoravo garsųjų Lietuvos žmonių portretais. Šioje nuotraukoje — vyskupas ANTANAS BARANAUSKAS ir citatos iš jo kūrybos. Nuotr. Alf. Laučkos

Lietuvininkas apie Mažąją Lietuvą

Montrealiečio VILIAUS PĖTERAIČIO veikalas „Mažoji Lietuva ir Tvanksta“

Dr. ALGIRDAS MATULEVIČIUS, Vilnius

Vilius Pėteraitis atliko didelį darbą, visapusiškai ištyręs apie tūkstantį Mažosios Lietuvos ir dalies prūsų žemių, vandenvardžių (hidronimų), parašęs monografiją „Mažoji Lietuva ir Tvanksta“ (456 psl., 3000 egz., išleido Mokslo ir enciklopedijų leidykla, spaudė „Spindulio“ spaustuve Kaune). Upynų ir archeologinių kultūrų žemėlapis bei schemas rengė A. Lymantas. Finansavo Mažosios Lietuvos fondas Kanadoje. Jis žada išleisti ir lietuvininkų išeivų M. Brako, M. Gelžinio, A. Lymano, M. Purvino veikalus iš Mažosios Lietuvos istorijos.

V. Pėteraitis gimė 1914 m. Vaidgausoje, netoli Klaipėdos. Anglistas, žodyninkas. 1935-1936 m. studijavo teologiją Vytauto Didžiojo universiteto Evangelikų teologijos fakultete, 1938-1941 m. — anglistiką ir germanistiką. Nuo 1942 m. buvo Vilniaus pedagoginio instituto germanistikos skyriaus vedėjas. Nuo 1949 m. gyvena Montrealyje. Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio centro komiteto narys, Mažosios Lietuvos fondo steigėjas, nuo 1985 m. — jo vicepirmininkas, nuo 1992 m. — pirmininkas.

Veikale — 4 dalys: vandenvardžių etimologinis žodynas, jų daryba, suskirstymas pagal reikšmę (semantinis) ir kilmę (etimologinis) bei analizė. Autoriaus tyrimų išvadose remia kitų sričių mokslininkų išvadas, kad mūsų protėviai baltai prie Baltijos nuolat gyveno jau daugiau kaip prieš 4000 metų. Atsakomybės dėl pateiktam vandenvardžių etimolo-

kas linki, kad čia pasiliktumėte dar bent iki 2000-ųjų metų, nes iki tol skaitytojų, kad ir vis mažėjančio skaičiaus, dar atsiras.

gijų, žodžių darybos aiškinimų, teiginių bei išvadų imasi autorius. Nors dėl tyrimų metodologijos mūsų žymieji kalbininkai (akad. Z. Zinkevičius, dr. A. Vanagas) turi priekaištų, tačiau koks lobis vien šimtų upių, upelių, ežerų, ežerėlių, pelkių pavadinimų pateikimas ir upynų, Baltijos jūros schemų sudarymas! Visos Europos tautų gyvenimo panorama.

Pastabų, skirtingų nuomonių veikiausiai išsaks ir Lietuvos archeologai. Ypač dėl terminijos.

Vandenvardžiai — ne tik kalbos turtas, bet ir svarbus istorijos šaltinis. Jie papildo žinias apie krašto gamtą, augmeniją ir gyvūniją, gyventojų mitologinį pasaulį, jų kūrybinę galią, nenutrūkusią daugiau kaip per 4 tūkstantmečius. Kaip rašo V. Pėteraitis, vandenvardžių įvairovėje rasime įpintą to krašto ir tos tautos geografinį, istorinį, kalbinį, religinį ir tautinį palikimą. Baltiškoji vandenvardinė kultūra buvo viena tobuliausių ir archaishiausių, sukurta aukštos dvasinės kultūros žmonijai. Šis baltiškas klotas juolab brangus, nes 1938 m. Vokietijos naciai daug Mažosios Lietuvos vietovardžių pakeitė vokiškais, o 1946 m. sovietai visai išnaikino vakarinių baltų (prūsų, lietuvininkų, kuršių) bei vokiečių Prūsijoje vietovardžius ir pakeitė juos rusiškais. Anapus Nemuno Mažonoje Lietuvoje sukurta Rusijos federacijos Kaliningrado sritis. „Tuo svetimiųjų užbaigė (t. y. nutraukė — A.M.) baltų vandenvardinės kultūros raidą Mažonoje Lietuvoje ir Tvankstoje. Indoeuropiečių atneštas, prabaltų plėtotas, baltų rutuliotas ir lietuvininkų puoselėtas senolių ir protėvių palikimas negailestingai svetimiųjų išnaikintas, dabartiniams gyventojams svetimas — kaip ir

jie patys svetimi tam kraštui“, — su širdgėla rašo V. Pėteraitis.

Jo vartojamas terminas „Tvanksta“ tėra sąlyginis dalies prūsų žemių — Zembos, Notangos, Š. Varmės ir Š. Bartos (nuo 1946 m. jos Kaliningrado srityje) — pavadinimas: buvo prūsų gyvenvietė Tvanksta (Tvankstė, Tvangstė), kurios vietoj išaugo Karaliaučiaus (Kenigsbergo) miestas. V. Pėteraitis apžvelgė ištisas archeologinės kultūros epochas bei laikotarpius Europoje nuo akmens amžiaus iki II tūkstantmečio po Kristaus ir apibendrina — iki lietuvininkų etnografinės grupės Prūsijoje susidarymo.

Svarbiausia — baltų etnogenezės problema. Ją spresti pirmiausia įmanoma pasekant vandenvardžių ir toponimų raidą, pasitelkiant archeologijos ir antropologijos duomenis, t. y. tiriant kompleksiskai. Remdamasis daugiausia vokiečių kalbininkais ir archeologais (L. Kilian, H. Krabe ir kt.), V. Pėteraitis teigia, kad baltų protėviai indoeuropiečiai į Baltijos rytinius pakraščius atsikėlė ne iš Dnepro upyno (baseino), o iš Dunojaus upyno ir Vidurio Europos, dalis iš vakarų. Prabaltai gyveno nuo Oderio žemupio iki Volgos aukštupio. Turėjo ryšių su kaimynais ilirais (venetais), trakais — dakais. 3000-2500 m. prieš Kristų šie indoeuropiečiai žemdirbiai apsigyveno tarp Vyslos ir Dauguvos, sumišo su vietos gyventojais (taip pat europidais) — susidarė baltų etnosas, sukuręs Pamario kultūrą. Maždaug I tūkstantmečio vidury prieš Kristų į vakarinių baltų gyvenamą Vyslos-Oderio tarpupį įsiveržė rytiniai germanai. VI a. slava užplūdo baltų gyvenamą plotus ir per kelis šimtmečius juos nustumė prie Baltijos, kitus asimiliavo.

V. Pėteraitis daro svarbią išvadą: nuo 700-600 m. prieš Kristų iki 500 m. po jo Tvankstoje plėtojosi praprusių tarmė, o Nadruvoje ir Skalvoje (Mažosios Lietuvos branduolyje) — pralietuvių, Pilso, Mėguvoje (Klaipėdos sritis) — prakuršių tarmė. Iš dviejų Europos regionų atskirais laikotarpiais prie Baltijos atsikėlė gyventojai turėjo specifinių bruožų: Tvankstoje gyvenantys baltai buvo artimesni praprusiams, vėlesniems prūsams (vakariniams baltams), o Nadruvoje ir Skalvoje — pralietuviams, vėlesniems lietuviams (rytiniais baltams). Taigi ne tik prūsai, bet ir Mažosios Lietuvos lietuvininkai yra autchtonai, o ne XV-XVI a. kolonistai iš Didžiosios Lietuvos, kaip po Pirmojo pasaulinio karo ėmė įrodinėti kai kurie vokiečių mokslininkai. Išeivio lietuvininko pastarieji teiginiai sutampa su kai kurių Lietuvos archeologų, istorikų, kalbininkų išvadomis.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre Čikagoje rugsėjo 25 — spalio 4 d.d. surengė parodą „Keramika 1992“. Parodos išjungė dvi keramikų grupės. Pirmąją sudarė JAV gimusi Neris Pupitė-Palūnienė, pokariniai ateiviai iš Lietuvos Eleonora Marčiulionienė, Marija Meškauskaitė-Gaižutienė, Henrieta Vepštienė ir Rimas VisGirda. Antrosios grupės keramikai buvo Lietuvos dailininkai Kęstutis Musteikis, Tomas Daunoras, Alvydas Pakarklis, Kostas Ulevičius ir Antanas Ulevičius. Du Lietuvos atstovai K. Musteikis ir T. Daunoras, viešdami Čikagoje, buvo išjungę ir į amerikiečių dailininkų renginius. Parodos atidaryme kalbėjo dail. K. Musteikis, studijas gilinantis Lakeside galerijoje. Jo keramikos skulptūrinės kompozicijos yra susietos su filosofiniais gyvenimo ir mirties klausimais.

XXXVI-ji Ohio lietuvių gydytojų draugijos metinė premija buvo paskirta ir įteikta metiniam gydytojų suvažiavime Klivlande 1992 m. spalio 25 d. Sekmadienio Mišias Dievo Motinos šventovėje atnašavo klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Lietuvių namuose susirinkusiems suvažiavimo dalyviams ir svečiams premijos paskyrimo aktą perskaitė draugijos sekr. dr. Juozas Šontas. Tada ir paaiškėjo, kad 1992 m. premiją laimėjo Klivlando lietuvių kultūrinio darželio draugija. Ji savo skyriuje Klivlando miesto tautiniuose darželiuose atstovė ir rugsėjo 13 d. atidengė vandulį pavogtą Maironio biustą. Klivlando burmistras Michael White tada padėjo sutvarkyti tautinius lietuvių darželio fontanus. Tūkstančio dolerių čekį Ohio lietuvių gydytojų draugijos pirm. dr. Algimantas Skrinška ir ižd. dr. Vytautas Maurukas įteikė Klivlando lietuvių kultūrinio darželio draugijos pirm. Vincui Apiniui.

Lietuvių kultūros instituto Vokietijoje dvylkštasis 2-ą suvažiavimą 1992 m. spalio 24 d.d. įvyko Hiutenfelde, Vasario 16 gimnazijos ir Romuvos pilies palatose. Instituto vedėjas V. Bartusevičius pasveikino suvažiavusius narius, paskaitininkus bei svečius, kurių eilėse buvo ir Lietuvos ambasadorius Vokietijoje prof. dr. Vaidotas Antanaitis, VLB krašto valdybos pirm. Arminas Lipšys. Dr. Kajetonas Čėginskas savo paskaitą skyrė Lietuvos kovų istorijai, ypač pokario partizanų vadui A. Ramanauskui-Vanagai, prof. dr. Vaidotas Antanaitis — dabartinei Lietuvos kovai už būvį, atgimusios Lietuvos politiniam susiskaldymui, prof. dr. Audronė Barūnaitė-Willecke, germanistė iš JAV — prūsų vaizdavimui vokiečių literatūroje, pasinaudodama rašytojų S. Wernerio, A. Miegelio, A. Brusto, J. Bobrowskio, G. Grasso kūriniais. Vilniaus universiteto istorijos fakulteto dekanas dr. Alfredas Bumblauskas suvažiavimo dalyvius supažindino su naujomis politinėmis bei mokslinėmis Prūsijos genėzės idėjomis. Vincas Bartusevičius kalbėjo apie lietuvių, jų šakotą kultūrinę veiklą pokario Vokietijos stovyklose, emigracijos perkeltą į užjūrus, ten subrandintą Pasaulio lietuvių bendruomenės idėją. Šis įdomus laikotarpis, lig šiol neištyrtas nei vokiečių, nei pačių lietuvių, yra vertas išsamios studijos.

Koncertą suvažiavimo dalyviams surengė Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokyklos kamerinis choras „Aidija“ ir jo vadovas Romualdas Gražinis, programą įjungęs Renesanso epochos įvairių šalių ir pastarųjų dešimtemių lietuvių kompozitorių chorines dainas, jų harmonizuotas lietuvių liaudies sutartines. „Aidijos“ pakvietimu ir koncertu rūpinosi Lietuvių kultūros draugijos pirm. A. Palavinskas. Paskutinę suvažiavimo dieną dvejais metais buvo perinkta ta pati Lietuvių kultūros draugijos valdyba — pirm. Vincas Bartusevičius, vicepirm. dr. Vilius Lėnertas ir sekr. dr. Kajetonas Čėginskas. Kontrolieriumi sutiko pasilikti Petras S. Odinis. Instituto knygų katalogavimą tęsia bibliotekininkas Artūras Hermanas. Jų jau sukatologuota apie 5.000 — beveik pusė visų turimų knygų. Iš testamentinių palikimų institutas kasmet gauna kelis šimtus knygų. Antriniai jų egzempliorai atiduodami M. Mažvydo tautinei bibliotekai Vilniuje. Suvažiavimas baigtas ekumeninėmis pamaldomis ir bendrais pietumis.

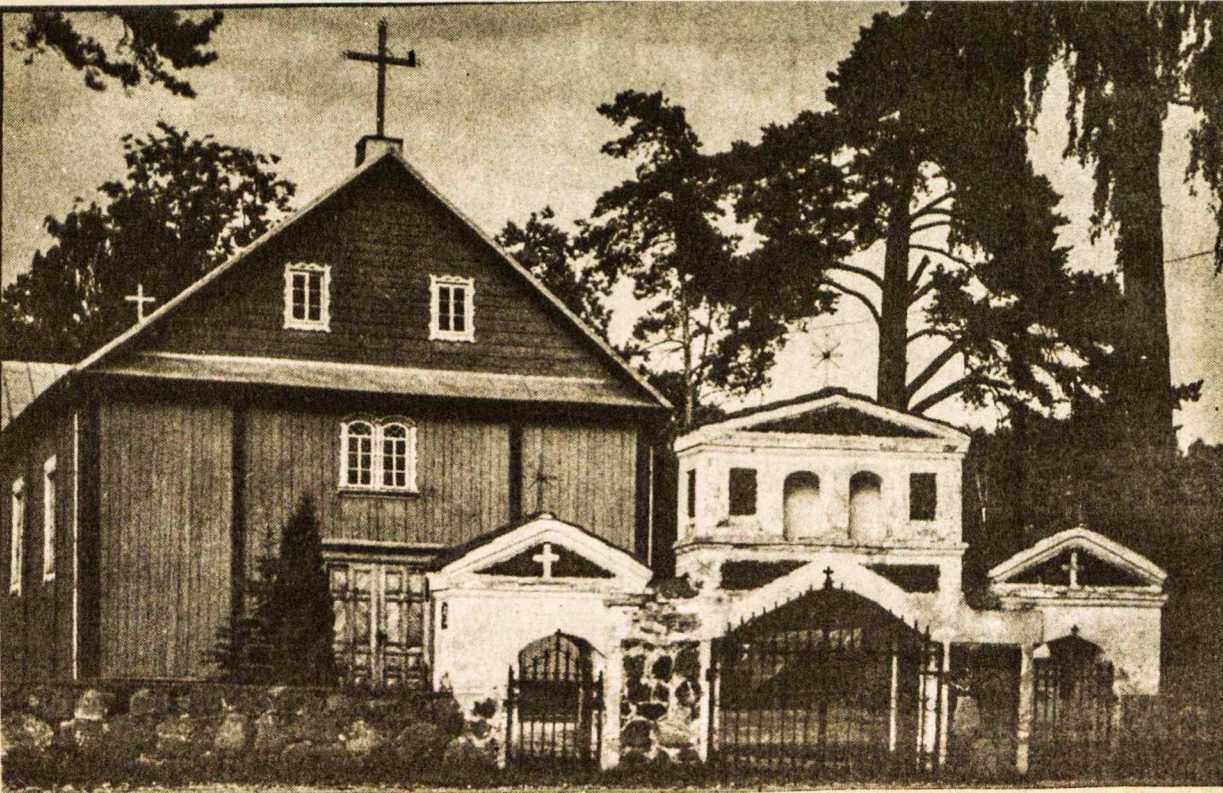
Vilnietis fotomenininkas Juozas Kazlauskas laimėjo bronzos medalį Čekoslovakijos Strakonice surengtoje fotoparodoje „Motieris 92“. Medalis jam paskirtas už nuotrauką „Bažnyčioje“.

Tradicinis mėgėjiškų teatrų festivalis „Interrampa“ 1992 m. lapkričio mėnesį įvyko Rokiškio kultūros namuose. Festivalin svečiai buvo pakviesti mėgėjiški teatrai iš Vokietijos, Švedijos, Lenkijos, Italijos ir Ispanijos. Pradžioje jie mieliai sutiko dalyvauti, bet greit atsiskė, matyt, nutarę, kad neverta važiuoti Lie-tuvon, kur nėra šilumos ir karšto vandens. Tik Ispanijos miesto Murcia teatras atsisakydamas atsiuntė savo spektaklio vaizdajuos-tės išrašą. Festivalin išjungė mė-gėjiški Lietuvos teatrai, kurių aktorai jau yra įpratę vaidinti be šilumos ir karšto vandens. Rokiškėnai festivaliui buvo pasirinkę Justino Marcinkevičiaus poezijos spektaklį „Gyvybės ratas“, uk-mergiškiai — Žemaitės „Stebuk-lingąjį daktarą“, plungiškiai E. O'Neillo pjesę „Meilė po guobomis“, trakičiai — P. Pundzevičiaus „Neatmezgamąjį mazgą“.

Vladas Sipaitis, aktorius, re-žisierius, dailininkas ir pedagogs, mirė 1992 m. spalio 24 d. ir buvo palaidotas Vilniuje, Anta-kulno kapinėse. Velionis gimė 1904 m. gruodžio 24 d. Jaušėčiuose, dabartiniame Telšių rajone, iki 1940 m. vadinosi Fedotu-Si-pavičiumi. Pirmojo D. karo me-tais su tėvais nublokstas Rusijon, Maskvoje mokėsi privačioje ba-leto studijoje, tapybos ir skulp-tūros mokykloje, F. Koršo dramos teatro studijoje ir tame teatre atlikdavo epizodinius vaidmenis. Lietuvon grįžęs 1924 m., dirbo aktoriumi Kauno ir Šiaulių dra-mos teatruose, režisieriumi Klaipėdos dramos teatre, buvo įstei-ges Lietuvos šaulių sąjungos eks-perimentinį dramos teatrą ir jo studiją, 1942-46 m. vadovavo Kauno muzikiniam teatrui, pri-klausė lėlių teatro steigėjų gre-toms, Kaune prieškario metais dainavo su A. Šabaniausku, D. Dolskiu bei kitais estrados at-stovais. Velionies tėvas yra in-žinierius Fedotas, motina — dai-lininkė Liuda Sipavičiūtė-Fedo-tova. Matyt, nujausdamas neiš-vengiamą susidūrimą su sovieti-nio komunizmo atstovais, velio-nis atsiskė rusiškios tėvo pa-vardės, pasilikdamas tik motinos mergautinės pavardės lietuvišką versiją. Donaldas Strikulis „Tie-soj“ paskelbtam nekrologe pri-mena, kad V. Sipaičiui sunkiais pokario metais teko pajusti visą sovietinio gyvenimo tikrovę su-imitam, kalinamam, ištemptam, daugelį kartų atleidinėjamam iš darbo.

Penkias metines Lietuvos tau-tinės kultūros ir meno premijas savo natarimu nr. 738 Lietuvos vyriausybė įsteigė 1992 m. spalio 7 d. Į premijų skyrimo komitetą, vadovaujama poeto Marcelijaus Martinaičio ir jį pavaduojančio fotomenininko Algimanto Kunčiaus, įsijungė: aktorius R. Ado-maitis, dailėtyrininkas A. And-riuskevičius, teatro kritikė E. Bundzaitė, filosofas L. Donskis, muzikologė R. Goštautienė, lite-ratūrologas M. Jonaitis, smuiki-ninkas R. Katilius, istorikė I. Lukšaitė, muzikologė O. Narbu-tienė, architektas V. Nasvytis, dail. A. Steponavičius, litera-tūrologė V. Zaborskaitė, bioche-mikas A. Žygas. Kultūros ir meno premijos bus mokamos iš Lietu-vos biudžeto ir kasmet skiriamos už reikšmingiausius pastarajame penkmetyje Lietuvos ir pasaulio lietuvių bendruomenės menininkų sukurtus kūrinius. Jos kasmet tu-ri būti paskirtos iki gruodžio 15 d. ir įteiktos sekančių metų Va-sario 16 šventėje. Laureatų var-dus paskelbia spauda ir kitos ma-sinės informacijos priemonės. Premijoms gauti gali būti pasiū-lyti ne tik pavieniai menininkų, bet ir kelių autorių kūriniai. Pre-mija, paskirta autorių kolekty-vui, kiekvienam įteikiama lygio-mis dalimis. Komitetas savo nuo-žiūra gali paskirti ir ne visas premijas, bet neturi teisės per-metus paskirti daugiau kaip pen-kias Lietuvos tautinės kultūros ir meno premijas tam pačiam me-nininkui leidžiama paskirti tik po penkerių metų. Šie suvaržy-mai nėra susieti su kitomis me-nininko laimėtomis premijomis. Menininkams, laimėjusiems Lie-tuvos tautinės kultūros ir meno premijas, įteikiamas laureato diplomas, ženklas ir piniginė premija.

V. Kst.

KUPRELIŠKIŲ ŠVENTOVĖ (Biržų rajone) su gražiaisiais šventoriaus vartais — liaudies architektūros paminklais. Nuotr. D. Meliūno

LIETUVOS KANKINIŲ

pavyzdys ir nuopelnai tesuteikia visiems lietuviams ištvėrmės bei ryžto darbuotis

GIMUSIO KRISTAUS

pilnutiniam įsikūnijimui mūsų tautoje!

LIETUVOS KANKINIŲ
parapijos Anapilyje kunigai:
prel. dr. Pranas Gaida,
kun. Jonas Staškus

PARAPIJOS TARYBOS PREZIDIUMAS:

Juozas Karasiejus, Jonas Andriulis, Zita Gorklytė,
Vidmantas Valiulis, Rimas Strimaitis, Albina Augaitienė,
Rimas Paulionis, Viktoras Narušis, Regina Celejewska,
Anelė Pajaujienė, Genovaitė Gaizutienė, Stasys Vaštokas

Kristaus gimimo šventės ir Naujų metų

proga
sveikinu visus
Otavos lietuvius,
brolius kunigus,

gimines ir visus mielus tautiečius tėvynėje
Lietuvoje, linkėdamas šventinio džiaugsmo,
ištvėrmės ir geriausios sėkmės naujaisiais
metais.

Kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas,
Otavos lietuvių katalikų misijos
kapelionas

Kristaus gimimo švenčių ir Naujų metų proga sveikinu Aušros Vartų parapijos parapijiečius, lietuvius.

Dievo ir tėvynės meilė teišryškina mums
žmogaus didybę ir teveda mus į Dievo
karalystę.

Tėv. Juvenalis Liauba, OFM
Aušros Vartų parapijos klebonas Hamiltone

Šventų Kalėdų

proga
sveikinam
visus
londoniečius
ir visus
pažįstamus,
linkėdami
linksmų
švenčių ir
Dievo palaimos Naujaisiais metais –

Londono Šiluvos Marijos parapijos
kun. klebonas K. Kaknevičius ir taryba

Sveikiname

mielus draugus ir pažįstamus bei linkime
jaukių Kalėdų švenčių
bei laimingų, sveikų
Naujų metų –

Alina ir Jonas Kšivickai,
Dundas, Ont.

Rusai apie rinkimus Lietuvoje

Išėjimo ir Maskvos laikraščių pasisakymai. Lietuvio
straipsnis Niujorko rusų dienraštyje

Niujorko dienraštis "Novoje ruskoje slovo" 1992 m. lapkričio 16 d. laidoje išspausdino Valdo Anelausko ilgą straipsnį, kuriame jis išreiškia didelį nusivylimą dėl Lietuvos demokratinės partijos laimėjimo. Jis rašo:

"Jeigu atidžiai panagrinėsime tuos asmenis, kurie sudaro Brazausko partijos branduolį, tai pasidarys visai aišku, kas pateko į valdžią. Pavyzdžiui, vienu iš pagrindinių tos partijos ideologų yra laikraščio "Opozicija" leidėjas, buvęs lietuviško socializmo klasikas, rašytojas Vytautas Petkevičius. Kiekviename ginče su "Landsbergio klika" šio opozicionieriaus "svarbiausias" argumentas visada buvo: "Tokių kaip tu po karo aš pats sušaudydavau..." Ir taip sakdamas jis nei truputį nepasilenkdavo su tiesa. Jis tikrai po karo tarnavo MVD, buvo vadinamuoju "stribu". Dabar jis bus seimo nariu... Ko mes sulaukėm!

Dešinioji Brazausko ranka jo partijoje yra Algis Klimaitis – "Kliugeris", tarptautinio masto aferistas, gerai žinomas daugelio Europos kraštų policijai. Vyresniosios kartos lietuviai pamena dar kitą Klimaitį, Kauno žurnalistą, tėvą dabartinio "darbiečio". Jis pagarsėjo tuo, kad būdamas aršus antisemitas 1941 m. birželio 25-26 d. naktį suorganizavo Kaune baisų žydų pogromą, kurio metu per vieną naktį buvo nužudyta pusantro tūkstančio žmonių, padegta keletas sinagogų ir apie 60 gyvenamųjų namų... O sūnus, dabar grįžęs į tėvų kraštą (jis gimė Vokietijoje), įstojo į pogromininkų, veikiančių prieš savo tautą, eiles".

"Pravdos" balsas

Maskvos komunistinis laikraštis "Pravda", neslėpdamas savo džiaugsmo dėl Brazausko laimėjimo, š. m. lapkričio 21 d. laidoje rašo:

"Kalbant apie Brazausko partijos charakterį, nereikia savęs ir kitų apgaudinėti. Ji nėra panaši į buvusią Lenino-Stalino gvardiją. Pats Brazauskas tvirtino, kad nutraukė ryšius su buvusiais komunistais. Tačiau Lietuvos valstiečiai nesigilina į partinės ideologijos plonybes: jie, kaip ir mes visi, darbo partiją laiko komunistų partija, kokia ji buvo ligi jos išstojimo iš Sovietų Sąjungos ir balsavo už ją kaip tokią..."

Lietuvos įvykiai liečia ne tik ją, ne tik Nepriklausomų valstybių sandraugą, bet ir Rytų Europos kraštus. Neatsitiktinai prezidento rinkimus Ukrainoje laimėjo ne "Ruch" kandidatas, bet komunistas Kravčuk. Su Illiescu priešakyje komunistai pasiekė Rumunijoje laimėjimą. Lenkijoje šeiminkavęs "Solidarumas" dabar aiškiai praranda savo pozicijas komunistų naudai. Argi galima abejoti, jeigu dabar

Rusijoje būtų rinkimai, tai "demokratai" smarkiai pralaimėtų. Tos partijos, kurios kasdien dešimtimis registruojasi, neturi jokios masių paramos, o tik viena su kita ir savo tarpe pešasi..."

Milijonams žmonių ideologija nėra svarbi, jų nuotaikos yra diktuojamos paprasto fakto: "komunistams valdant buvo geriau, buvo tvarka". Ir ar galima tam prieštarauti? Todėl šiandien pas mus, kaip ir Lietuvoje, komunistai gali ateiti valdžion demokratišku, konstituciniu keliu – be barikadų, be ginkluoto sukilimo, be čekistų ir revoliucinių tribunolų."

Ne visuose buv. Sov. Sąjungos ir jos satelitų kraštuose laisvus rinkimus laimėjo buvę komunistai. "Pravda" pasirinko sau naudingus pavyzdžius. Ar kiti kraštai paseks Lietuvos pavyzdžiu, galima tik spėlioti, tačiau reikia sutikti su "Pravda", kad Lietuvos piliečiai negalėjo nežinoti už ką jie balsuoja. LDDP – jos kandidatų į seimą tarpe buvo dar Griškevičiaus laikų kompartijos centro komiteto nariai, įskaitant ir Brazauską, to komiteto kandidatai, veikėjai ir propagandistai. Jie dabar yra Lietuvos seimo nariai.

Kitų pastabos

"Moskovskije novosti" lapkričio 22 d. laidoje rašo: "Nepaisant to, kokios nuomones būtų pareikštos dėl LDDP laimėjimo, neginčytina yra tai: pirmuose laisvuose rinkimuose tauta padarė savo pasirinkimą".

"Argumenty i fakty" korespondentai veltui ieškojo Vilniaus gatvėse asmenų, kurie būtų balsavę už ekskomunistus, nors ir skundėsi dėl šaltų butų, mažų pensijų ir pan. Laikraštis spalio 42-oje laidoje rašo: "Niekas iš tų asmenų, su kuriais teko pasišnekėti Vilniaus gatvėse, nesakė balsavę už nugalėjusią Demokratinę darbo partiją (LDDP). Panašiai pasisako Lietuvos žmonių dauguma".

Maskvos dienraštis "Izvestia" ir Paryžiaus rusų savaitraštis "Ruskaja mysl" be komentarų plačiai aprašė rinkimų eigą ir jų rezultatus. LDDP jos laimėjimas šiems demokratiškiems laikraščiams nėra malonus. J.B.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, kiusus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele
Salvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patars.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

Lietuvos karys – sargybinis prie
Aukščiausiosios tarybos (dabar seimo) rūmų Vilniuje
Nuotr. V. Priščeponkos

Sveikiname visus gimines,
draugus ir pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
sėkmingų bei laimingų

naujų metų –

Kazys ir Adelė Ivanauskai

Su šv. Kalėdom
sveikina ir linki

laimingų 1993 metų

visiems draugams ir pažįstamiems –

Marija ir
Lionginas Paškus

Džiugių šv. Kalėdų

ir laimingų bei pilnų geros nuotaikos naujų metų
linki visiems lietuviams bei parapijiečiams –

Lietuvos kankinių parapijos choras

"Žvaigždė sužibo danguje! Dievo Sūnaus gimimą skelbdama."

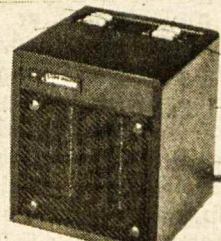
Nuotrauka O. Burzdžiaus

Šv. Kalėdų ir Naujų 1993 metų proga sveikiname mūsų draugus bei
linkime visiems ramybės ir džiaugsmo!

Toronto lietuvių choras "VOLUNGÉ", muzikos vadovai – Dalia Skrinskaitė-Viskontienė ir Jonas Govėdas

Sušildykite savo gimines ir
draugus LIETUVOJE
Geriausia dovana – šildytuvus

Sunbeam

* 220V įtampai * Reguliuojamas
galingumas 700W-1500W
* Išskiriama šiluma 5200 BTU/val.
* Keramininiai šildymo elementai
su ventiliatoriumi * Išmatavimai:
7.25x6.00x4.75 colių
* 5 metų garantija

\$118 (įskaitant persiuntimą
ir pristatymą į namus)

GINTARAS

EXPRESS

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel.: (416) 604-4400
Fax: (416) 604-9748

Šv. Kalėdų IR NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo
gimines, draugus ir
pažįstamus –

Ona ir Juozas
GATAVECKAI

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikiname
gimines, draugus ir
pažįstamus išeivijoje
bei Lietuvoje, linkėdami
sveikatos ir sėkmės –

Prima, Bronius ir Alvydas Sapliai

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų 1993 metų

linkime giminėms, draugams ir
klientams –

Vytas ir Genė Kairiai,
Stoney Creek, Ont.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga

linkime laimės bei geros
sveikatos giminėms
ir bičiuliams –

Birutė ir Petras Daržinskai
su šeima

Mieli giminės, draugai
ir pažįstami

Šv. Kalėdų

šventės teatneša tyro
džiaugsmo ir Naujieji
metai stiprybės,
sveikatos ir vilties –

Irena Punkrienė
Vilija, Edvardas, Andrėja,
Monika ir Andriukas Punkriai
Elona ir Ričardas Punkriai
Kazimiera Arlauskienė, FL,
Algirdas ir Andrius Oliai

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų naujų metų

linkime savo mieliems
giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

Hilda, Romas Simanavičiai
ir šeima

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų naujų metų

linkime savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems –

Aldona, Jonas ir Dalia Vaškevičiai
Rūta, Paulius Stankai N. Carolina

Lietuva ir Venezuela 1992.IX.16 pasirašė kultūrinio bendradarbiavimo sutartį. Nuotraukoje – Venezuelos kultūros ministeris dr. JOSE ANTONIO ABREU ir Lietuvos ambasadorius dr. VYTAUTAS A. DAMBRAVA

PRANEŠIMAS IŠ VENEZUELOS

Atvyks Lietuvos kultūrininkai

Pasirašyta Lietuvos ir Venezuelos kultūrinio bendradarbiavimo sutartis,
apimanti visas kultūrinės srities

JULIUS VAISIŪNAS

1992 m. rugsėjo 16 d. Caracas mieste buvo pasirašyta kultūrinio pasikeitimo ir bendradarbiavimo sutarties programa tarp Venezuelos ir Lietuvos. Tai padaryta siekiant "stiprinti draugiškumo ryšius tarp abiejų valstybių, vykdyti kultūrinį pasikeitimą ir plėsti bendradarbiavimą savo tautų gerovei".

Sutartoji kultūros programa apima muziką, šokio meną (tautinius šokius ir baletą), teatro meną, plastinį meną, filmą, fotografiją, video, literatūrą, parodas, tarpusavio vizitus, mokslo stipendijas, kultūrinio ir meno vertybių saugojimą bei kultūros skleidimą. Netrukus bus pasirašytas ir antrasis dokumentas – bendroji sutartis tarp abiejų valstybių.

Sutarties programą Venezuelos Kultūros tarybos būstinėje pasirašė Lietuvos respublikos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius dr. Vytautas Antanas Dambava ir Venezuelos Kultūros tarybos pirmininkas dr. Jose Antonio Abreu.

Šia proga kultūros ministeris Abreu pastebėjo, kad pasirašytu bendradarbiavimo susitarimu Venezuela tiesia ranką aukštos kultūros istorinei valstybei Lietuvai. Ministeris padėkojo Lietuvos vyriausybei, o ambasadorių Dambavą apibūdino kaip aktyvų, dinamišką ir vizijos žmogų, kuris visuomet planavo pirmyn, tiesdamas tiltus Lietuvai į laisvą pasaulį.

Ambasadorius Dambava pasidžiaugė, jog plačios apimties, konkrečiai formuluota sutartis atskleidžia galimybes Lietuvai iš pat pradžių įsijungti į kultūrinį bendradarbiavimą, nugalinti nuotolį, kuris pra-

eityje skyrė abi šalis. Jisai sveikino Venezuelos vyriausybę, pajėgusią P. Amerikoje išugdyti palyginimo neturinčią jaunimo muzikos programą. Krašte yra 200.000 įvairaus amžiaus muzikos studentų ir per 100 įvairaus lygio bei pažangumo simfonijos orkestrų ir orkestrų, kurių viršūnėje yra profesionali ir pajėgi valstybinė Simono Bolivaro Jaunimo simfonija. Pasibaigus įtampai, kurią iššaukė sovietinė agresija ir priespauda, atsiveria vartai kultūriniam bendradarbiavimui.

Lietuvos respublikos vyriausybė davė ambasadoriui Dambavai formalų vispusišką įgaliojimą vesti derybas ir pasirašyti sutartį. Įgaliojimą pasirašė vyriausybės premjeras Aleksandras Abišala ir užsienio reikalų min. Algirdas Saudargas.

Sutarties programa Lietuvai labai palanki, nes Venezuela yra įsipareigojusi kvieisti iš Lietuvos aukšto lygio muzikos pedagogus instrumentalistus, vesti profesines specializacijos kursus ir vienerius ar dvejus metus mokyti čelo, obojaus, kontrabaso, anglių rago, trimito, mušamųjų ir kitų instrumentų klases.

Venezuela taip pat paprašė balso profesorių operiniam solistų paruošimui, o taip pat ir baletu specialistų. Kultūros taryba įsipareigojusi kvieisti iš Lietuvos aukšto lygio muzikos simfonijos orkestrą gastroliams į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Gastroles koordinuos Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerija. Kelionės išlaidas pedengs Venezuela. Tokia numatyta praktiška kultūrinio bendradarbiavimo pradžia tarp Lietuvos ir Venezuelos.

Ambasadorius Dambava pa-

stebėjo, kad antroji kultūros sutartis praktiškai apima visas kultūros sritis, o taip pat informaciją, šachmatų ir net filateliją. Sutarties pasirašymo metu dalyvavo ir užsienio reikalų ministerijos atstovas amb. D'Angelo. Jis pastebėjo, jog ši pirmoji išsilaisvinusių valstybių P. Amerikoje pasirašytoji kultūros sutartis buvo sudaryta ir pasirašyta rekordiniu laiku.

Kelionės metu į Vilnių ambasadorius Dambava kreipėdi į Kultūros ir švietimo ministeriją, Muzikos akademiją, prašydamas kandidatų pedagogiam darbu Venezueloje. Susidomėjimas buvo didelis, ypač kad atlyginimai bus mokami doleriais. Išvykstant, jam buvo įteikti net 32 kandidatai Venezuelos Kultūros tarybos nuožiūrai. Noras turėti Venezueloje daugiau specialistų iš Lietuvos yra didelis, tačiau daug nulems smarkiai apkarpytas krašto biudžetas, nors pageidaujamam minimumui valstybės fondai yra jau paskirti.

Gruodžio 1-2 d.d. speciali Venezuelos kultūros delegacija išvyko į Vilnių pasitarimams. Belieka pasveikinti sutartį pasirašiusias vyriausybes, nes iš tikro tai nepaprastai įvykis Lietuvos ir Venezuelos bei P. Amerikos gyvenime. Kultūros ir švietimo ministeris Darius Kuolys Lietuvos ambasadoriui Venezueloje rašytam rašte pastebėjo: "Programos projektą svarstė įvairių kultūros sričių žinovai ir joje nerado reikalo padaryti pakeitimų. Mažai pažįstame šią tolimą šalį (Venezuelą), todėl džiaugiamės būsima galimybe iš arčiau pažvelgti į jos savitą kultūrą. Esu įsitikinęs, kad bendros pastangos duos gražių vaisių – abiejų šalių kultūros žmonės galės garsinti tai, ką vertingiausia sukūrė".

Kultūrinėje srityje ambasadorius Dambava be atlyginimo dirbsianti savanorė Beatrice Mikalauskaitė-Dominguez.

Sveikiname

Kanados lietuvių kultūros
muziejaus-archyvo geradarius
ir visus Kanados lietuvius
su šv. Kalėdomis ir
naujaisiais 1993 metais.

Tegu šventės atneša jums
džiaugsmą ir visokeriopą
pasisekimą –

Kanados lietuvių muziejus-
archyvas Anapilyje

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

linkime mūsų choro
rėmėjams, draugams
ir visiems lietuviams
išblaškytiems
plačiame pasaulyje.

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"

Džiugių Kalėdų

švenčių ir sėkmingų bei
laimingų Naujų metų
bičiuliams ir artimiesiems
nuoširdžiai linki –

Adolfina ir Gediminas Skaisčiai,
Grimsby, Ont.

ŠV. KALĖDŲ ir Naujų metų

proga savo gimines, draugus
ir pažįstamus sveikina –

Leokadija ir Juozas Vitali, Tillsonburg, Ont.

SVEIKINU

visus savo gimines,
draugus bei
pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir
naujais 1993 metais.

Linkiu naujos vilties,
ištvėrmės ir geriausios
sėkmės visuose užmojuose
bei darbuose.

Mount Brydges, Ont.

Juzė Valaitienė

Gėlių parduotuvė "VICTORIA"

416 Roncevalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų)
Paruošiamės gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai
Skambinti tel. 536-1994.

Siuntinių į Baltijos kraštus pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.,

Veikiame tiesioginiais ryšiais su Klaipėdos
transporto baze ir Lietuvos verslininkais
Žemos kainos, garantuotas asmeniškasis pristatymas.

\$4.50 kg oro linija,

\$1.00 kg laivu arba \$6.00 už kubinę pėdą.

Parūpiname dėžes:

1 kub. pėdos (13 1/4" x 13 1/4" x 10 1/4") už 50 centų.
2.4 kub. pėdos (19" x 13" x 17") už \$1.00.

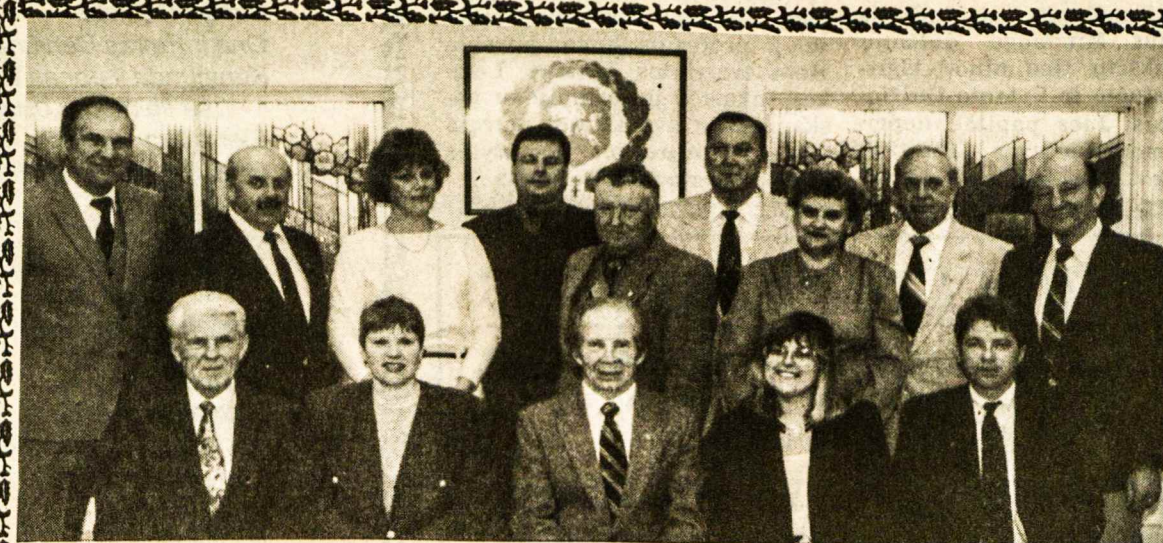
Siuntinių pristatymas laivu į vieną adresą iki 50 kg tik \$14.00
Galimas paėmimas iš namų. Telefakso patarnavimas.
Iš tolimesnių vietų siunčiama Stoney Creek adresu per
U.P.S. (United Parcel Service).

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Genė/Vytas Kairys
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek,
Ont. L8E 5A6.
Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 643-8980.

Danutė/Bernardas
Mačys,
370 Goodram Dr.,
Burlington,
Ont. L7L 2R1
Tel. (416) 632-4558

Milda/Algis
Trumpickas
1312 Convey Crt.,
Mississauga,
Ont. L5J 1S1
Tel. (416) 822-1827.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

nuoširdžiai sveikina savo narius ir visus lietuvius išsiblaškusius
po platųjį pasaulį linkėdami

Linksmų šv. Kalėdų ir sėkmingų
Naujų metų –

Toronto Lietuvių namų valdyba

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB Bostono apygardos atstovų suvažiavimas 1992 m. spalio 11 d. įvyko Brocktono lietuvių "Sandaros" klubo salėje. Jiems skirtas Mišias Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovėje atnašavo klebonas P. Šakalys, suvažiavimam salėje įsijungęs sukalbėta invokacija. Dalyvių pasveikino LB Brocktono apylinkės pirm. S. Eiva. Mirusiuosius pagerbus susikau-pimo minute, pagrindinį veiklos pranešimą padarė apygardos pirm. C. Mickūnas, finansinę apyskaitą — išd. J. Čereška. Juos Bostono apygardos apylinkių pranešimais papildė: Bostono — buvęs pirm. B. Veitas, Brocktono — pirm. S. Eiva, Cape Cod'o — pirm. A. Petrutis, Providence — sekr. K. Valiuškienė. Neatvykusių Worcesterio ir Kennebunkporto apylinkių atstovų pranešimus pakeitė perskai-tyti tų apylinkių pirmininkų S. Rudžio ir kun. R. Šakalio, OFM, atsiųsti laišukai. Rūpesčio buvo susilaukta dėl siaurė-jančios kai kurių apylinkių veiklos. Siaurėjimo priežastis — nepakankamas jaunimo įsijun-gimas. Perrinktą JAV LB Bos-tono apygardos valdybą sudarė: pirm. Č. Mickūnas, vice-pirm. J. Vasys, sekr. R. Petru-tienė, išd. J. Čereška. LB Bos-tono apylinkės pirm. A. Kup-činskas supažindino su Kivi-lande įvykusia JAV LB XII-sios tar-ybos antrąja sesija.

Jaunimo centro valdybos ren-ginių vadovė Albina Ramanau-skienė 1992 m. spalio 18 d. Čika-gos lietuvių pakvietė į didelį koncertą, turėjusį net 72 progra-mos atlikėjus. Mat koncertan-tyvairiais pasirodymais buvo įjungta daug jaunimo. Išvardy-damas žymesnius dalyvius, J. Žygas pranešė "Draugui" mini Rasos Soliūnaitės-Posko-čimienės Lemonte vadovaujamo tautinių šokių ansamblio "Spin-dulus" dvi šokėjų grupės, Lie-tuvos vyčių chorą ir jo vadovą Faustą Strolia, smuikininką Herkulį Strolia, akompaniato-rių Robertą Mockų, programos pranešėją Daivą Skuodytę, jau-nimo vokalinę instrumentinę grupę, sudarytą Povilo Strolios, Tomo Strolis, Rimo Buntino ir Ričardo Valaičio. Koncerte taip-gi dalyvavo solistės Dalia Eidu-kaitė-Fanelli ir Ann Marie Kas-sel. Programos atlikėjams padė-kojo Jaunimo centro valdybos pirm. Salomėja Endrijonienė. J. Žygas, pasidžiaugęs, kad šiais nuosmukio laikais atsiranda ta-lentingų jaunuolių, pažeria prie-kaistų labai negausiems tų ta-lentų stebėtojams. Salėje jų ne-buvo nė pilno pusantro šimto.

Australija

Australų-lietuvių kultūros draugijos pirm. J. Vaboliene Adelaidės senųjų parlamento rūmų galerijoje surengė nuotraukų parodą "Lithuania's Fight for Independence" ("Lietuvos kova už nepriklausomybę"). Iki 1992 m. pabaigos truksią pa-rodą atidarė vietinės valdžios ryšių ministeris Greg Crafter. Po jo tarto žodžio kalbėjo ga-lerijos direktorė S. Tinkin ir ALB Adelaidės apylinkės valdy-bos pirm. J. Stačiūnas. Parodos lankytojų laukė didžiulis Lie-tuvos žemėlapis, atspindintis karaliaus Mindaugo, didžiųjų kunigaikščių Gedimino, Algir-do, Kęstučio ir Vytauto Didžio-jo laikus. Juos papildė nepri-klausomos Lietuvos 1918-1940 m. laikotarpis, pokario skyriai

"Sovietinė tautžudystė Lietu-voje", su atgimimu susieta "Dai-nuojanti revoliucija", "Balti-jos kelias", "Kruvinasis sekma-dienis" bei kiti dabartiniai įvy-kiai nepriklausomybę atgavu-sioje Lietuvoje iki jos seimo rinkimų. Su nuotraukomis su-pažindina šiai parodai skirtas lankstinukas anglų kalba, pri-menantis paskutiniuosius so-vietinio teroro veiksmus, Lie-tuvoj pasilikusią okupacinę kariuomenę. Parodą lankė Aus-tralijos mokyklų moksleiviai, studentai ir visuomenė. 1993 m. pradžioj ją žadama perkelti į kitus Australijos miestus.

Argentina

Aušros Vartų parapija, šven-čianti veiklos penkiasdešimt-metį, 1992 m. spalio 24 d. suren-gė festivalį, vadovautą Adalber-to Peralto. Festivalis buvo pra-dėtas Arielio Dumšės vadovau-jamos SLA jaunųjų šokėjų grupės atlikta lietuviškų tautinių šokių pyne. Olgos Čekanauskaitės vadovaujamas parapijos jau-nimo choras programon įsijun-gė religinėmis giesmėmis. SLA "Dobilo" ansamblis ją papildė E. Čikotos paruoštais lietuvių tautiniais šokiais. Pojima-is buvo sutikta klasikinių dainų su gitaros palyda padainavusi sol. Marcela Giorio, už daina-vimą laimėjusi premiją televi-zijos programoje.

Britanija

DBLS Derby skryiaus narių pasitarimą 1992 m. lapkričio 8 d. Ukrainiečių klubo patalpose sušaukė valdybos pirm. J. Le-vinskas. Susirinkusius pasita-rimo dalyvius J. Maslauskas supažindino su Wolverhampto-ne įvykusių DBLS tarybos su-važiavimu, svarstiusiu Lietu-voį spausdinamo "Europos lie-tuvio" problemas, Lietuvių na-mų Londone remontą, siūlomą Lietuvių sodybos pardavimą, Lietuvos ambasados patarėjo dr. Antano Nesavo rūpesčius. DBLS Derby skryiaus valdy-bos pirm. J. Levinskas dis-kusiniame pokalbyje gvildeno retėjiančias narių gretas, sun-kėjantį valdybos darbą, artė-jančius jos rinkimus, ribotus ateities planus. Buvo prisimin-ta J. B. Levinskų suorganizuota išvyka į Lietuvą, pasidalin-ta jos išpūdiiais.

Vokietija

Tradicinį talentų vakarą Va-sario 16 gimnazijoje 1992 m. lap-kričio 7 d. surengė Marijos Šmi-tienės vadovaujami ateitininkai. Specialų prizą laimėjo 4-8 metų amžiaus būsimieji gim-nazistai Daina ir Lina Šmitaitės, Laura Šiugzdinytė, Aidą Šiugzdinis ir Violeta Lemkytė, suvaidinę pastarosios režisuo-tą pasaką "Raudonkepuraite". Pirmoji vieta už kūrybingumą teko aktorėms Indrei Sakutei, Rūtai Samuilevičiūtei, Alicijai Kuosaitėi ir Vilmai Songai-laitėi, atlikusioms mokyklinio gyvenimo epizodą, antroji vieta — Indrei Zarahaitei, Rūtai Samuilevičiūtei, Dianai Miule-rytei, Monikai Šulcaitei, Vilmai Songailaitei ir Laimai Lipšy-tei, tragikomiškai suvaidinu-sioms "Bobutė ir ožel". Muzi-kalumo varžybose pirmą vietą laimėjo Vytautas Lemkė, Vikto-ras Diavara ir Martynas Lipšys, antrą — Rūta Salgytė. Žingsniuose į profesionalumą pirmąją vietą įvertintos Vytauto Lem-kės sukurto ir fortepionu pas-kambintos dvi dainos, antrąją vietą — Aurelijos Balaišytės atliktas pantomimos etiudas.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

PRINTING
NET

66 MIMICO AVE.
ETOBICOKE, ONT. M9B 1R3,
TEL. (416) 252-6741

Savininkas Jurgis Kuliešius

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Renkame tekstus lietuviškai ir angliskai. Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines kortele); bekalkinio (carbon-less) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bi-lietus ir programas.

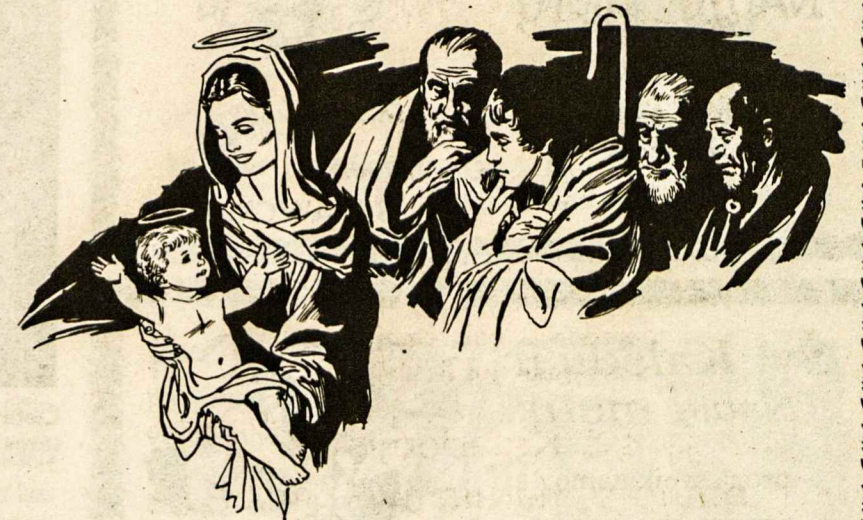
Susitarus užsakymus palpame ir pristatome. Prieinamos kainos. Lietuviams nuolaida.

SVEIKINAME

mielus tautiečius, savo artimuosius, gimines, draugus, pažįstamus, jų šeimas Lietuvoje bei laisvajame pasaulyje

Kristaus gimimo ir Naujų metų

švenčių proga, linkėdami visiems betliejinės šviesos, skaidraus džiaugsmo, gausios Dievo palaimos ir geriausios sėkmės naujaisiais metais

L. A. Andriuliai
Aniceta Aperavičienė
Jonas Araminas, Montreal, Que.
Birutė Antanaitienė,
Hamilton, Ont.
Marija ir Jurgis Astrauskai
Vincas Andriulonis, Rodney, Ont.
Veronika Aleknevičienė
Klara ir Mečys Andruskevičiai
A. V. V. Augėnai
Pranas, Albina Augaičiai
ir šeima
Izabelė Ambrasienė,
Montreal, P.Q.
Irena ir Antanas Ambraškos,
Phoenix, AZ
Birutė ir Jonas Aukštaičiai
Z. P. Augaičiai, Delhi, Ont.

Monika ir Antanas Bumbuliai
Julius, Pranė Barakauskai
Elena ir Pranas Bersėnai
Danutė ir Alfredas Bražiai
E. Bersėnienė Hamilton, Ont.
Stasė ir Mečys Bušinskai
Regina ir Stasys Beržiniai,
Vienna, Ont.
Bronius Bagdonas,
Oakville, Ont.
Jadvyga Barzdaitienė
Janina ir Albina Blauzdžiūnai,
La Salle, Que.
T. D. Burokai
Isabelė ir Petras Baronai,
St. Catharines, Ont.
Valė ir Vincas Baliūnai
su šeima
Marija Borusienė ir vaikai
Hamilton, Ont.
Birštonų šeima, Stayner, Ont.
Ona Biveinienė,
Cambridge, Ont.
Jonas Bartnikas
Sofija, Vytautas, Vida, Jonas
Balsevičiai, Ottawa, Ont.
Nelė ir Jonas Budriai
Kastutė ir Juozas Blekaičiai,
Dundas, Ont.

Birutė ir Kazimieras
Čepaičiai
Jurgis ir Irena Cipariai,
Rodney, Ont.
J. Černiauskienė
Vladas Čėsna, Ancaster, Ont.
Petras Čiurlys

Zita ir Jonas Didžbaliai
Ona Dementavičienė
Stasys Dabkus
Ona ir Petras Derliūnai
Kunigunda ir Jonas Dervaičiai,
su šeima, St. Catharines, Ont.

Elena Draudvilienė
Ona, Jonas Dirmantai
ir dukros
Adelė Dobienė
Jonas, Elena Dalmotai,
St. Leonard, P.Q.
Aniceta Deksnienė ir šeima,
Hamilton, Ont.
E. Dubininkas
Marija Danielienė
Stefanija Domeikienė,
Hamilton, Ont.

Lina Einikienė
Marija ir Antanas Elijošiai
Teresė Enskaitienė,
Hamilton, Ont.

Petras, Janina, Zita ir
Daina Gurlklai
Adomas ir Ramutė Grigoniai
Simas ir Marija Gudaičiai
Marija Gečienė

Elena Girėnienė
Marija ir Jonas Gimžauskai,
Hamilton, Ont.
Kazys ir Elena Gudinskai,
Hamilton, Ont.
M. ir A. Garkūnai, Dundas, Ont.
Andrius ir Kristina Gapučiai,
Hudson, P. Q.
Zigmas ir Ona Girdauskai
Kostas ir Eugenija Gapučiai,
Bothwell, Ont.
Irena ir Povilas Girmiai,
Hamilton, Ont.
Bronius, Genovaitė Grajauskai,
Hamilton, Ont.
B. V. Gataveckai
Eugenija ir Algirdas Grajauskai,
Hamilton, Ont.

Edvinas Heikis, Stayner, Ont.
Vincas ir Irena Ignaičiai
Jadvyga Ignatavičienė

H. ir P. Juodvalkiai,
Oshawa, Ont.
Monika Jasionytė
Ona Jakimavičienė
Vytautas Jakubaitis,
West Lorne, Ont.
Vanda Jasinevičienė
Algimantas Jasinevičius
Darė ir Albertas Jančūnai,
Hamilton, Ont.
V. Jasiūnienė
Aldona Jankaitienė
Elena Jaškienė
Petra ir Vladas Jankaičiai
Milana ir Albertas Joneliai,
Verdun, Que.
Ona Juodišienė

Bronius, Elena Kišonai
Olga ir Mykolas Krivickai,
Oakville, Ont.
E. ir S. Kuzmickai
Pajauta ir Algis Kaziliai,
Colgan, Ont.
Ona ir Jonas Kirvaičiai
Mėta ir Edvardas Kazakevičiai
Stasė ir Aleksandras Kalūzos
Antanas ir Audronė
Kazanavičiai
Matilda ir Augustinas Kuolai
Oakville, Ont.
Isabelė Kandrotienė
Viktoras ir Aldona Kryžanauskai,
Collingwood, Ont.
Onutė ir Jonas Karaliūnai,
St. Catharines, Ont.
Genovaitė Kudžmaitė,
Hamilton, Ont.
Elzbieta Kazickienė,
Hamilton, Ont.

Danutė, Vytautas, Tomas Kekiai,
West Lorne, Ont.
Vilius Karalius, Welland, Ont.
Pranas ir Lilė Kažemėkai,
Hamilton, Ont.
Ona ir Vladas Keziai,
Ancaster, Ont.
Stasė ir Povilas Kanopai,
Hamilton, Ont.
Valė Kecorienė
Aldona ir Jonas Kutkos,
Welland, Ont.

J. ir T. Kiškūnai
Adelė ir Vacys Karauskai
A. Kanapka, Wasaga Beach, Ont.
H. Kairėnė, Hamilton, Ont.
Petras, Teklė Kareckai ir
šeima, Hamilton, Ont.
D. Kairys, Hamilton, Ont.

Birutė, Jonas Lukšiai
ir šeima Tillsonburg, Ont.
Elena ir Povilas Lukavičiai
su šeima, Hamilton, Ont.
J. Liutkienė
Ernestas ir Emilija Lengnikai,
Hamilton, Ont.

Sofija Martinaitienė
Alfonsas Marcis ir dukra Milda
Vida, Feliksas Mockai ir šeima
Vytautas, Ona Marcinkevičiai
ir šeima
Liuda ir Zigmantas Mockai,
Rodney, Ont.
Stella ir Juozas Miškiniai,
Niagara Falls, Ont.
Vytautas Montvilas
Stasys Matulionis, Brantford, Ont.
Liucija ir Kostas Meškauskai,
Hamilton, Ont.
Ieva ir Juozas Milkintai
B. St. Matulevičiai,
St. Petersburg Beach, FL

Irena ir Jonas Nacevičiai
V. ir O. Naruševičiai,
West Lorne, Ont.
Helen ir Kęstutis Norkai,
Hamilton, Ont.
J. M. Naruševičiai su šeima,
London, Ont.
Jonas ir Stasė Naruševičiai,
Carignan, P. Q.
Viktoras ir Rita Navickai
Tillsonburg, Ont.

Anelė Puterienė
Stasė ir Mikas Petruliai
Valius ir Ada Poškaičiai
Stasys ir Jonė Paketurai,
West Lorne, Ont.
Marija Pranaitienė
Jeronimas, Ramutė, Aušra ir
Ramunė Pleiniai,
Hamilton, Ont.
Anelė, Kazys Pajaujai
Joana ir Vladas Pleckaičiai
Juozas Prišas
Steponas ir Elenutė
Pusvaškiai

Albina ir Alfonsas Pilipavičiai,
Hamilton, Ont.
Janina Pacevičienė
Antanas ir Marija Pusdešiai,
Hamilton, Ont.
Bronė Perkauskienė,
Hamilton, Ont.
Stefanija ir Antanas Petraičiai
Aldona, Juozas ir Antanas
Petrauskai
Monika Povilaitienė
A. K. Poviloniai
U. Paluilis
Irena ir Viktoras Priščeponkos,
Ottawa, Ont.
Vaclovas Pniauskas ir
dukra Marytė, Oshawa, Ont.
Petras, Janė Pakalkai,
Stayner, Ont.

Alvina ir Vladas Ramanauskai
Jonas ir Konstancija Rugiai
O. L. Rimkai
Danguolė Radzevičienė
Aldona ir Jonas Ranonai
Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ont.
Eleonora ir Leonas Rudaičiai
Loreta, Vincas Rutkauskai,
Keswick, Ont.
Joana ir Juozas Rovai

Antanas Rakauskas
Vincas ir Stasė Radzevičiai
Onutė ir Leonas Radzevičiai,
Oakville, Ont.
Birutė ir Zigas Romeikos
A. M. Radžiūnai
Juozas ir Marija Rybji,
Hamilton, Ont.

Grażina, Petras, Antanas
Stauskai
D. ir Br. Staškevičiai ir
P. Jucevičienė
Montreal, Que.
Bronė ir Jonas Stankaičiai
Grażina ir Antanas Stankai
Alfredas ir Liuda Stulginskai
A. T. Sekoniai, St. Petersburg, FL
Erika ir Vincas Sakai,
Hamilton, Ont.

Jonas Šepers
Zuzana, Juozas ir Ramunė
Stravinskai
Genovaitė ir Antanas
Sprainaičiai
Augustinas ir Genutė Senkai
Albina Štuopienė
Viktoras Skukauskas
ir dukra Danutė
Nijolė ir Jonas Šimkai
Ona Savickienė, Hamilton, Ont.
Juozas, Janina Šarūnai,
St. Petersburg, FL

Sofija Styrienė
Liuda Šileikienė
Marija ir Pranas Šiūliai,
Hamilton, Ont.
Juozas, Sofija Skučai
Montreal, P.Q.
Juozas Staškevičius
Liuda ir Jurgis Stungevičiai,
Hamilton, Ont.
Z. Saunorienė ir vaikai,
Dundas, Ont.

G. B. Trinkai
Birutė ir Bronius Tamošiūnai
B. Trukanavičius
B. J. Tamulioniai

Bronius Urbonavičius
Marija ir Juozas Vaseriai
Marytė ir Vacys Vaitkai,
Wasaga Beach, Ont.
Emilija Vindašienė ir dukra
Virginija, Delhi, Ont.
Stasys ir Regina Valickiai
Joana Valiukienė
Adelė Vapsvienė, Montreal, Que.
Aldona, Vladas ir Leta Vaitonai
Dr. Aleksas ir Aldona Valadkos
Steponas, Irena Varankos
Jadvyga ir Adolfas Vanagai
Petronėlė ir Jonas Vėgeliai,
Oakville, Ont.
Liudas ir Genutė Vyšniauskai
Elena ir Bruno Vyšniauskai,
Dutton, Ont.
P. Vitas, Burlington, Ont.

Marija ir Juozas Zažeckai,
Cambridge, Ont.
Juozas Žadeikis
K. B. Žutautai
Delfina Zulonienė,
Mississauga, Ont.
Bronė Žlobienė
Margarita ir Justinas Zubrickai
Juzefa ir Kęstutis Žuliai
Irena ir Anicetas Zalagėnai
P. Žibūnas
Aldona Zarembaitė
Antanas ir Stasė Zimnickai
ir sūnus
Antanas Žilėnas

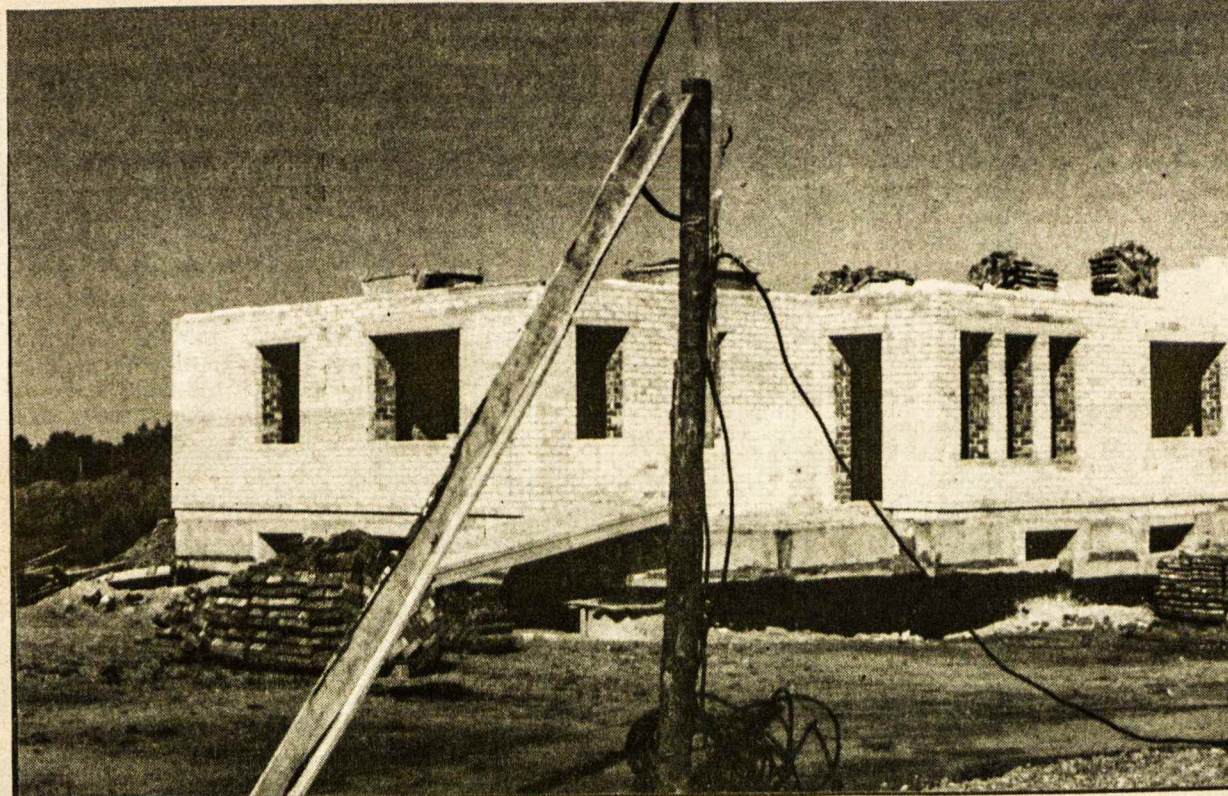
Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simanavičius, OFM
Eugenijus Jurgutis, OFM Pijus Šarneckas, OFM
Liudas Januška, OFM

PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

Benamių vaikų globos organizacijos Lietuvoje "Vaiko tėviškes namai" projekto pirmasis pastatas prie Marijampolės. Taip jis atrodė 1992 m. vasarą. Nuotr. R. Choromanskytės

Didieji rūpesčiai, susiję su Lietuva

Ambasadoriaus KAZIMIERO LOZORAIČIO, Lietuvos atstovo Vatikane, pareiškimai per Vatikano radiją. Naujasis seimas. Šv. Tėvo Jono-Pauliaus kelionė į Lietuvą. Ar su nauja Lietuvos vyriausybė keisis politika? Kodėl seimo rinkimus laimėjo kairieji? Linkėjimai Lietuvos katalikams

— Neseniai grįžot iš Lietuvos, kur susitikot su kitais Lietuvos ambasadoriais. Gal galėtumėt pasakyti, kokius klausimus ten aptarėt su Lietuvos vyriausybė?

— Vilniuje dalyvavau užsienio reikalų ministerio Sądargio sukvietame Lietuvos ambasadorių ir generalinių konsulų susirinkime. Tai buvo pirmas tokio pobūdžio susitikimas po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Jis buvo skirtas ne tiek konkrečių klausimų aptarimui, kiek nuomonių ir informacijos pasikeitimui, geresniam susipažinimui su mūsų vyriausybės, o ypač užsienio reikalų ministerijos, veikla. Dalyvavome dviejuose vyriausybės posėdžuose, kuriuose apie vyriausybės darbą ir uždavinius kalbėjo premjeras Abišala. Iš klausėme užsienio reikalų ministerio Sądargio, tarptautinių ekonominių ryšių ministerio Aleškaičio, užsienio reikalų ministerijos įvairių skyrių viršininkų pranešimus. Lietuvos delegacijos derybose su Maskva dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos pirmininkas Česlovas Stankevičius mums detaliau pranešė apie šių derybų eigą, kuri yra tikrai nelengva. Per susitikimą pasisakė ir suvažiavę diplomatai. Jie papasakojo apie jų vadovaujamų misijų veiklą, iškėlė pasiūlymų diplomatinė misijų sklandesniai bendradarbiavimui su valdžios žinybomis užtikrinti. Vilniuje susitikome su deputatais, Kaune — su verslininkais, kultūrininkais, mokslo žmonėmis.

— Ar gali keistis tiek Jūsų, tiek kitų Lietuvos ambasadorių laikysena ir Lietuvos politika po seimo rinkimų?

— Nemanau, kad mūsų ambasadų laikysena galėtų ar turėtų keistis po paskutiniųjų parlamentinių rinkimų Lietuvoje. Demokratinė krašto diplomatai tarnauja ne kuriai nors politinei partijai, o valstybei, atstovauja valstybei, o ne politiniam sąjūdžiui ar politinėms partijoms. Į Jūsų klausimą, ar Lietuvos politika gali keistis po rinkimų pasikeitus valdžiai Lietuvoje, tegaliu atsakyti, jog netolima ateitis parodys, ar ligšiolinė politika pakryps nauja linkme. Reikia manyti, kad valdžia laikysis buvusios vyriausybės nustatytą užsienio politikos pagrindinių gairių, nes to reikalauja mūsų valstybės interesai. Tik ligšiolinės politikos tęstinumas gali mums plačiau atverti duris į Vakarus, iš kurių laukiame konkrečios para-

mos, ypač ekonominė reformom praversti. Vis platesnis atsivėrimas Vakaram, aišku, netrukdo Lietuvai toliau palaikyti ir plėsti visokeriopų ryšių, ypač prekybinių, su kaimynais Rytuose. Kalbant apie politikos tęstinumą, verta paminėti naujojo Lietuvos seimo pirmą posėdžio dieną paskelbtą svarbų pareiškimą, kuriuo dar kartą reikalaujama besąlygiško rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, o Jungtinių Tautų organizacija bei Vakarų valstybių parlamentai raginami paremti šį Lietuvos seimo reikalavimą. Seimas taip pat išskilmingai pareiškė, jog dėl visos pastangos, kad Lietuvos-Rusijos susitarimai dėl kariuomenės išvedimo būtų besąlygiškai vykdomi.

— Ar buvo per ambasadorių pasitarimą Lietuvoje paliesti klausimai, susiję su būsima popiežiaus kelione į Lietuvą?

— Su būsima popiežiaus kelione į Lietuvą susijusius kai kuriuos reikalus aš paliečiau savo susitikimuose su tuometiniu užsienio reikalų ministru Sądargiu, taip pat su kai kuriais atsakingais ministerijos pareigūnais. Tais reikalais ambasada palaiko ryšius taip pat su Vilniaus arkivyskupu ir apaštaliu nuncijumi Vilniuje. Su ministerio Sądargio pavaduotoju p. Katkum ir Kauno vice meru p. Kuprevičium Kaune apžiūrėjome vietas, kurias būtų galima pasiūlyti popiežiaus susitikimams su kauniečiais ir su iš kitų miestų atvykstančiais tikinčiaisiais. Jei popiežius nuspręstų aukoti Mišias po atviru dangumi, Santaka tam būtų ideali vieta, galinti sutalpinti iki pusės milijono žmonių. Tačiau galutinį sprendimą tuo reikalu padarys popiežiaus apaštalių kelionių rengėjai, su Lietuvos vyskupais suderinę popiežiaus kelionės Lietuvoje tikslią programą. Ji dar nėra sudaryta, bet kaip tik šiomis dienomis buvo oficialiai paskelbta, kad Šv. Tėvas lankysis Lietuvoje kitų metų rugsėjo 4-7 dienomis.

— Ką Jūs atsakydavote į dažnus užsieniečių klausimus: kodėl Lietuvoje seimo rinkimus laimėjo kairieji?

— Parlamentiniai rinkimai Lietuvoje buvo laisvi ir demokratiški. Tai yra didelis pirmųjų nepriklausomybės metų laimėjimas. Nepriklausomybė atstaus Lietuvos valdžią, nors ir varžoma kasdienio gyvenimo sunkumų, sudarė palankias sąlygas demokratiškam rinkimam, taikiam

ir, sakyčiau, sklandžiam, valdžios perdavimui. Tai ypač pabrėžiau pokalbiuose su užsienio žurnalistais. Pasikeitimai valdžioje yra normalus reiškinys demokratinėje santvarkoje.

Klausimą, kodėl seimo rinkimus laimėjo kairieji, reikėtų nukreipti į pačius rinkėjus. Gal jie atsakytų, kad rinkimų rezultatus nulėmė ne ideologiniai rinkėjų įsitikinimai, bet ekonominės priežastys.

— Ar galėtumėte pasakyti, kaip turėtų šiuo metu laikytis Lietuvos katalikai, kaip jie turėtų rengtis Lietuvos ateičiai?

— Nesijaučiu galįs ar turįs teisę nurodinėti, kaip turėtų šiuo metu laikytis kiekvienas katalikas, norėčiau tik palinkėti, kad katalikai niekuomet netaptų abejingi nei savo religiniam tikėjimui, kuriam tokia brangia kaina liko ištikimi net ir sunkiausiais laikais, nei tautiniam idealam, kuriuos visais laikais gynė ir ugde. Pagrįstai sakoma — ir tai ne tuščia retorika, — kad Tėvynės meilė ir tvirtas prisirišimas prie kilniųjų krikščionybės idealų apsaugojo mūsų tautą nuo pradžios, ją išlaikė gyvą ir kūrybingą, padėjo pakelti sunkumus, padėjo išsikvototi laisvę. Norėčiau, kad lietuviai, Tėvynei atgavus laisvę, nuosekliai vadovautųsi tais idealais, kuriuos skelbia krikščionybė ir kurie tapo visos civilizuotos žmonijos bendru turtu. Idealus praradusi tauta, kaip ir pavienis asmuo, neišvengiamai pasiduoda pasyvumui, tuo pačiu grįžta į pradžią. Šiandien mums ypač reikia aktyvumo, optimizmo, ryžto kuriant žmogaus vertę ateitį, kurią mūsų tautai laidoja krikščioniškosios vertybės. Jei jos mūsųose būtų išblėsusios, turėtų iš naujo jas vėl atrasti, sukonkretinti, jomis pagrįsti kasdieninį gyvenimą. Krikščionybė yra dinamiška religija. Kiekvienas sąmoningas krikščionis savo gyvenimo būdu ir darbais turi tai įtikinamai liudyti. Kor.

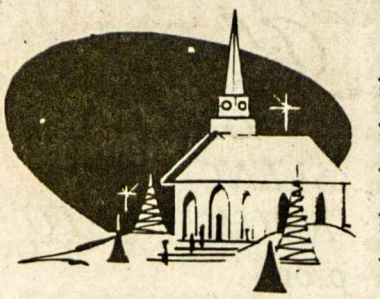
Anapilio moterų
būrelio valdyba

ŠV. KALĖDŲ

proga sveikina

savo nares bei jų šeimas ir linki daug
laimės 1993-aisiais metais.

Valdyba

Linksmų

KALĖDŲ švenčių ir

* laimingų *

NAUJŲ METŲ

linkime sesėms bei broliams

šauliams

Tėvynėje ir laisvajame

pasaulyje

Visus 1993 metų šauliškus darbus skirkime
nepriklausomos Lietuvos atstatymui —

Toronto VI. Pūtvio

šaulių kuopos valdyba

Sveikinu

su šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus ir
pacientus, linkėdamas
sveikų bei sėkmingų

Naujų metų —

Dr. Stasys Dubickas

Sveikiname
mielus gimines,
draugus bei pažįstamus
Kristaus gimimo
švenčių proga ir
linkime geriausios
sėkmės naujaisiais
1993
metais —

Rimas, Gražina Strimačiai

Sveikiname

su

šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus
ir pacientus, linkėdami
linksmų bei sėkmingų

naujų metų —

Dr. Eimutis ir Rita Birgiolai
su šeima

Sveikiname

mielus savo gimines,
bičiulius ir pažįstamus,
linkėdami malonių
bei džiugių

šv. Kalėdų ir sėkmingų
naujų metų —

Levutė ir Vladas Pevcevičiai

Linksmų ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų

NAUJŲ METŲ

linkime visiems
savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems —

Antanas ir Ona Baltrūnai

Sveikinam

visus gimines,
draugus ir
pažįstamus su
šv. Kalėdomis
ir Naujais
metais —

Augutė ir Vytautas Dubickai

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Baranaukaitė-Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė

tel.: verslo 769-3300 namų 769-1835

Patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1N6

Pirkite namus geresnei savo ateičiai

Sveikinu

mielus savo gimines, draugus ir
pažįstamus, linkėdamas daug
laimės bei sveikatos

Kalėdų

šventėse ir laimingų
bei sėkmingų

Naujų Metų —

Antanas Krakauskas

KRISTAUS GIMIMO ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ

proga

sveikiname visus

Hamiltono ir apylinkės

lietuvių, linkėdami

sėkmingų bei darbinių 1993-ųjų

metų —

Kanados Lietuvių Bendruomenės

Hamiltono apylinkės valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname
brolius bei seses šaunius ir
visus mielus lietuvių tėvynėje
bei laisvame pasaulyje,
linkėdami daug šventiško
džiaugsmo ir laimės
1993 metais, gražaus ir
sėkmingo šauniško darbo.

HAMILTONO DLK ALGIRDO

ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

Nuoširdžiai sveikiname

gimines, draugus ir pažįstamus

su šv. Kalėdomis ir

linkime laimingų bei
sėkmingų Naujų metų —

Pranas ir Magdalena Krilavičiai

Keswick, Ont.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikiname

gimines, draugus ir
pažįstamus, linkėdami daug
laimės ir tyro džiaugsmo —

Emilija, Alfonsas Kybartai

Hamilton, Ont.

Dundas, Ont.

Sveikiname

savo bičiulius su

šv. Kalėdomis bei

naujaisiais metais, linkėdami

daug sėkmės ir Dievo palaimos

Bronė, Bronius ir Algis Venslovai

Lionė ir Vladas Kybartai,

Hamilton, Ont.

Kristaus gimimo švenčių ir Naujų metų

proga sveikiname mielus savo
gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami šventinio džiaugsmo
ir geriausios sėkmės
naujaisiais metais —

Onutė, Edis ir Algis Adomaskai,
Hamilton, Ont.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

LIETUVOS KARIUOMENĖS
ŠVENTES minėjimas įvyko Šv. Ka-
zimiero šventovėje lapkričio 22 d.
Mišias atnašavo klebonas kun. L.
Kemėšis. Šauniai dalyvavo su vė-
liavomis, o KLK moterų dr. jos sky-
rius su tautiniais drabužiais. Skai-
tymus skaitė T. Pargauskienė, A.
Aleliūnienė. Aukos nešė S. Parg-
auskaitė, L. Vitiene. Parapijos
choras giedojė tai dienai pritaik-
ytas giesmes. Po pamaldų sugie-
dota Lietuvos himnas.

Minėjimas įvyko parapijos sa-
lėje. Jį atidarė šaunli kuopos vi-
cepirm. Stasys Beržinis. Paskaitą
skaitė M. Norkus primindamas
Lietuvos kariuomenės istoriją.
Deklamavo S. Pargauskaitė ir M.
Mickevičienė. Užbaigiant minė-
jimą, buvo rodomos vaizdajuos-
tės, kurias parūpino R. S. Berži-
niai, lankydami Lietuvoje.

J. Vitas

Winnipeg, Manitoba

GERAI PAVYKO METINĖ MU-
GĖ surengta Šv. Kazimiero pa-
rapijos lapkričio 13-14 d. Mažė-
jant parapijiečių skaičiui, vietoj
buvusį trijų vakarų mugę vyko
per du vakarus, ir dėka lankytojų
donsumo buvo labai sėkminga, da-
vusi daugiau kaip \$4,000 pelno Šv.
Kazimiero šventovės išlaikymui.
Loterijos traukimas buvo praves-
tas sekmadienį, lapkričio 15 d.
tuoj po pamaldų. Laimėtojai ta-
po winniegiečiai: V. Mockus \$100,
J. Specht \$100, A. Jančiukas \$50,
V. J. Lion \$30, M. Gregorchuk \$20.

Po loterijos, prel. J. Bertasiui
padėkojus visiems prisidėjusiems
prie šių metų mugės pasisekimo,
susirinkę dalyviai šeiminiškių
buvo pavaistinti karštais pietu-
mis. Dalyvių tarpe buvo trys sve-
čiai iš Lietuvos: Lietuvos žemės
ūkio universiteto užsienio santy-
kių departamento vedėjas prof. A.
Maziliauskas, žemės ūkio ministe-
rijos privatizacijos direktoriaus
pavaduotojas V. Skulskis ir tarp-
tautinių santykių direktoriaus
pavaduotojas V. Bitė. Jie Kanad-
os valdžios remiami per penkis
savaites Brandono universitete
susipažino su privataus ūkio tech-
nika ir metodologija. Prof. A. Ma-
ziliauskas susirinkusiems įdo-
miai papasakojo apie dabartinis
įvykius Lietuvoje, o V. Skulskis
nušvietė Lietuvos ūkio privatiza-
cijos eigą, jos laimėjimus ir sun-
kumus. Jie atsakinėjo ir į susirin-
kusių klausimus.

A. a. PRANAS KUNIGAUSKAS,
sulaukęs 91 m. amžiaus, mirė 1992
m. rugsėjo 22 d. Gimė Kauno apskr.
į Kanadą atvyko 1930 m. Iki pen-
sijos ūkininkavo Saskatchewanėje
ir Lac du Bonnet, Man. Palaikai su-
deginti. Liūdesyje liko giminės
Winnipeg.

A. a. VLADAS (WALTER) GIED-
RAITIS, 88 m. amžiaus, mirė 1992
m. spalio 6 d. Kilęs iš Viešerčių
km., Lazdijų apskr. į Kanadą atvy-
ko 1930 m. Pradžioje dirbo įvai-
rius darbus. Vėliau, su broliu įsi-
gijo ūkį, ūkininkavo iki pensio-
jos. Atsikėlė į Winnipegą, kad
būtų arčiau lietuviškos šventovės.
Gedulines maldas laidotu-
vių koplyčioje kalbėjo ir Šv. Ka-
zimiero šventovėje Mišias auko-
jo prel. J. Bertasius. Palaidotas
Assumption kapinių mauzoliejuje.
Liūdesyje liko žmona, prieš

Gorbačiovas, Jelcinas ir kiti jo
draugai, iškėlė dabar valdančiųjų
grupę, visi yra seni kompartijos
aparatuokai su autokratiniais po-
linkiais savo kauluose. (Lubor J. Zink)

Įvedu šildymo ir vėsinimo
sistema, atlieku visus
taisymo ir skardos
darbus

(Esu "Union Gas"

atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Albinas Vilniškis

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
— nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki
1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro,
šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.50%

santapus 3%

kasd. pal. taupymo s-ta ... 2.50%

90 dienų indėlius 6.25%

1 m. term. indėlius 6.75%

1 m. term. ind. mēn. pal. ... 6.25%

3 m. term. indėlius 6.75%

RRSP ir RRIF (pensijos)...3.50%

RRSP ir RRIF 1 m. 6.75%

RRSP ind. 3 m. 6.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.25%

neklm. turto pask. 1 m. ... 8.75%

neklm. turto pask. 3 m. ... 9.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų

apmokėjimo patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės

drauda pagal santaupų

dydį iki \$2,000 ir

asmeninių paskolų

drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

mirtį jį globojusi dukterėčia iš
Lietuvos D. Šarkelienė bei kiti
giminės JAV ir Lietuvoje.

A. a. EVALD PETEREIT, 82 m.
amžiaus, mirė 1992 m. lapkričio
2 d. Palaidotas Brookside kapi-
nėse. Prie kapo maldas sukalbė-
jo prel. J. Bertasius. Mirusiųjų
pranešime pažymėta, kad gimęs
Lietuvoje.

A. a. WALTER GUDŽIŪNAS, 60
m. amžiaus, mirė 1992 m. lapkri-
čio 14 d. Gimė Kanadoje ir su lie-
tuviais nebendravo. Palaikai su-
deginti. Liūdesyje liko žmona, du
sūnūs, vaikaičiai ir kiti giminės.

EKK

Edmonton, Alberta

ADOMAS IR FILOMENA KAN-
TAUTAI, kaip tie paukščiai rudenį
atėjus, išvyko vėl žiemą
praleisti į šiltesnį kraštą — savo
pagamčius namus, White Rock, B.C.
Geroms sėkmės ir iki malonaus pa-
simatymo pavasarį!

LIETUVŲ NAMŲ REMONTO už-
baigimo pobūvis įvyko š. m. lap-
kričio 14, šeštadienio vakarą,
Lietuvių namų auditorijoje. Ofi-
cialią pobūvio dalį pravedė Ed-
montono lietuvių bendruomenės
valdybos vicepirm. N. Karosaitė.
Pasveikinus dalyvius, nušvietė
namų statybos sunkią 1953-54 me-
tų pradžią, vadovaujant a.a. kun.
B. Jurksui. Statybos projektui
tuo laiku vadovavo J. Karosas,
o finansus tvarkė A. Kantautas.
Tylos minute buvo pagerbti mirę
namų statybos rėmėjai ir dalinin-
kai. Šių metų namų remonto pen-
kių asmenų komiteto vardu kal-
bėjo K. Žolpis. Jis pasidžiaugė
gražiu komiteto narių kooperavi-
mu, išreiškė padėką ypač 3 as-
menims: J. Augiui, A. Dudaravi-
čiui ir šiais metais mirusiam a.a.
B. Žilinskui už jų iniciatyvą su-
rengti kazino lošimus. Šių sėkmin-
gų lošimų dėka ir buvo sudarytas
pagrindinis namų remontui kapi-
talas.

Po kalbų įvyko bendra savitar-
nos vakarienė, paruošta šaunių
mūsų šeiminiškių. Veikė bufet-
as, vyko šokiai ir loterija. Gau-
sių svečių tarpe buvo kun. L. Bou-
chard bei geri lietuvių bičiuliai
latviai p.p. Stals.

Dobilas

Ottawa, Ontario

KLBO OTAVOS APYLINKĖS me-
tinis susirinkimas, įvykęs lapkri-
čio 29, sekmadienį, nebuvo gau-
sus. Susirinkimui pirmininkavo
R. Rudaitytė, sekretoriavo K. Bar-
teška. Buvo perskaitytas valdy-
bos pirmininkės pranešimas, kal-
bėjo Lietuvių fondo igaliotinis,
šeštadieninės mokyklos vedėjas
ir tautinių šokių grupės vadovė.
Nebuvo iždiniško, revizijos ko-
misijos ir KLB krašto įstaigos
Ottavoje vedėjo pranešimų. Liko
ta pati valdyba: B. Eimantienė,
J. Barysienė, Z. Petrylaitė, V. Ra-
dzius, S. Balsevičienė, K. Bartė-
ška ir R. Rudaitytė. Pareigomis
pasiskirstys artimiausiam se-
dėdij. Revizijos komisija — J.
Verbyla, L. Plečkaitienė ir B. Vil-
činskienė, kurie įpareigoti pa-
tikrinti atskaitomybę ir už 1992
metus.

DR. V. KUDIRKOS ŠEŠTADIE-
NINIS MOKYKLOS Kalėdų eglutė
įvyks gruodžio 20, sekmadienį,
tuoj po pamaldų, St. Hyacinth
šventovės salėje, 201 Lebreton St.
North. Prašome vieni kitus apie
tai painformuoti ir gausiai joje
dalyvauti.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ
"VINGIS", dalyvavusi IX išeivijos
tautinių šokių šventėje, tebėra
veikli. Savo pasirodymais ji puik-
iai atstovauja negausiai lietu-
vių bendruomenei Ottavoje. "Vin-
giui" vadovauja energingoji Gied-
rė Abramaitienė.

IŠ LIETUVIŲ FONDO igalioti-
nio pranešimo paaiškėjo, kad per
šiuos 1992 metus apylinkės tau-
tiečiai suaukojo \$1270. Nuo 1963
iki 1992 m. suaukosta \$31,090. Iga-
liotinio paraginti, vietoj kalėdi-
nių sveikinimo kortelių, Lietu-
vių fondui aukojo: R. O. Barisai,
L. V. Plečkaičiai, J. E. Valiuliai,
A. A. Paškevičiai.

Hamilton, Ontario

HAMILTONO ATEITININKAI la-
bai dėkoja visiems, kurie prisidė-
jo prie maisto rinkliavos. Gausiai
visi paaukojo ir visiems didelis
aciū! Jaunučiai labai dėkingi vi-
siems už paramą skaitymo konkur-
se. Aukos padės mums tęsti toliau
mūsų lietuvišką darbą. Dar kartą
aciū! J.G.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA,
sveikindami gimines bei pažįsta-
mus, Kanados lietuvių fonde savo
įnašus papildė: \$100 — M. D. Joni-
kai, A. D. Jankūnai, K. H. Norkai,
J. R. Pleiniai, P. Z. Sakalai; \$50
— Hamiltono lietuvių medžiotojų
klubas Giedraitis; \$20 — J. E. Ma-
žulaičiai. Fondui aukojo: a.a. Ge-
novaitės Skripukės 26 metų mir-
ties atminimui sesuo Sofija ir Sta-
sys Rakščiai — \$100; a.a. Juozo Do-
meikos 7 metų mirties atminimui
žmona Stefanija — \$200; a.a. Bar-
boros Latauskienės atminimui J.
V. Pilkauskai — \$20.

Lietuvių fondas dėkoja už aukas.

Linkim visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų!

St. Catharines, Ont.

GAILIS PERVĖLAI. Kadai-
siame mieste veikė aibė smulkių
imonių: sodų įrankių gamyba,
įvairių susegimo (fasteners) prie-
monių gamyba ir kitų. Gana gerai
veikė kojinių imonė, kurioje vie-
nas lietuvis ateivis greit pasie-
kė prižiūrėtojo (foreman) pareigų.
Viskasėjo gana gražiai, kol ir čia
atsirado visagalingi darbininkų
unija, reikalaujanti didesnių ir
didesnių atlyginimų. Vieną dieną
visos tos imonės užsidarė, pa-
likdamos žmones bedarbiais.

Atsiradus didesnėms imonėms,
padidėjo jų skaičius bei jų
reikalavimai. Spaudžiamos imo-
nės raitės, kaip įmanydamos ir
gana ilgai, bet dabar, atrodo, ir
joms raičiai atsibodo. Griauti-
niu trenkė anos dienos žinia, kad
šio krašto duonos su sviestu da-
vėjai numato smarkiai sumažinti
visą gamybą, paleisdami tūkstan-
čius darbininkų.

Gana gerai tebeveikia T.R.W.
Thompson Products bendrovė,
jau daug metų gaminanti auto-
mobilių dalis ir be abejonės,
tik todėl, kad šios imonės patys
darbininkai nutarė neįsileisti
jokios unijos į savo tarpą, patys
žiūrėdami savo reikalą. Šios ko-
respondencijos autorius, priklaus-
ęs daugelį metų šiai imonei, yra
matęs, kaip patys darbininkai
atleido iš darbo tokius darbinin-
kus, kurie neatliko tinkamai savo
pareigų. Nėra šioje imonėje jokių
prižiūrėtojų, nes visi žino, tokio
ar kitokio darbo norma. Japonija
nėra šitokių darbo sistemos iš-
radėja.

Dabar šio krašto pramonei slen-
kant į pakalnę, visos buvusios
unijos graužiasi, kas atsitiko,
bet yra per vėlu. Teks valgyti pa-
cioms sriubą, kurią išsivirė.

VYSKUPUI PAGEIDAUJANT, ir
mūsų tautinėje parapijoje susi-
kūrė evangelizacijos grupelės.
Labai svarbu arčiau susipažinti
su tikėjimu ypač šiais pasimeti-
mo laikais. Kor.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba
549-4140. Sutvarkome keliones į
Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-
tiems Kanadoje duodame sveikatos
draudą. Pristatome jūsų pačių su-
darytus siuntinius į Lietuvą. Per-
vežame autobusu keleivius į Mont-
realį ir iš Montrealio.

"LEDAS" REFRIGERATION

Taisau ir įvedu visų rūšių

* Saldytuvus

* Elektrines viryklas (plytas)

* Skalimo mašinas, džiovintuvus

* Šildymo sistemas

Atlieku įvairius vandentiekio

sistemos (plumbing) darbus

Skambinti

RAIMONDUI JARECKUI

tel. 767-8711, Toronto.

"TALKA" lietuvių kredito kooperatyvas

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų

proga

nuoširdžiai sveikina

savo narius bei

visus lietuvių ir

linki gražių, sveikų

ir laimingų dienų —

Valdyba,

komitetai ir tarnautojai

Mielus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname su

šv. Kalėdomis,

linkėdami daug laimės

ir sėkmės

naujaisiais metais —

SV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga savo gimines, draugus
ir pažįstamus sveikina —

Regina Bražukienė
Teresė, Liudas Bražukai ir šeima

SV. KALĖDŲ ir Naujų Metų

proga sveikiname mielus
gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami kalėdinio džiaugsmo ir
didžios sėkmės bei Dievo palaimos
naujaisiais metais —

Algis, Viltė, Daina,
Aurelia, Paulius ir Algiukas Valiuliai

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

SVEIKINAME savo draugus
ir pažįstamus, linkėdami
daug laimės bei džiaugsmo —

Angelė ir Jonas Šulcai

Džiugių KALĖDŲ švenčių ir sėkmingų bei laimingų NAUJŲ METŲ

bičiuliams ir artimiesiems
nuoširdžiai linki —

Sofija Tumosienė
ir vaikai

Šv. Kalėdų švenčių proga sveikiname visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkime džiugių bei laimingų naujų metų —

S. P. Ročiai

Linksmų

Šv. Kalėdų

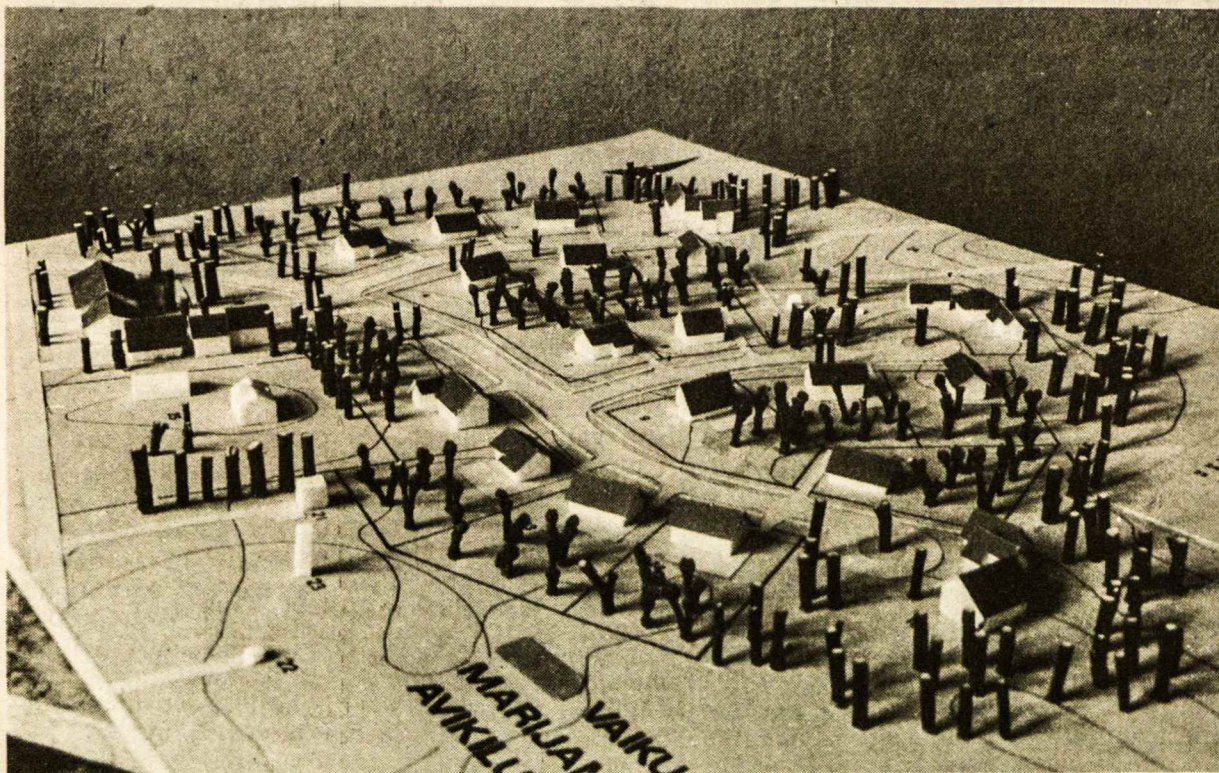
ir laimingų bei sėkmingų naujų metų
linkime giminėms, draugams ir
pažįstamiems —

Tusė ir Zigmas Zaleskiai

Džiugių šv. Kalėdų ir sėkmingų naujų metų visiems klientams ir pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS ir šeima

Taip atrodo Lietuvos benamių vaikų globos organizacijos "Vaiko tėviškės namai" statybos projektas – ištisas kaimas prie Marijampolės. Statyba pradėta 1992 m. vasarą
Nuotr. R. Choromanskytės

Nenormali būklė

Lietuva ir išeiviai - bendras rūpestis

STASYS VAITEKŪNAS, Vilnius

Vilniaus universiteto profesorius STASYS VAITEKŪNAS, gerai pažįstantis išeivijos gyvenimą, išspausdino aktualų straipsnį Lietuvos laikraštyje "Literatūra ir menas" 1992.XI.14 laidoje. Jame autorius apžvelgia susidariusią nenormalią būklę tarp dabartinės nepriklausomos Lietuvos ir išeivijos ir nurodo ateities gaires. Čia perspausdiname visą jo straipsnį, dėl jo aktualumo, tikėdamiesi, kad tuo klausimu atsilieps ir kiti. RED.

Keletą kartų atidžiai perskačiau žinomo JAV lietuvių kultūros veikėjo dr. Stasio Goštauto mintis, išdėstytas "Draugo" laikraštyje (1991.VII.11) ir perspausdintas "Literatūroje ir mene". Tos mintys, dvelkiančios pesimizmu ir nuoskauda, nors rašoma daugiau tik apie literatūrą, muziką ir dailę, vertos platesnio apibendrinimo.

Beveik tuo pat metu, kai Lietuvoje buvo perspausdintas minėtas straipsnis, iš Kanados kiek pavėluotai gavau, neklysiu pasakęs, profesionaliausia lietuvišką laikraštį (turinio ir formos požiūriu) "Tėviškės žiburiai" (1992.IX.1). Vedamajame "Aptemusi su kaktis" atkreipė dėmesį keletas eilučių, apibūdinančių padėtį Lietuvoje ir santykius su išeivija – taip, kaip jie atrodo tėvynainiams, gyvenantiems už Atlanto. "Buvusią užuojautą... – rašo "Tėviškės žiburiai", – ima pakeisti skaudi nuostaba: kaip iš vergijos išlaisvinęs lietuvis negali vienas kitam rankos paduoti, kaip kiekvienas planuoja tik sau gyvenimą... Šita baisi dvasinio nusikurimo infliacija persimetė ir į valdomuosius veiksmus, kur po partijų, frakcijų priedanga šakojasi nemalonūs dalykai... Išgirstamas ir kitas gana skaudus, galbūt pusiau slapas, valstybės atstatytojų nuosprendis: išeivija – tai smulkmena. Paskleidžiama nepasitenkinimo, kam išeiviai bando kisti ne į savo reikalus, kam šoksta kritikuoti, mokyti, skelbti žinovais. Tiesa, ne viskas ten priimtina, kas čia siūloma. Tai normalu ir suprantama. Stebina tik tonas ir laikysena, kažkaip lyg dalinant tautą į tikruosius ir netikruosius..."

Dr. Stasys Goštautas, lyg ir apibendrinamas daugybė straipsnių ir pasisakymų išeivijoje, tvirtina, kad "tarp išeivijos ir Lietuvos atsirado tam tikras plyšys, kuris gali didėti ir pasidaryti galutinis". Apie tai šiandien garsiai kalba visa išeivija, nesvarbu, kur ji gyventų: rytuose ar vakaruose. Lietuvos spauda santūriai tyli, apsiribodama vienu kitu aptakiu straipsneliu. Gal nenorime aitrinti ir taip jau skaudžių žaizdų, o gal – tai labiau įtikėtina, – nelabai aišku, kas pasakytų. O į klausimą, kas bus toliau, reikia atsakyti, juo labiau kad išeivijos požiūris bando išdėstyti. Mūsų tylėjimas reikštų, kad su šiuo požiūriu sutinkama arba vengiama ieškoti atsakymo.

Nemanau, kad tokį atsakymą galėčiau duoti šiame straipsnyje, bet esu įsitikinęs, kad jo reikia ieškoti. Ieškoti visiems kantriai, dorai, nuoširdžiai ir geranoriškai. Nuo atsakymo esmės priklausys ne tik būsimų mūsų santykių vaisinumas, bet ir daugelio žmonių,

gyvenusių ir dirbusių Lietuvos laisvei ilgus dešimtmečius šia pusį ir anapus "geležinės uždangos", teisingas įvertinimas.

Išeivijos misija ir pirmieji nusivylimai

Išeivija, jos misija pradėta domėtis tada, kai prasidėjo emigracija. Įvairiais laikais keitėsi išeivių veiklos tikslai ir turinys, bet visada išlikdavo viena – padalinę gyvenimą tarp tėvų žemės ir naujosios tėvynės, emigrantai kartu vienaip ar kitaip padėdavo savo gimtajam kraštui. Jie teikė materialinę ar dvasinę paramą, prisidedami prie gimtinės kilimo, stiprinimo. Dar daugiau, sunkiais okupacijų, karų metais, kai Tėvynės valstybingumas nustojo egzistuoti, išeiviai tapdavo lyg ir valstybės antrininkais, nors ir be teritorijos. Tokie egzistavę vyriausybės Antrojo pasaulinio karo metais buvo sukūrę Lenkijos, Prancūzijos, Čekoslovakijos, kitų pavergtų kraštų emigrantai. Tokie vyriausybės turbūt galima laikyti ir VLIK-ą.

Taigi vienas svarbiausių išeivijos savanoriškų tikslų būtų savo tikrosios tėvynės palaikymas. Tai visada darė ir lietuviškoji išeivija. Užtenka prisiminti, pavyzdžiui, lietuvių pastangas Amerikoje ir Didžiojoje Britanijoje šio amžiaus pradžioje atkurti Lietuvos valstybingumą. To siekė ir tebesiekia prieskario bei karo metų emigracija.

Statistikos duomenimis, vien Amerikoje gyvena apie 800 tūkstančių lietuvių ar lietuviškos kilmės žmonių. Tvirtinama, kad jų yra apie milijoną, bet lietuviškoje veikloje dalyvauja gal tik koks penktadalis. Šiaip ar taip, prisimindami savo tėvynainius dar ir Rusijos, Australijos platybėse bei mozaikinėje Europoje begyvenančius, galime drąsiai tvirtinti, kad kas ketvirtas lietuvis dirba ir kuria kitoms valstybėms ir nacijoms, laikosi kitų įstatymų, švenčia kitokias šventes, skaito laikraštius ir knygas, nelietuviškai parašytas, tik širdyje saugodamas gimtųjų sodžių ir tėvynės dangaus prisiminimą. O parapijų salėse, lietuvių namuose, klubuose, suėjimuose jie vėl tampa nostalgika lietuviško gyvenimo dalimi.

Sunku kartais patikėti, kad ta pati idiliškai atrodanti išeivija kantriai ir pasiaukojamai dirbo Lietuvos išlaisvinimui. Ji rašė laiškus laisvojo pasaulio prezidentams, varstė valdžios kabinetų duris, demonstravo ir piketavo prie sovietinių atstovybių. Kartu savo siuntiniais giminėms, laiškais pažįstamiems ir draugams, savo kelionėmis į Lietuvą ir pokalbiais su atvykusiais kultūros bei mokslo darbuotojais, tėvynėje palaikė laisvės troškimą dvasiškai, rėmė politkalinius, visko ir neišsivardinsi. Turime labai nuoširdžiai ir aiškiai pasakyti, kad be lietuviškosios išeivijos ir jos organizacijų pastangų, jų aktyvios veiklos Lietuvos Atgimimas ir valstybingumo atkūrimas būtų gal vėlesnis arba pasukęs ne ta kryptimi. Jeigu tai pripažįstame, reika kalbėti toliau: lietuviškoji išeivija yra Lietuvos valstybės ir tautos dalis, jei tik jai netrukdo valstybės, kuriose gy-

vena, ji privalo turėti tas pačias teises ir gali prisiimti tas pareigas, kurias turi visi Lietuvos gyventojai. Jei kitos valstybės trukdo, Lietuvos valdžia šiuos klausimus turėtų spręsti tarpvalstybinėmis derybomis.

Nueitas Lietuvos ir išeivijos kelias – tai jau graži istorija, įrašiusi į savo abipusio bendradarbiavimo puslapius pasiaukojimo, vilties ir tikėjimo eilutes.

Dabar, kai eina treči Nepriklausomybės metai, atsitiko tai, ko nei viena, nei kita tos pačios tautos pusė nelaukė. Išliko klausimas, kaip susitiks abi šios pusės jau laisvajame pasaulyje, kiek tam jos yra pasirengusios? Vieni augę ir gyvenę demokratinėse valstybėse, kiti – totalitarinio režimo sąlygomis galvoję tik apie išlikimą (drąsuolių, atvirai stojusių į kovą Lietuvoje, prisipažinkim, buvo ne taip jau daug).

Iš dalies atsitiko tai, apie ką "Draugo" laikraštis rašė dar pirmomis savaitėmis po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo. "Iš šalies žiūrint atrodo, kad laisvės žodis juos (Lietuvos lietuvių – S.V.) užhipnotizavo. Jie norėtų pasiimti savo "skripkutes" ir lumzdelius ir į "Volgas" susėdę kuo greičiau į tą laisvę nuvažiuoti. Apie darbą tai tegul d... kalba". Ta lietuviškoji "kultūrinė ekspansija" iš tikrųjų kuriam laikui užgožė išeivijos (deja, tik Vakarų) kultūrinį gyvenimą, o vėliau aiškiai suteikė diskomfortą ir sutrikdė. Toliau rašoma: "Kai tos greitos mašinos ir lietuvių prispausdins, tai ne mūsų fondų pinigų nereikės... atvažiuavę galės visą elektroniką nusipirkti. Ir mums nei ačiū, nei sudiev". Nebuvo malonu tuos žodžius skaityti, dar nemaloniau buvo matyti ir girdėti, kad išeivijos nuoširdumu naudojosi ne tik "lumzdelininkai", bet ir aukšti valdžios vyrai, kurie, anot "Tėviškės žiburio", dar taip neseniai gražiai sutikti ir priimti, "taško dujas į akis kitaip manantiems tautiečiams... nebežinia, kas ir kaip apie mus gali kalbėti". Tai buvo pirmas šaltas dušas pernelyg karštos galvos. Dar daugiau – tie patys gražiai pri-

(Nukelta į 14-tą psl.)

LAIMĖS ir SĖKMĖS

nuoširdžiai linkime

mieliems

kooperatyvo nariams ir

visiems tautiečiams

SV. KALĖDŲ ir

Naujų Metų

proga —

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

ANAPILIO
KNYGYNAS
sveikina
lietuviško
žodžio ir dvasios

bičiulius, linki *Linksmų*
SV. KALĖDŲ

*ir viltingų NAUJŲ METŲ!

SV. KALĖDŲ

ir naujų 1993 metų

proga sveikiname gimines,
draugus, pažįstamus ir
linkime Dievo palaimos bei
tyro džiaugsmo —

Irena ir Petras Lukoševičiai

SVEIKINU su

šv. Kalėdomis,

linkiu laimingų

Naujų Metų

mieliems giminėms, klientams ir draugams —

Petras Šimonėlis

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų

linkime visiems savo giminėms,
draugams ir pažįstamiems —

Aldona, Algis Vaičiūnai

Sveikiname

visus draugus ir
pažįstamus iš arti ir toli su

šv. Kalėdomis

ir Naujais metais

su geriausiais linkėjimais —

Jurgis, Petronėlė Ivanauskai
ir dukra Elvyra su šeima

Lietuva ir išeiviai - bendras rūpestis

(Atkelta iš 13-to psl.)

imti vyrai balsavo prieš pilietybės suteikimą išeivijai! Tų įkaitusių galvų būta bei esama vienoje ir kitoje Lietuvos sienų pusėje, bet tai neturėtų užgožti sveikos nuovokos, siekimo suprasti vieniems kitus, kantriai išklausti pamokymus bei patiemis mokytis.

Kokia išeitis?

Susidariusios situacijos galima nevadinti konfliktu, bet ji nėra normali. Todėl reikia ieškoti išeities. Ką daryti?

Pirmiausia, stengdamiesi vieni kitus geriau suprasti, turėtume pripažinti, kad ir Lietuvos (okupuoti, dvasiškai ir fiziškai naikinti), ir išeivijos (pasitraukę, ištremti, laisvai emigravę) lietuviai visada siekė atgauti tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Be to, tą siekį visada siejo su bendromis pastangomis. Pasipriešinimo ir kovos formos buvo įvairios, jos priklausė nuo to, kur lietuviai gyveno - okupuotoje Lietuvoje ar laisvajame pasaulyje. Visų jų tikslas buvo vienas - išsaugoti lietuvių, tautą, atgauti laisvę. Apie tuos, kurie to nenorėjo ar buvo pasyvūs, nekalbėsime - tokių buvo nedaug, ir ne jiems čia rašome.

Antra. Jei pripažįstame, kad laisvės siekė visa tauta, nesvarbu, ar ji buvo Lietuvoje, ar svetur, turime pripažinti ir tai, kad pagal Lietuvos valstybės įstatymus visi tautos žmonės yra lygūs prieš įstatymus ir visi turi vienodas teises. Taigi užsienioose gyvenantys lietuviai turėtų gauti (jei to nori) Lietuvos pilietybę, susigrąžinti savo ar tėvų turtą, turėti teisę įsigyti nuosavybę Lietuvoje, dalyvauti privatizacijoje, pretenduoti į visas pareigas, turėti ne tik rinkimų teisę, bet ir būti renkami. Jei to nepasiektume, mes, Lietuvoje gyvenantys, pasirodytume tikrai nieko nesupratę ir nepasimokę, nelabai nutolę nuo P. Cvirkos aprašyto Franko Kruko laikų. Deja, pirmieji išeivijos blokavimo pavyzdžiai jau spėjo nuaidėti ne tik per Lietuvą.

Trečia. Normalizavus santykius, reikėtų galvoti ir veikti dėl gerų, savitarpiai naudingų ryšių išlaikymo, tų ryšių tobulinimo. Tokių santykių būtinumą sąlygoja mažiausiai dvi priežastys: emigracijos reikalingumas Lietuvai ir Lietuvos reikalingumas išeivijai.

Prieš šėis dešimtmečius "Naujojoje Romuvoje" (1933-1934), straipsnyje "Mūsų išeivijos klausimu" Stasys Bačkis tikino, kad "emigrantai atneša savo kraštui naudos". Tada tas jaunuolis, rašydamas tokias eilutes, žinoma, negalėjo net numanyti, kad po nedaugelio metų jam ir jo kartos didelei in-

• Esame didinga tauta savąja laisvės meile ir idealistiniu tiesumu - šviesiu žmoniškumu.
DR. J. GIRNIUS

teligijos daliai teks ne tik emigruoti, bet ir prisiminti didžiausią atsakomybę - išsaugoti Lietuvos valstybingumą!

Šiandien niekas negali būti garantuotas, kad tokiu ir panašiu atveju emigracija nebus reikalinga. Emigracija tikrai tėvynei talkina ne tik kritiniais momentais, bet ir esant normaliam gyvenimui. Išeivijos specialistai gali būti tie tarpininkai, kurie reikalingi ekonomikai, mokslui, kultūrai. Jie greičiau ir suprantamiau gali perduoti naujoves, būti įvairių firmų ir kompanijų tarpininkais, Lietuvos laimėjimų skelbėjais.

Mažai, žengiančiai pirmus žingsnius (ir neturtingai) valstybei labai svarbu turėti savo oficialiuosius atstovus užsienyje: ambasadorius, konsulus, prekybinių misijų, informacijos centrų darbuotojus. Čia gražiai galėtų padėti užsienio lietuviai, gerai pažįstantys savo valstybių gyvenimo būdą, teisę. Tas atstovavimas būtų ir ekonomiškai lengvesnis Lietuvai.

Lietuvos išeivijos įsitraukimas į Lietuvos reikalus leistų išeivijai pajusti ir Lietuvos reikalingumą, nes ji galėtų geriau ir visapusiškiau įgyvendinti savo sumanymus. Aišku, jei Lietuvoje ji ras tam gerą dirvą. Be biznio žmonių, Lietuvos reikalingumą visada turėtų jausti išeivijos kūrėjai: muzikai, dailininkai, literatai. Nėra abejonės, kad jų kūryba visada bus laukiama ir labiau suprantama Tėvynėje, netgi tada, kai tautiškumas bus labiau susijęs su kitų valstybių kūrybos mintimi, daugiau įgaivęs internacionalumo bruožų. Tokia kūryba gal dar labiau būtų laukiama. Be to, vaizduotėje matau bendrą tėvynainių ir išeivių knygą, rašytojus ir muzikus bei dailininkus, dalyvaujančius tuose pačiuose konkursuose.

Išeivija turi išlikti

Negalima pritarti tam pesimizmui, kuris, atrodo, šian-

dien toks būdingas daugeliui išeivijos autorių, svarstant Lietuvos ateitį. Sunku suprasti, kodėl atkūrus Lietuvos valstybę turėtų išnykti išeivijos šokių grupės, chorai, ansambilai ar Čikagos lietuvių opera? Gal kaip tik jų kelionės į Lietuvą, Europos, Amerikos ar Azijos lietuvių kultūros šventės galėtų pagyventi kultūrinę veiklą?

Žinoma, gal tai tik gražios prielaidos ir geri norai; prisiminkime ir liūdnas prognozes: "Išeiviai yra tautiečiai, kurie miršta palengva ir išnyksta visai..." Lietuviškoji išeivija, negavusi šviežių jėgų per pastaruosius dešimtmečius, iš tikrųjų prie to artėja. Reikia susirūpinti.

Jau prasidėjo nauja emigracijos banga. Visuomenė ir valstybė neturėtų būti tas pats, ką ji duos Lietuvai ir išeivijai. Priimti įstatymai emigracijos nebevaržo, jie tik tvirtina gyvenamosios vietos pasirinkimo laisvę. Valstybė neturi teisės drausti ar varžyti emigracijos procesus, bet ji gali veikti juos norima kryptimi per ekonomiką ir kultūrą. Dėl to stiehinę dabarties migraciją turėtų pakeisti gerai organizuota. Tai reikėtų, kad naujieji emigrantai turėtų būti geriau parengti gyvenimui ir darbui svetur, t.y. mokėtų organizuoti parapijose, naudotis lietuviškų bankų ir kitų įstaigų paslaugomis, stengtųsi išlaikyti lietuviškumą. Tokio organizuotumo galėtume pasimokyti iš italų ir vokiečių, kurie tuo rūpinosi nuo XIX amžiaus. Gal dėl to jų kolonijos liko tautiškai ypač stiprios.

Lietuvoje jau dabar labai praverstų Seimo atstovų, besirūpinantis išeivija, aiškesnė Lietuvos valdžios politika emigracijos atžvilgiu, tvirtesni ryšiai tarp Lietuvos ir išeivijos kūrybinių žmonių, įvairių draugijų ir organizacijų. Turime išsiaiškinti, ko mes norime ir ko siekiame. Tik tokiu atveju nebus klaidų ir nesupratimų.

Gerry M. Loughheed, Jr., Sudburio, Ont., lietuviams žinomo Loughheed's Limited laidotuvių namų direktoriaus sūnus, pasižymėjęs patarnavimo ir šalpos veikloje, "Community College System in Ontario" 25-rių metų sukakties proga Toronto Humber kolegijos buvo pripažintas iškiliausiu absolventu sveikatos ir mokslo srityje tos mokyklos istorijoje. Nuotraukoje (iš kairės): Humber kolegijos viceprezidentas RICK HOOK, sveikatos skyriaus direktorė ANNE BENDER ir GERRY M. LOUGHEED, Jr., priima pagerbimo plaketę

The Loughheed ir Barnard šeimos
bei tarnautojai

Tegul pati lemtis ranka
parašo ugnine
Pasaulio širdyje tą Meilės ir
Taikos Gimimo žodį gryną:
Noel - Kalėdos
Bernardas Brazdžionis

Linksmu
Kalėdu
švenčių ir sėkmingų
bei laimingų
Nauju Metu
nuoširdžiai visiems
lietuviams linki -
Sudbury, Ontario

Džiugių
šventų Kalėdų

ir laimingų bei pilnų
geros nuotaikos

naujų metų

linki visiems giminėms,
draugams bei pacientams -

dr. Gina J. Ginčauskaitė,
optometristė

Visus gimes, draugus ir pažįstamus sveikiname

KALĖDU švenčių
proga

ir linkime laimingų

1993 metų -

Juzefa ir Jonas Valiuliai

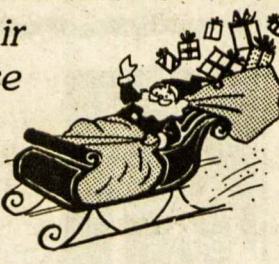
Vida, Vidas, Julija, Gintaras ir Audrius Valiuliai

Linksmų Kalėdų švenčių ir
sėkmės naujuose metuose

visiems giminėms ir pažįstamiems
Kanadoje, Amerikoje, Suvalkų
trikampyje ir Lietuvoje -

Vytautas ir Irena Pečiuliai

Edvardas, Rimas, Vilija ir Virginija

Nuoširdžiai sveikiname
gimines, draugus, pažįstamus
su šv. Kalėdomis ir
linkime laimingų bei džiugių
Naujų metų -

Antanas, Angelė ir Sauliukas

JAV Naruševičiai

SVEIKINU

gimines, draugus ir pažįstamus
bei linkiu jaukių
Kalėdų švenčių ir laimingų,
sveikų Naujų metų -

Bronė Galinienė

ŠV. KALĖDU ir

Naujų metų proga
savo gimines, draugus ir
pažįstamus sveikina -

Vytautas ir Albina Buragai

Gimines, draugus ir
pažįstamus sveikinu su

šv. Kalėdomis

ir linkiu laimingų bei
sėkmingų

NAUJŲ METŲ -

Julija Šileikienė

Linksmu
ŠV.KALĖDU

ir laimingų naujų metų
giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki -

A. G. Slabosevičiai ir šeima
J. R. Kuliešiai

ŠV.KALĖDU

IR
NAUJŲ
METŲ

proga

Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Išganytojo
parapijos taryba,
kun. P. Dilys ir
organizacijos
nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius,
rėmėjus bei visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia
jūsų gyvenimo kelyje!

SVEIKINAME visus

Kristaus gimimo švenčių proga,
linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.

SIGITA ir VYTAUTAS
AUŠROTAI

ŠV. KALĖDU IR
NAUJŲ METŲ

švenčių proga sveikiname

gimines, draugus ir

pažįstamus -

TERESĖ ir JUOZAS
ANDRUKAIČIAI

ŠV.KALĖDU

švenčių proga sveikiname
visus gimines, draugus
bei pažįstamus ir linkime
visiems sveikų, laimingų
ir sėkmingų

1993 metų -

Gabrielė Chvedukienė
ir sūnus Andrius su šeima

Linksmų

sv. Kalėdu
ir laimingų
naujų metų

linkime draugams bei
pažįstamiems -

Onutė, Vytautas Taseckai
ir sūnus Edvardas

SVEIKINAME

gimines,

draugus,

pažįstamus

ir visus

lietuvius

sv. Kalėdu proga ir linkime
laimingų naujų metų -

Eugenija, Adolfas Sagevičiai
ir šeima

Kalėdų
taika tebūnie
su Jumis, o
NAUJI METAI
teatneša
visokeriopą
laimę –

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1
Tel. 762-1410

Savo mielus
klientus ir
draugus

**šv. Kalėdų ir
Naujų metų**

proga sveikiname linkėdami sėkmės

bei sveikatos – **Stefa ir Algis Medeliai**
Medelis Consulting ir
Kennedy Travel

Šventiniai sveikinimai
visiems lietuviams

**Kalėdų ir
Naujų Metų**
proga

**LIETUVIŲ
SPAUSTUVĖ
TIME PRESS**

sav. V.A. J.B. Danaičiai

82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

**Spaustuvė
LITHO-ART
Limited**
šv. KALĖDŲ

proga sveikina klientus,
bendradarbius ir visus
lietuvius.

1320 Midway Blvd., Unit 25
Mississauga, Ont. L5T 2X4
Tel. (416) 564-2898 Fax (416) 564-2911

Pasiruošę visiems patamauti naujas savininkas Anthony Care

Visiems
lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ –

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main St. E.
Hamilton, Ontario
Tel. 528-6303

195 King St. W.
Dundas, Ontario
Tel. 627-7459

Linkiu jums
palaimos pilnų
laimingų bei sėkmingų naujų metų

UBBENS LTD.

Drauda ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

Sovietinė armija ir Lietuva

Smuikininkas ir priverstinis sovietinės armijos leitenantas **ALGIRDAS STULGYS**, atvykęs Kanadon, kalbėjo savo tautiečiams lietuviams Lietuvos kariuomenės šventėje Toronto 1992. XI.29, paliesdamas dabartinę būklę Lietuvoje ir galimą Rusijos suirimą

Kariauti reiškia žudyti. Taip anais senais laikais sakė Volter. Bet kai 1918 m. lietuvių tauta organizavo savo kariuomenę, ją telkė negalvodami, kaip Volter, žudyti. Lietuvos kariuomenė buvo steigiamą apginti Lietuvos nepriklausomybei, paskelbtai tų pačių metų vasario 16-ją. Ir per išstisus du nepriklausomybės dešimtmečius ji garbingai stovėjo tautos sargyboje.

Šiandien mes mename visus, kurie kovojo, žuvo, jų tarpe ir pirmąjį žuvusį Lietuvos karininką savanorį Alytų Juozapavičių. O kiek tokių kapų supilta? Per nepriklausomybės karą žuvo ir mirė nuo ligų 4.256 kariai. 1919 m. kovose su bolševikais žuvo 530 Lietuvos karių. O kiek jų krito I. Pasaulyne kare, pokaryje Lietuvos partizaniniame judėjime? Kiek nukankinta Sibire? Čia jau skaičiuojame ne vienetais, o dešimtimis ir šimtais tūkstančių žmonių. Cinkuotose karstuose atveždavo žuvusius iš Afganistano. Motinos negalėdavo jų atidaryti ir žvilgtelti į nukankintų, suluošintų sūnų veidus.

Paminklas žuvusiems

Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę įamžinimui Kaune prie Karo muziejaus buvo pastatytas Nežinomojo kareivio paminklas. Savo laiku prie jo prezidentas A. Smetona kalbėjo:

“Paminklas kariams, žuvusiems dėl savo krašto laisvės, yra tautos šventovė. Senieji

ir jaunieji, didieji ir mažieji lanko jį maldingai susimąstę. Nežinomojo kareivio kapas, be vardo ir be pavardės, lenkiamas jam, kaip lenkdavos graikai nežinomojo Dievo aukurai. Neregime, bet jaučiame ir tikime, kad yra visumos Kūrėjas, įkvėpęs žmogui gyvybę, kad yra idealusis kareivis, paaugęs savo gyvybę Tėvynės laisvei. Toks aukuras ir toks kapas yra kilniausių idėjų simboliai, arba ženklai, mūsų giliai atjaučiami. Štai kodėl savieji ir svetimieji kloja vainikus prieš įsivaizduotą, bet tikrai esamą kareivio kapą...”

Atstaus Lietuvos nepriklausomybę. V. Landsbergis vienu pirmųjų dekreto paskelbė šio Nežinomojo kareivio kapo atstatymą. Per labai trumpą laiką tai ir buvo padaryta.

Prezidento rinkimai

Dabar, kai seimo rinkimus laimėjo Brazauskas vadovaujama Demokratinė darbo partija, mes turėtume labai susimąstyti dėl būsimų prezidento rinkimų. Darbo partija, prisimdama atsakomybę išvesti Lietuvą iš ekonominės krizės, tegul dirba. Už metų pažūrėsim ir spėsime apie jų darbo rezultatus. Bet prezidentu turi būti išrinktas V. Landsbergis. Todėl, kad pagal savo protą, loginį mąstymą, kompetenciją, orientaciją ir aplamai vidinę kultūrą, — Lietuvos valdžioje jam lygių nėra.

V. Landsbergio tėvų ištakos

Seniausios lietuvių draugijos seimas

Seniausioji dar tebeveikianti lietuvių organizacija išeivijoje — Susivienijimas lietuvių Amerikoje (SLA) savo 64-ji seimą surengė 1992 m. lapkričio 1-3 d.d. Oak Lawn Hiltono viešbutyje prie Čikagos. Kadangi seimas vyko nepatogių laikų (rinkimų dienos, jam pasiruoti nebuvo daug laiko, jis turėjo įvykti vasarą Floridoje), atstovų skaičius buvo negausus — tik 40. Jie atstovavo kuopoms įvairiose Amerikos miestuose, o viena atstovė buvo atvykusi ir iš Kanados (ten irgi yra organizacijos kuopų).

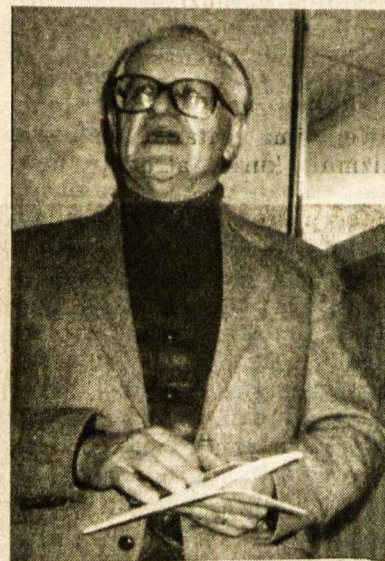
Seimą lapkričio 2 d. pradėjo rengėjų komiteto pirm. adv. Charles Macke, pasveikindamas visus dalyvius. Dariaus-Girėno posto veteranams įnešus vėliavas, sol. A. Brazis vadovavo JAV ir Lietuvos himnų giedojimui. Pradinę kalbą pasakė šios 106 metų gyvuojančios organizacijos dabartinis pirm. V. Dargis, kuris pristatė visus garbės svečius. Tada buvo atstovų vardošaukis — visi atstovai gavo savo kredencialus bei dovanas iš šių rengėjų komiteto narių: A. Petrauskienės, I. Macke ir J. Jasūnienės. Buvo sudarytas sekretoriatas V. Jokūbaitis, St. Virpša, L. Kapeckas.

Pradėjus pirmąjį posėdį, naują garbės narį Lietuvos ambasadorių JT A. Simutį pristatė V. Kasniūnas. Tada buvo sudarytos ir kitos darbo komisijos. Išsamius pranešimus padarė: pirm. V. Dargis, vicepirm. V. Kasniūnas, sekretorė G. Meilūnienė, dr. J. Stukas. Po kiekvieno pranešimo vyko ir diskusijos.

Pirmosios dienos vakare buvo suruoštas pobūvis tame pačiame viešbutyje. Programą atliko jauni dainininkai iš Lietuvos: V. Šiškauskas ir A. Blinstrubas.

Lapkričio 3 d. seimo atstovai išgirdo pranešimus: išdo globėjų J. Miller'io ir N. Bajoro-Romanos, kontrolės komisijos, švietimo, labdaros, kultūros, įstatų bei kitų komisijų.

Daug ginčų sukėlė pasiūlymas dėl SLA namo Niujorko centre pardavimo ir rastišės perkėlimo kitur. Klivlando delegatai atsiėmė pasiūlymą SLA centrą per-

VYTAUTAS ŠLIŪPAS, sūnus dr. JONO ŠLIŪPO, vieno iš SLA steigėjų, šios seniausios Amerikos lietuvių organizacijos seime

Nuotr. E. Šulaičio

kelti į Klivlandą ir jį įkurdinti ten esančiuose Lietuvių namuose. Buvo sudaryta komisija (pirm. K. Miklas), kuri per metus tyrinėš įvairias sąlygas ir duomenis pateiks vykdomajai tarybai. Diskusijos dalyvavo visa eilė atstovų, kurių tarpe daugiausia pasisakė: K. Miklas, A. Čaplikas, B. Blinstrubas, P. Šukis, V. Jokūbaitis, dr. J. Stukas ir kt.

Posėdžių pabaigoje buvo prišaidinta vykdomoji (pildomoji) taryba (V. Dargis, V. Kasniūnas, G. Meilūnienė, dr. J. Stukas, J. Miller ir N. Bajoras-Romanas). K. Miklas perskaitė jo ir kitų rezoliucijos komisijos narių — G. Lazausko ir E. Šulaičio paruoštus nutarimus.

Seimas užbaigtas tame pačiame viešbutyje antradienio vakare įvykusi pokyliu, kuriame pagrindinį žodį tarė SLA vieno iš steigėjų — dr. J. Šliūpo sūnus Vytautas Šliūpas (jis trumpai kalbėjo ir seimą pradėdant).

Nors seimas buvo nelabai gausus, tačiau matėsi noras, kad dar rūpinamasi išlaikyti šią finansiskai stiprią ir gana gausią (4000 narių) seną ir garbingą Amerikos lietuvių organizaciją. Edv. Š.

Susivienijimo lietuvių Amerikoje 64-tojo seimo sekretoriatas. Iš kairės: V. JOKŪBAITIS, L. KAPECKAS, ST. VIRPŠA Nuotr. E. Šulaičio

Muzikas ir priverstinis sovietinės armijos ltn. **ALGIRDAS STULGYS** kalba Toronto Lietuvių namuose Lietuvos kariuomenės šventėje Nuotr. S. Varankos

eina iš kalbininko Jablonskio (motinos linija) ir Žemkalnio-Landsbergio — dramaturgo ir rašytojo šeimų. O prof. muzikas V. Landsbergis, kuris ir mane mokė skambinti fortepionu ketverius metus, šiaandieną yra žymus mūsų valstybės veikėjas. Jis dar bus reikalingas mūsų tautai. O už jo olimpinę ramybę, už tautos sutelktą sunkiausiomis dienomis, ypač 1991 m. sausio 13-ją, lietuvių tauta dar turėtų prieš Vytautą Landsbergį žemai nusilenkti!

Priverstiniai leitenantai

Buvo toks laikas, kai okupuotoje Lietuvoje visų sovietinių aukštųjų mokyklų studentai privalėjo išeiti karinį parengimą ir tapti jaunesniaisiais leitenantais. Atsisakymas karinio parengimo buvo tolygus pašalinimui iš aukštosios mokyklos. Ypač skausmingas tas parengimas buvo konservatorių studentams, kurių rankos, pirštai praradavo muzikinę formą, o kai kurie, atlikdami karinę praktiką žiemos šaltyje ar susižeisdami, nebegalėdavo grįžti į savo profesiją. Vilniaus konservatorijoje ilgus metus karinio parengimo katedros vedėju buvo dar nepriklausomos Lietuvos karys — Vladas Motieka, kuris studentams, šalia sovietinio karinio statuto, perteikdavo ir kai kuriuos drausminimo, tvarkos Lietuvos kariuomenėje praktikuotais taisyklės.

Sovietinėje kariuomenėje vyravo korupcija, nužmoginimas, “dedovščina”. Arturo Sakalausko atveju buvo parodytas sovietinės kariuomenės išsigimimas, netvarka, tautinių mažumų jaunuolių prievartavimas. Kariuomenėje buvo vykdoma rusinimo ideologija.

Rusijos irimas

Suiro supuvusi Gorbačiovo sovietinė imperija, suirs ir Jelcino Rusijos imperija, nes Rusijos federacijoje yra apie 50 tautų, kurios niekuomet neturėjo, bet nori nepriklausomybės. O kai nuo Rusijos atsiskirs totoriai, baikrai, nencai, komiai, jakutai, buriatai ir kitos tautos, kurios išlaikė savo kalbą ir kultūrą, tada ir Rusija bus tik truputį didesnė už Ukrainą. Iškilis problema 60 milijonų rusų, gyvenančių ne Rusijoje. O pačios Rusijos irimas — netolimos ateities klausimas.

Gyvatė keičia tikrai savo odą. Pasiškeičia totalitinė jos oda, bet prigimtis ir įpročiai lieka tie patys.

(Lubor J. Zink)

Mielus savo klientus,
draugus bei
pažįstamus

**Kalėdų ir Naujų
metų proga**

SVEIKINA

WALTER DAUGINIS

ir

Lilija Pacevičienė

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai
įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Tel. 533-1121, namų 822-8480

Linksmų

šv. KALĖDŲ ir

laimingų naujųjų metų

linki visiems savo

klientams, draugams

bei pažįstamiems —

Valteris Drešeris — VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

DRESHER INSURANCE BROKERS LTD.
W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

Linksmų

šv. KALĖDŲ

ir laimingų bei

sėkmingų

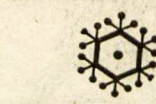
NAUJŲ

METŲ

visiems linki —

Smith Monument Co. Ltd.,

349 Weston Rd.,
Toronto, Ont.
Tel. 769-0674

Džiugių švenčių ir

turtingų naujų metų

linki visiems lietuviams

**MASKEL INSURANCE
BROKERS LTD.**

(BALYS MASKELIŪNAS)

Telefonas 251-4864
2405 Lakeshore Blvd. West,
suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

**Sveikiname
visus lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais
metais —**

**LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS
“PARAMA”**

1573 Bloor St. West, Toronto
Telefonas 532-1149

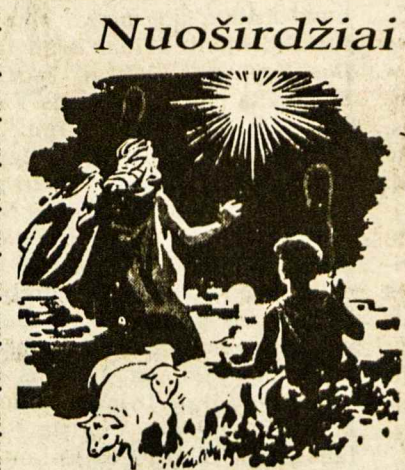

ŠV. KALĖDŲ švenčių
proga sveikiname visus savo
gimines, draugus, pažįstamus
ir linkime džiugių bei laimingų
naujų metų –

Danutė ir Petras Petrauskai
Anastazija Petkevičienė

Artimiesiems, pažįstamiems
ir bendradarbiams
**linksmų šv. Kalėdų ir
laimingų naujų metų**
linki – Angelė ir Vytautas Kulniai
Rūta ir Myron Douglas

Nuoširdžiai sveikiname

gimines, draugus
ir pažįstamus su
šv. Kalėdomis
ir linkime
laimingų bei
sėkmingų
Naujų metų –

Irena, Vytautas Biskiai
ir šeima

**Linksmų
šv. Kalėdų
ir laimingų bei
sėkmingų
naujų metų**

linkime giminių,
draugams ir pažįstamiems – Jonas ir Elena Bukšaičiai,
Rasa ir Niel Wilkinson

Linksmų Kalėdų švenčių

ir sėkmės pilnų

NAUJŲ METŲ

giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki –

Edvardas Valeška

**KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
naujų metų**

proga sveikiname visus gimines, draugus, pažįsta-
mus, linkėdami daug tyro džiaugsmo ir laimės.

PIJUS ir ALEŠĖ GRIGAI

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir
pažįstamus, linkėdami malonių
bei džiugių

Kalėdų

ir sėkmingų

**Naujų
Metų –**

ANGELE ir SIGITAS KAZLAUSKAI

JAV-bių ir Kanados lietuvių bendruomenių vadovai-vės, susitiko PLB valdybos pirmininko suauktame posėdyje 1992 m. gruodžio 5 d. Lemonte, IL. Nuotraukoje iš kairės į dešinę: V. KAMANTAS, R. KALVAITYTĖ, A. GEČYS, E. VAIŠNIENĖ, BR. NAINYS (PLB pirm.), R. ČESONIS, J. KURAITĖ-LASIEŅĖ, B. JASAITIENĖ ir A. VAIČIŪNAS

Lietuvos ryšiai su išeivija

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pareiškimas dėl specialaus ministerio išeivijai
Lietuvos vyriausybės ir kitų projektų

Lietuvai pradėjus laisvėti, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba susirūpino paveiksmu ryšių sudarymu tarp Lietuvos ir išeivijos. Vasaros pradžioje JAV, Lemonte, įvykęs PLB seimas priėmė rezoliuciją numatančią reikalą Lietuvos parlamente turėti bent vieną atstovą, užtikrintą Lietuvos konstituciją. 1992 m. rugsėjo 15 d. Vilniuje, Lietuvos respublikos seimo trečiuosiuose rūmuose, buvo atidaryta PLB valdybos būstinė ir paskirtas PLB atstovas Lietuvai daugiamečiai Bendruomenės darbuotojas dr. Petras Lukoševičius. Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijoje buvo įsteigta ryšių su užsienio lietuvių taryba, ir Audrys Antanaitis buvo paskirtas jos direktoriumi.

PLB valdybai kreipiantis į Lietuvos aukščiausiąją tarybą dėl išeivijos atstovo Lietuvos parlamente, tam klausimui spresti buvo duota palanki eiga ir, atrodo, kad netrukus išeivija galės tokį atstovą, gal

net du, išsirinkti. Salia to, Lietuvos vyriausybė pradėjo svarstyti ir atskiro departamentu ryšių su užsienio lietuvių steigimo klausimą, tačiau 1992 m. lapkričio 21 d. Vilniuje įvykęs Rytų kraštų lietuvių bendruomenių pirminkų suvažiavimas manė, jog nebėra reikalo tokį atskirą departamentą steigti ir priėmė nutarimą, prašantį Kultūros ir švietimo ministerijoje veikiančią ryšių su užsienio tarnybą paaugštinti iki viceministerio rango.

PLB valdybai atrodė, kad, taip susiorganizavus, ryšių palaikymas jau galėtų būti pakankamai paveikus. Tačiau PLB valdybos pirmininkui Broniui Nainiui 1992 m. lapkričio pabaigoje lankantis Lietuvoje, laikinasis prezidentas Algirdas Brazauskas PLB valdybai pasiūlė jo paskirto premjero sudarytos vyriausybės kabinete turėti ministerį be portfelio išeivijos reikalams ir prašė parinkti kandidatą.

Pasiūlymą gavusi, PLB valdyba jį labai išsamiai svarstė net dviejuose atskiruose PLB valdybos bei jos Visuomeninių reikalų komisijos posėdžiuose, nagrinėjo PLB, JAV ir KLB valdybų pasitarime gruodžio 5, tarėsi su visuomenės atstovais, politikais bei kultūrininkais, svarstė kandidatą, ypač jo pareigų, atsakomybės bei pavaldumo klausimus ir priėjo išvadą, kad šiuo metu gal reikėtų pasitenkinti dviem turimais ir vienu netrukus numatomu ryšių palaikymo taškais, todėl ministerio be portfelio įstaigos steigimas nebūtų skubos reikalas, ypač, kad bent kol kas, tokias pareigas galėtų atlikti PLB būstinės Vilniuje pareigūnai.

Tokia PLB valdybos nuomonė 1992 m. gruodžio 7 d. buvo perduota telefonu jos pasitarusiam laikinam Lietuvos respublikos prezidentui Algirdui Brazauskui.

Bronius Nainys
Lemont, 1992 m. gruodžio 8 d.

Aukos Tėvynės santarai

Kanados lietuviai, aukoje Santarai "Už demokratinę Lietuvą"

\$11,300 – dr. J. M. Uleckai; \$2,000 – kred. koop. "Parama"; \$1,900 – K. B. Čepaičiai; \$1,500 Priskelimo parapijos kredito koop.; \$1,020 – A. Ruta; \$1,000 – kred. koop. "Talka"; A. Daniliauskas; \$500 – M. Dočkaitis; \$300 – A. S. Cipijauskai, K. Lukošius; \$250 – P. B. Markušis, B. E. Grajauskai; \$200 – A. Bražys, E. J. Bubnys, I. Meikė, J. M. Timukas, P. Vėrykis, P. Vilutis; \$150 – B. H. Nagiai, J. D. Daniai; \$105 L. Balsys.

\$100 – J. Budrevičius, M. Gaputytė, G. Montvilienė, E. Čuplinskas, A. Bernotaitis, A. Kinas, A. E. Mačiulaitis, J. Prišas, B. Galinienė, F. Timukas, V. Luima, A. Ramanauskienė, M. Meiliūnas, P. Dalinda, M. Zabulionis, E. Zabulionis, E. Smilgis, K. Ravičius, A. Klemka, A. Kairys, V. Staškevičius, M. Vaskaševičienė, H. E. Stepačiūnė, J. Vaskela, Saulė Ste. Marie apylinkės valdyba, A. S. Meiliūnas, V. O. Kezys, B. Saplys, V. Skirgaila, O. Juodviršienė, A. M. Bumbailai, M. Zulionienė, J. Andrius, M. Andruskevicius, J. Rugys, K. Bubelis, J. Lianga, S. Janušonis, V. Augaitis, A. Baltrušaitis, L. Garbačiauskas, U. Opanavičienė, B. Rakauskas, A. Sekonis, R. Steplaitis, V. Urbonas, V. Vaitkus, Wasagos moterų būrelis, B. Savickas, B. Stalioraitienė, A. Pranskus, P. Kuras, G. Skrinškas, L. Paškus, V. Bireta, S. Kanopa, A. Švabaitis, P. Girmius, L. Gutauskas, V. Z. Matukaitis, J. A. Kšivickas, J. Astas, M. Lazdūtis, J. Stankus, K. E. Gudinskai, A. Kerutytė, F. Urbaitis, A. Janušas, A. Plenys, B. Jonys. \$90 – B. Jurcevičius, \$75 – V. S. K. Jokubauskas, J. Mažeika, A. Cibas, \$65 – A. Saulis, \$60 – J. Mažulaitis, A. P. Augaitis, K. Abromaitis.

\$50 – "Rūtos" klubas Montrealyje, Č. Senkevičius, S. Dabkus, A. Valius, V. Taseckas, A. Abromaitytė, B. Abromaitienė, K. Budrevičius, A. Petryla, B. V. Cvirka, A. Aleliūnas, P. Augaitis, B. Stonkus, P. J. Mališauskai, A. B. Liškauskai, A. G. Spranaitis, V. Lucas, V. J. Arštikaitis, B. Trinka, V. O. Anskis, J. R. Žiuraitis, J. Staškevičius, J. J. Valiulius, E. Kronas, P. Z. Linkevičius, V. V. Balčiūnai, V. O. Narušiai, J. Tamulionis, J. Jakubauskas, A. Saplys, S. V. Matulaitis, S. Čepas, B. Vidugiris, S. Žvirblis, A. S. Petkevičiai, M. Vegeraitė, A. Guržys, R. Dūda, V. Svedienė, V. Jasas, B. V. Saulėnas, V. G. Meilai, V. Balsienė, P. Šukys, J. A. Zubrickai, K. K. Stankai, kun. K. Butkus, J. J. Šarūnai, J. Slavickai, Z. Staigaitienė, M. Bernotienė, K. Beržanskis, S. Kalvaitis, S. Kojelienė, S. Domeikienė, O. J. Petrūnas, A. Prunskus, J. Grigaitis, J. Gudas, M. Ignatavičius, A. Kanapka, V. Pačauskas, J. Poška, L. Z. Mockai, V. Andrulionis, T. G. Čiparis, J. Rastopkevičius, B. Balaišis, A. Kulpa, P. Vaitiekūnas, A. Šidlauskaitė, M. V. Gimžauskas, Kazickienė, L. V. Stungevičiai.

\$40 – K. Pajaujys, A. Grigonis, E. Vabalienė, K. E. Šlekiai, J. Pargauskas, R. Žiogarys, E. Delkus, A. J. Plioplys, I. Tauteras, A. Grigas, M. Kuraševičius, A. B. Jungmeisteris. \$30 – J. Vitas, L. D. Stukai, M. Gegužis, E. B. Molis, J. Pleinys.

\$25 – M. Povilaitienė, A. Ledas, F. Mačiulienė, Z. R. Rimšos, J. Vyšniauskas, B. Jonaitienė, J. Jonaitienė, R. Vaitkevičius, T. A. Rastopkevičius, J. Statkevičius, V. Zavadskienė, J. Grabys, O. Ziminskas, V. Skrinškas, V. Naras, P. Krilavičius, V. Stukas, T. Trakymienė, V. Jankaitis, A. Jankaitienė, V. Jakubickas, S. Vilimas, H. G. Rugienis, V. Jasinevičienė, K. Batūra, J. Budrys, S. Jakaitis, E. A. Abromaitis.

\$20 – V. Jankonis, J. Kibirkštis, A. Starkus, A. Rukas, S. Kiršinas, A. Prialgaukas, J. Jurcevičius, M. Bušinskis, I. Vadauskienė, Z. Girdauskas, J. Gataveckas, P. Skabliauskas, A. Šipilienė, J. Stravinskis, J. Stankaitis, A. Ulba, N. Racevičienė, M. Caprackaitė, J. Aukštaitis, A. Zarembaitė, V. Simonaitis, A. Mašalas, P. Misevičius, J. Barakauskas, H. Gumauskas, A. Puteris, A. Jonušas, B. Jonynienė, J. S. Poškai, V. Gudaitis, kun. L. Kemešis, V. Miceika, M. Stanaitis, L. Simutis, E. Vindašius, R.

V. Lapienis, S. R. Beržinis, P. Peckarskas, R. Pargauskas, J. Jocas, G. R. Paulionis, R. J. Karasiejai, G. Jonaitis, V. Otlenė, J. P. Sulcas, J. Andrukaitis, A. Z. Vaideliūnas, L. Rudaitis, M. Pranevičius, U. Paliulis, J. Žabas, V. Puodžiūnas, V. Paulionis, E. Petrus, O. Juodiūnas, L. Kirikilis, B. Vaidila, A. Baltrušas, J. Barzdaitienė, V. Kalendrienė, B. Sakalas, P. B. Čeponkus, J. Newmann, K. Poškienis, P. Karaliūnas, O. Skerienė, M. Gečas, D. Dargis, dr. J. Rimšaitė, I. Kairienė, B. Sapijonienė, O. Radžauskienė, B. A. Arūnas, V. B. Paliulionis, dr. A. Barkauskas, K. Gaputis, J. V. Jonaitis, J. Bacevičius, O. Kirvaitienė, R. Budnikas, M. S. Petrulaitis, E. Radavičiūtė, A. E. Mačiulaitis, S. Krašauskas, V. Vaideliūnas, T. Stanulis, J. Janušas, L. Adomavičius, J. Gustainis, P. Jankauskas, J. Šimkus, A. Paulionis, E. Sakalauskas, J. Kalainis, J. Žemaitis, J. Dervaitis, J. Babrauskas, J. Lenkaitis, J. Pakarna, J. Vaskaševičius, M. Žymantienė, V. Jokubaitis, A. Kojelaitis, S. Paketuras, P. Jocius, P. Gaidauskas, V. Naruševičius, H. Jasinskis, V. Kekys, V. Rutkauskas, V. Aušrotas, G. Šernas, P. Šturmčas, E. Bartminas, J. Butkus, Z. Didžbalis, P. Kisieliene, P. Rušinskis, S. Kerai, B. J. Vaidotai, M. Mansfeld, A. A. Paškevičiai, B. A. Eimantai, O. R. Barysa, A. K. Gudžiūnai, V. V. Radžiai, S. V. Prišcepionka, S. V. Balševičiai, S. G. Mitalas, L. Giriūnas, D. Mokeg, G. Ramanauskienė, K. Meškauskas, A. Dudonis. \$15 – A. Šeškvienė, V. Montvilas.

\$10 – A. Pukas, V. Bubelis, L. Tamošauskas, I. Sakalauskas, A. Le-mežys, V. Mackienė, S. Valickis, I. Stasiulis, I. Baltakienė, L. Šileikienė, P. Šimkus, K. Šukevičienė, H. I. Matusaitis, K. Zabiela, Z. Kučinskis, I. Vibrienė, B. Vytienė, S. Augustinavičius, V. Čiuprinskis, J. Vieraistis, Z. Piliplavičius, S. Sakas, A. Samson, E. Valeška, J. Dimskis, S. Girčys, G. Balčiūnienė, B. Vilčinskienė, Z. St. Dzikai, A. Tautkuvienė, A. Vaitkevičienė, I. Punkrienė, G. Venskaitis, E. Valeška, B. K. Žutautai, A. Štuopis, S. Prunskavičius, J. B. Greičiūnai, O. Vaidilienė, A. Radžiūnas, K. Kaminskienė, P. J. Jankauskas, M. Dambarienė, J. Skeivelas, P. Meškauskas, J. Karaliūnas, K. Bogušis, P. Šukys, S. Zubrickas, J. Gauk, J. Rinkūnienė, A. Petrašiūnas, S. Navickas, J. Kraučeliūnas, E. Kiburinė.

\$5 – I. Petrauskienė, K. Šapocėkinas, J. Adamonytė, A. Karkienė, V. Dubinskis, A. Rukas, Sakalauskienė, Z. Didžbalienė, S. Dargis, L. Stosiūnas, L. Strumilienė, P. Lukošius, V. Butkys, R. Repšys, J. Ruslys, A. Kuzmarskis, A. Peleckis, A. Pleinytė, R. Pleinytė, J. Zabulionis, S. Gudaitis. \$3 – S. P. Kačiulis. \$2 – J. Račickas, S. Prakapas, Račickas, S. Rovas, A. Vingevičienė, K. Bartnikienė, \$1 – V. Dranginienė, B. Z. Urbonavičiai.

Iš viso surinkta \$39,000.
Vajaus valdyba dėkoja visiems Kanados lietuviams, kurie suprato rinkimų svarbą ir greitai bei dosniai prisidėjo savo nuoširdžia auka.
Santaros "Už demokratinę Lietuvą" remėjų valdyba Kanadoje

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker
Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvilles apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

**Džiugių
šv. Kalėdų
bei laimingų
naujų metų**

linkime giminių, draugams
ir pažįstamiems –

Česė, Antanas Pažerūnai ir šeima

Mielus savo draugus
ir pažįstamus sveikiname su
šv. Kalėdomis,
linkėdami daug laimės
naujaisiais
1993-iais
metais –

Albina ir Ignas Urbanai

Toronto, Ont.

**Sveikiname su
šv. Kalėdomis
ir Naujais metais**

savo mielus gimines,
draugus ir pažįstamus,
linkėdami sveikatos bei
sėkmės –

Lilė ir Vladas Nakrošiai

Kalėdų
ŠVENČIŲ ir
NAUJŲ
1993 METŲ
proga sveikinu
visus savo
bičiulius –
Antanas
Tamošaitis

**Džiugių
šv. Kalėdų
ir laimingų
NAUJŲ METŲ**

linkime visiems lietuviams –

Turner & Porter

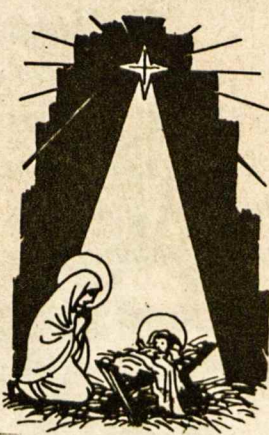
KINGSWAY NATIONAL
REAL ESTATE LTD., REALTOR
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7
THE SIGN OF DISTINCTION

**Malonių Kalėdų
švenčių, sveikatos
ir laimės pilnų
Naujų metų**
savo klientams ir
draugams bei visiems
lietuviams nuoširdžiai
linki –
STASYS JOKUBAITIS
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

SV. KALĖDU

ir

Naujų Metų

proga sveikiname
visus gimines, draugus
ir pažįstamus —

Onutė Skrebūnienė ir sūnūs

sv. Kalėdu

ir Naujų Metų

švenčių proga sveikiname
gimines, Toronto dvasiškius,
draugus bei pažįstamus —Bronė, Jonas Maziliauskai
Ina ir Ian KavanaghMalonių
Kalėdų švenčių

ir sveikatos pilnų naujų

1993 metų

visiems klubo nariams ir
"Vilnius Manor" gyventojams
nuoširdžiai linkiToronto lietuvių pensininkų
klubo valdyba

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

su šv. Kalėdomis

gimines, draugus,
pažįstamus ir linkime

laimingų, džiugių

NAUJŲ METŲ

Marta Adomavičienė
duktė Danutė, žentas Ted
ir vaikaičiai — Larutė, KristupasToronto lietuvių vyrų choras "Aras" atlieka meninę programą Lietuvos kariuomenės šventėje Lietuvių namuose
1992.XI.29. Dirigentė — LINDA MARCINKUTĖ
Nuotr. S. Varankos

Kad atsirastų savi namai

Didesni pranešimai Slaugos namų reikalui buvo pateikti pernai prieškalėdinėje "TŽ" laidoje ir šiemet lapkričio 15 d. Lietuvių namų minėjime — koncerte. Šiuo rašiniu norima paminėti visuomenę apie projekto eigą. Teisinė būklė

Būsimo penkių aukštų pastato teisiniai reikalavimai, prilaikant potvarkio (By-Law) nr. 578-88, buvo sutvarkyti 1988 m. liepos 15 d. ir po metų patvirtinti Ontario miestų tarybos (Ontario Municipal Board) teisme. Iš naujo įsigilinus į esamo sklypo specifines savybes, paaiškėjo, kad projekto negalima pradėti dėl Toronto miesto valdybos išleisto potvarkio (By-Law). Paminėtos didesnės priežastys:

1. Dėl aukštai iškelto atsarginio TTC tunelio negalima įrengti automobiliams statyti vietos rūšy, nors brėžiniuose parodyta 35 vietos.

2. Ryšium su Ontario statybos kodu (Ontario Building Code) (skirtingos kvalifikacijos aukštesni ir žemesni pastatams) negalima palikti po 30 laisvų lovų viename aukšte, nes pasidarytų didelės išlaidos, reikėtų specialių įrengimų ugniaizoliacijai gaisro atvejui.

3. Leidžiant statyti tik 12 pensininkų kambarių ketvirtame ir penktame aukšte, neapsimokėtų finansškai. Esant šitokioms

padėčiai, reikėjo keisti brėžinius, nurodant automobilių pastatymo aikštes pastato lauko pusėje ir skersai Dorval gatvės — sutalpinant visas 60 laisvų lovų į vieną aukštą ir suprojektuojant 34-500 kv. pėdų butus ketvirtame ir penktame aukšte. Pažeisti brėžiniai buvo pristatyti į Toronto miesto valdybą, tikintis greito teigiamo atsakymo. Tačiau vietoj 6 savaitių procedūros ir patenkinto atsakymo, miesto valdyba brėžinius atmetė 2 kartus (vasario ir gegužės mėn.) su atsakymu: "Statykit kaip nurodyta potvarkyje arba padukit prašymą, jei norite ką nors pakeisti". Visa tai užimtų vienerius metus. Nutarta kreiptis pas anksčiau mums dirbusį advokatą D. Smith ir prašyti jo pagalbos. Po 4 mėnesių, lapkričio 19 d., advokatas pagaliau pranešė galėsiąs pradėti dirbti 1993 m. sausio mėn.

Techniški reikalai

Jau prieš vienerius metus rašyta, kad buvo pasamdyta "William Hurst Architects" bendrovė paruošti dokumentus pagal "Design Build" sampratą. Šią projektavimą reikėjo pakeisti dėl MOH (Ministry of Housing) — namų ministerijos pareiškimu, kad jie neduos jokios finansinės paramos statyti 34 papigintus butus, jeigu projektas nebus pateiktas konkurencinėms var-

Muziejaus-archyvo džiaugsmas ir vargai

Kanados lietuvių muziejaus archyvas auga ir klesti, surinkti dokumentai, nuotraukos ir rodiniai yra vis įdomesni ir įvairnesni. Šiuo metu išstatyta Lietuvos kariuomenės paroda (paruošė Vilija Gačionytė): senose nuotraukose išdėkiau ir stovyklauja jauni naujokai, o patyrę kariai rodomi prie ginklų, rikiuotėje, net su instrumentais orkestre. Reti rodiniai — pilna Lietuvos karininko uniforma (dovanojo S. Jokubaitis), kariniai medaliai, karininko asmeniniai dokumentai. Prideramai įremini seni portretai vaizduoja kavalerių jos karininką ir kariuomenės lakūną (nedaug kas žino, kad prieš 1940 m. Lietuvoje buvo net gaminami lektuvai!). Tose nuotraukose galima atpažinti Kanados lietuvių ar jų gimines.

Yra liūdnesnių nuotraukų — partizanai, nufotografuoti miško slėptuvėse, šypsodamiesi žvelgia į mus ir mirčiai ir akis. Tarp jų stebėtinai daug moterų — už tėvynę mirti visi turėjo lygias teises.

Galingiausias Lietuvos kariuomenės laikas primena viduramžių strėlės antgalius (dovanojo P. Barbatavičius), rastas Žalgirio mūšio lauke. Prie jo — seni Lietuvos pinigai, primenantys ilgą valstybės istoriją.

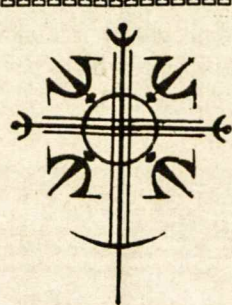
Be minėtų rodinų dar stovi Lietuvos pašto ženklai, seni kaimo audiniai, kai kurie net 100 metų senumo. Yra bibliotekėlė (apie 1.000 knygų), kuri greitai bus praplėsta P. ir B. Saplių ir E. ir S. Kuzmickų aukų dėka.

Praėjusiais metais muziejus suruošė net 12 atskirų parodų ne tik Anapilyje, bet taip pat Toronto universitete, Priskelimo parapijoje, Lemonte, JAV-se, Toronto švietimo taryboje (Board of Education) ir kitur. Sekanti paroda bus rengiama Maironio mokyklos mokinių Vasario 16-sios šventei.

Mūsų muziejus-archyvas neišsilaikytų be geradarių aukotojų ir padėjėjų. Ypač minėtini KLB, Anapilis, Lietuvių fondas, Priskelimo parapijos, "Talkos" ir "Lito" bankai, A. Kenstavičius, P. Barbatavičius, R. Žiogarys, A. Ple-

nys ir kiti aukotojai, kuriems reiškiamas nuoširdi padėka.

Iki šiol nebuvo muziejaus-archyvo vajaus, nenorėjome konkuruoti su vajais, skirtais Lietuvai. Dabar, muziejaus-archyvo lėšoms labai išsekus ir padėčiai pasikeitus, drįstame kreiptis į visuomenę. Ar norime užtikrinti savo veiklos praeitį ir mūsų kultūrinį turtą išsaugojimą? Ar galime tikėtis, kad Lietuvoje bus skirtas mums reikiamas dėmesys mūsų istorijai bei veiklai? Sunkūs laikai visiems, daug prašymų, bet faktas lieka — jei neremsime Kanados lietuvių muziejaus-archyvo, jo darbas sušlubuos arba net sustos. Norintieji prisidėti prie mūsų kultūrinio ištakų išsaugojimo gali siųsti aukas, rašant čekius "KLB — Kanados lietuvių muziejus" šiuo adresu: 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių. Aukojusiems \$200 ir daugiau bus išduodami gražūs pažymėjimai. Apsisprendime kiekvienas dalyvauti lietuviškoje veikloje, padėti tos veiklos istoriją išsaugoti, kad ir kuklia auka (pvz. už \$14 perkama 2 archyvinės dėžės, už \$40 — svaras archyvinės plastmasės). Išlaikykime vienintelį Kanados lietuvių muziejų ir archyvą! Dr. Rasa Mažeikaitė, vedėja

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

Lietuvos kariuomenės šventė

Lietuvos valstybės taryba, pasiskelbusi krašto nepriklausomybę 1918 m. vasario 16 d., rūpinosi ypač krašto apsauga. Buvo sudaryta speciali krašto apsaugos taryba: St. Šilingas, S. Banaitis, dr. J. Alekna, J. Kubilius, L. Gira, St. Nastopka, Vl. Nagevičius, M. Velykis ir kiti. Jai buvo pavesta steigti savo kariuomenę.

1918 m. lapkričio 23 d. Lietuvos krašto apsaugos ministerija išleido įsakymą nr. 1, kurį pasirašė krašto apsaugos ministeris prof. A. Voldemaras ir štabo viršininkas plk. lt. J. Kubilius. Tai tautos istorinė diena — Lietuvos kariuomenės įsteigimas. Toji šventė yra švenčiama lietuvių telkiniuose.

Toronto Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą rengia KLB Toronto apylinkės kvietimu Toronto Vlado Pūtviu šaulių kuopa, kuriai dabartinis metu vadovauja Balys Savickas.

Minėjimas įvyko lapkričio 29 d., 2.30 v.p., Lietuvių namuose. Atsilankė arti 300 tautiečių. Į sceną buvo įneštos Lietuvos, Kanados ir šaulių vėliavos. Trumpą žodį tarė kuopos pirm. B. Savickas. Invokaciją skalbė lietuvių liuteronų išganytojo parapijos kun. Povilas Dilys. Žodžių sveikino išėjusios šaulių centro valdybos pirminkas Mykolas Abarius iš JAV, baltiečių veteranų Kanadoje pirm. E. Ozols, Hamiltono šaulių kuopos pirm. P. Kanopa. Raštu sveikino generalinis Lietuvos konsulas Kanadoje H. Lapas. M. Abarius savo sveikinime priminė, kad lietuvių tautos pralietas kraujas ginant savo laisvę nenuėjo veltui. Trumpas Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis mūsų tėvy-

Finansinė būklė

Iki šiol gauta aukų, palikimų ir palūkanų 850,000 dol. Dažnai keliamas klausimas, kodėl nepasiektas tikslas sutelkti 2 milijonus dolerių sumos? Reikėtų paminėti keletą priežasčių: 1. Apamai pablogėjusi ekonominė Kanados padėtis; 2. kai kurių aukotojų delsimas, sakant: "Pradėkite statybą, tuomet pagelbėsime"; 3. daugelio tautiečių aukotojų nelengvas apsisprendimas kam aukoti.

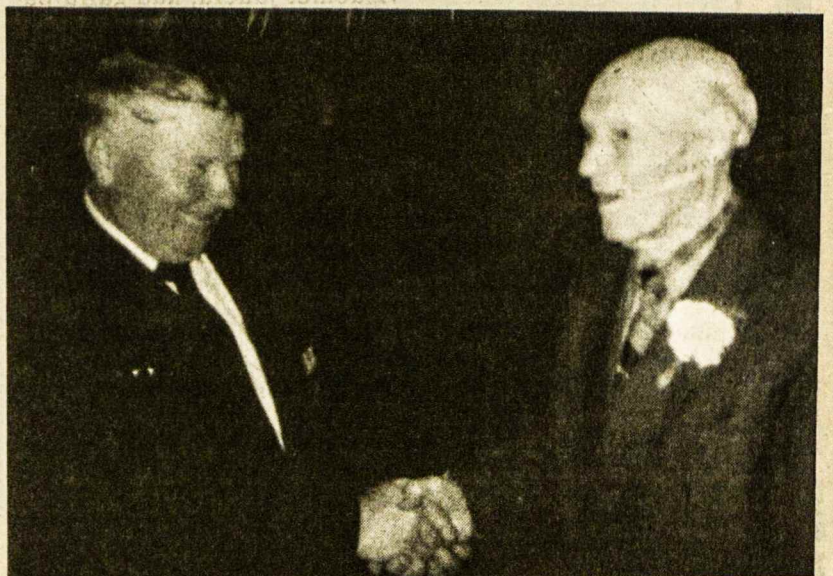
Kanados ekonominiai sunkumai neturėtų per daug gąsdinti vyresnės kartos tautiečių, supėjusių neblogai įsikurti gerais ekonominiais laikais. Komitetui sunku parodyti sėkmę, kai būsimieji aukotojai delsia ir duoda tik pažadus. Labdaros fondas, pavesdamas šį projektą vykdyti Slaugos namų komitetui, rizikuoja ir siūlo labai daug: žemės sklypus, profesionalų samdymą, ištermės reikalaujantį daugelio metų planavimą, atsakomybę už būsimas paskolas.

Daug tautiečių aukojo atsistatinti Lietuvos valstybę ir siuntiniais pagelbėjo savo artimiesiems. Kartais dosnumas pasidarė toks vienpusiškas, kad nebelikdavo laiko prisiminti vietinių problemų, būtent, pasirūpinti visos pokarinės lietuviškos bangos ateitimi. Ne visi pajėgs finansškai praleisti gyvenimo saulėlydį privačiuose pensionatuose. Todėl norima parūpinti lengvesnio gyvenimo teginį "Vilniaus" rūmų gyventojams ir privačiai gyvenantiems tautiečiams, sukuriant jiems priežiūros galimybes lietuviškuose Slaugos namuose, o sveikesniems parūpinti pigesnius butus. Šitos idėjos vykdomos, nors ir vėžio žingsniu einant prie tikslo. Niekas nepagelbės,

jei mes patys sau nepagelbėsime.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga sveikiname visus tautiečius, linkėdami sveikatos ir ištvermės asmeniškai ir vykdančiomis bendruomeninius užmojus. Dėkojame už centas po cento sumėstas aukas ir kantrybę, laukiant Slaugos namų pastatymo.

J. V. Šimkus,
Lietuvių Slaugos namų
komiteto vardu

Kūrėjas-savanasis VIKTORAS UŽPALIS, 93 metų amžiaus, atvykęs iš Lietuvos pas savo gimines, dalyvavo Lietuvos kariuomenės šventėje Toronto Lietuvių namuose 1992.XI.29. Jį sveikina Vl. Pūtviu šaulių kuopos pirminkas BALYS SAVICKAS
Nuotr. S. Varankos

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Branch: 275 Hunter Street
Toronto, Ontario M6P 4A8 Hamilton, Ont. L8P 1S2
Tel.: (416) 535-5000 Tel.: (416) 523-5639

KAINŲ SĄRAŠAS

Kainos galioja nuo 1992 m. lapkričio 1 d.

Nordland dėžės:

1 ir 1½ kub. pėdos dėžės \$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės \$ 2.00

Persiuntimas:

1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12") \$ 7.50
1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18") ... \$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24") \$22.50

Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne Nordland dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg) \$ 1.50

Pristatymas į namus:

Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg) \$15.00

JAV dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV dolerių 4% + \$15.00

Drauda:

Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas \$100.00. Virš \$100.00 galima apdrausti papildomai 5%
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. — 8 v.v.

MONTREALIO LIETUVŲ KREDITO

UNJA

LITAS

valdyba ir tarnautojai

sveikina

visus "Lito" narius ir nares

švenčių proga ir linki

laimingų bei

džiaugsmingų

1993-ųjų metų

ŠARŪNAS MARČIULIONIS, apsuptas jaunimo Lietuvių dienoje, įvykusioje 1992 m. spalio 3-4 d.d. Los Angeles, CA

Sporto žvaigždė - labdaros skatintojas

Amerikiečių sporto žurnalas apie žymųjį Lietuvos krepšininką

Žurnalas "Sports Illustrated" 1992 XI. 9 išspausdino korrespondento Alexander Wolff ilgą straipsnį su nuotraukomis apie Lietuvos žinomą sportininką Šarūną Marčiulionį.

Autorius straipsnį pradeda, išskeldamas lietuvių sportininko pagrindinį būdą bruožą — atkaklumą. Jei mato tikslą, tai jis jį siekia ryžtingai ir kietai. Toks Marčiulionis esąs sporto aikštėje, toks jis ir gyvenime.

Neseniai Lietuvoje jis apėmė aklų vaikų mokyklą su bendrabučiu, kur ne tik nėra pakankamai mokymo priemonių, bet trūksta ir maisto. Prieš trejus metus, pasak straipsnio, bulvių kilogramas kainavo 20 kapeikų, o dabar — 82 rubliai. Mokykla nepajėgianti vaikams net bulvių pakankamai nupirkti.

Marčiulionis po vizito mokykloje Lietuvos televizijoje pabrėžė: gamta šiuos vaikus nukriaušė, atimdama iš jų regėjimo malonumą. Ar negalime suteikti jiems malonumo, nors socialiai pavalgyti?

Nori atmerkti akis

Kitą dieną Marčiulionis dalyvavo valstybės surengtame pagerbime šešiams invalidams sportininkams, laimėjusiems medalius Barcelonoje. Valdžios žmonės gurkšnojant šampaną, vienas aklas sportininkas norėjo paliesti Marčiulionio veidą, norėdamas "pamatyti", kaip jis atrodo. Paprašytas tarti žodį, žymusis sportininkas negalėjo užmiršti aklųjų vaikų mokyklos. Visų akivaizdoje jis aiškino: bendrabutyje esąs vienas mažas šaldytuvėlis. Jei žmonės ir sunėštų maistą, tai jis greitai sugestų. Mokykloje tik kelios pasenusios aklųjų rašomos mašinėlės.

Pagerbime dalyvavo ir Lietuvos ministeris pirmininkas A. Abišala. Jis atkreipė visų

Būsimasis krepšinio pažiūra ŠARŪNAS MARČIULIONIS savo šeimoje su mama LAIMUTE, tėvu JUOZU ir sesute ZITA

dėmesį tvirtai pareiškdamas: "Aš noriu atmerkti žmonėms akis". Kreipdamasis į medalistus pažymėjo: šie yra tikrieji Lietuvos sporto herojai, pasiekę pergalės beveik neįmanomomis, sunkiomis sąlygomis. Tai kelia didelę nuostabą.

Straipsnyje rašoma, kad Marčiulionis niekad nėra patenkintas savo laimėjimais. "Aš visuomet jaučiu, kad galiu padaryti dar geriau" — sako sportininkas.

Rūpestis savaisiais

Šarūnas Marčiulionis Vilniuje įsteigė Krepšinio fondą, krepšinio mokyklą ir laikraštį "Krepšinis". Taipogi jis įsteigė Lietuvos vaikų fondą ir sudarė progą nukrauti ir JAV vaikus, reikalingus specialią operaciją, kad būtų išgelbėti jų gyvybės. Jis aukoja pinigų, kad vaikai iš našlaičių būty būtų priglauti ar išnūti šeimose.

Vilniuje jau pastatytas 26 kambarių viešbutis "Šarūnas". Investuojamas pinigų, jis nori padėti Lietuvai atsistatyti ekonomiškai, kartu išmintingai tvarkyti savo finansus, o ne šiaip juos išmėtyti, kaip

kad kartais atsitinka žmonėms, kurie staiga tampa turtingais.

Marčiulionis daug širdies įdėdą ir kitą savo projektą: Anykščiuose statomą turistams 60 kambarių viešbutį ir 700 vietų areną.

Lietuvos garbė

Mažai kam žinomos, rašoma straipsnyje, Marčiulionio pastangos sudaryti Lietuvos olimpinę krepšinio komandą. Jis rašė laiškus, skambino, įtikinėjo žymiuosius krepšininkus dalyvauti krepšinio rinktinėje, kuri būtų pajėgi svariai atstovauti Lietuvai. Jis ieškojo finansinės pagalbos JAV-se, jo rūpestiu atsirado ir pagarsėję "Grateful Dead" marškinėliai, kurių jau išparduota apie 50.000. Pelnas nukreiptas į Vaikų fondą "Šarūnas".

Paveldėjo motinos būdą

Laimutė Drazdauskaitė, būsimos sportininko motina, buvo septynerių metų, kai, krisdama nuo dviračio, susižeidė stuburą. Po daugelio metų ištėkėjo už Juozo Marčiulionio. Gimdant dukrelę Zitą, atsinaujino stuburo skausmai, teko lovoje išbūti pusantros metų. Gydytojai jai sakė — kitas gimdymas yra beveik savižudybė. Nežiūrint išėjimo, Laimutė nusprendė susilaukti sūnaus. Kai jis gimė, jį pavadino Šarūnu, legendinio lietuvių karžygio vardu.

Šarūnas, teigia straipsnio autorius, savo stiprią valią paveldėjo iš savo motinos. Dar nesulaukęs 10 metų amžiaus, jis laimėjo to amžiaus vaikų grupėje net dvi stalo teniso pergalės.

Šarūno būta ir nenuoramos. Sulaukęs 13 metų, dėl jo paties kaltės jį ištiko didelė nelaimė. Kauno daugiabučio namo kieme sugalvojo išmėginti savo darbo "bombą". Jai sprogo, neteko regėjimo, ir buvo žiauriai sužalotas veidas. Dėl baisios išvaizdos ligoninėje buvo atskirtas nuo kitų vaikų. Laimingai, po mėnesio gydymo bei vaistų pagalbos atgavo regėjimą, o po ilgesnio laiko išgijo ir veidas. "Tai buvo tam tikras stebuklas", pažymi pats Šarūnas.

Krepšinio karjera

Pagijęs ir atsisakęs pavojingo žaidimo, metėsi į krepšinį. Žaidė, kur tik pasitaikė. Pasak straipsnio, krepšinis Lietuvoje esąs populiariausias ne-gu Amerikoje.

1980 m. Lietuvos krepšinio komanda Kaune "Žalgiris" laimėjo čempionatus prieš trijų sovietinių klubų komandas. Lietuviai laimėjimus šventė lyg tai būtų patys žymiausi pasiekimai, išskyrus nepriklausomybę.

Tuo metu Marčiulionis studijavo Vilniaus universitete žurnalistiką ir žaidė krepšinį, gindamas savo mokyklos spalvas. Čia jo sugebėjimus pastebėjo "Statybos", "Žalgirio" priešininko, jaunių komandos treneris. Taip studentas Šarūnas įsijungė į žinomą ir stiprią krepšinio komandą. Šiai komandai teko rungtis ir su Maskvos komandomis.

Bet pripažinimas atėjo 1987 m. vasarą. Tada Marčiulionis buvo 23-jų metų ir dalyvavo Europos čempionate Atėnuose. Žaidimuose tapo sensacija. Grįžus iš Atėnų, komunis-

tų partijos vadovybė pakišo jam paruoštą kalbą, kurią turėjo skaityti dideliame Vilniaus darbininkų susirinkime. Žinoma, turėjo sakyti, kad sporto dideli laimėjimai galimi tik tokioje socialistinėje šalyje kaip Sov. Sąjunga. Marčiulionis nerodė entuziazmo ir nenorėjo sutikti. Po didelio spaudimo ir įvairių pažadų jis sutiko. Tarp kitų dalykų jau tada buvo kalbama, kad iškilieji sportininkai galės pasirašyti sutartis su vakarietiškomis profesionalų komandomis, kas vėliau Marčiulioniui ir pavyko.

Pažintis su amerikiečiais

Š. Marčiulionis 1985 metų vasarą susitiko su amerikiečių krepšininku John Nelson, kuris tuo laiku žaidė komandoje "Athletes in Action". Ši komanda žaidė su įvairiomis komandomis Sov. Sąjungoje. Lietuvis krepšininkas mažai mokėjo angliškai, o amerikietis, žinoma, nesuprato lietuviškai. Per vertėjus jiems pavyko užmegzti draugiškumo ryšius.

Po dvejų metų vienas labdaros darbas suartino abu sportininkus. Kai Marčiulionis su "Statybos" komanda žaidė Panevėžy, į jo viešbučio duris pasibėdė nepažįstamas žmogus, laikydamas rankose namuose keptos duonos kepalą.

Nepažįstamojo sūnus sirgo reta širdies liga. Reikėjo operacijos. Lietuvos ligoninės negalėjo parūpinti operacijai reikalingo dirbtinio širdies vožtuvo. Trumpas laikas tarpas skyrė ligonį nuo mirties. Nepažįstamas prašė pagalbos ir dovanų įteikė duonos kepalą. "Tai viskas, ką turiu" — sakė nelaimingas tėvas.

Vienintelis dalykas, ką galėjo Marčiulionis daryti, buvo kreiptis pagalbos į savo amerikietį draugą John Nelson. Pastarasis su motinos ir vienos parapijos Milwaukee mieste pagalba, parūpino dirbtinį širdies vožtuvą ir atsiuntė lietuvių jaunuolį į Ameriką, kur dr. J. King atliko širdies operaciją.

Taip per šį įvykį Marčiulionis ir Nelson artimai susidraugavo. Po 1988 metų olimpiadų žaidimų Marčiulionis pasikvietė Nelsoną į Lietuvą. Čia amerikietis svečias išbuvo tris mėnesius.

1989 m. birželio 23 d. be valdžios žinios Šarūnas Marčiulionis pasirašė 1.3 mil. dol. sutartį su San Francisco krepšinio komanda "Warriors". Kiti jį Lietuvoje vadino neprotingu, galinčiu atsidurti kalėjime. Marčiulionis rizikavo. Jo manymu, tuometinė valdžia turėjo svarbesnį problemą, negu rūpintis sportininku, norinčiu praturtėti. Jis laimėjo. Pirmas sovietų profesionalas sportininkas pasirašė sutartį su NBA komanda ir dar palankiomis jam sąlygomis.

Pavyko ir Amerikoje. Ilgainiui komandos vadovybė ir draugai žaidėjai pradėjo aukštinti jį vertinti, nors turėjo įvairių kliūčių, ypač nelaimių — susižeidimų. Praeitame žaidimų sezone praleido 10 žaidimų. Praeitą rudinį, buvdamas Lietuvoje, bėgdamas parviro ir susižeidė prieš pat išvažiuojant į Ameriką.

Bronzos medalis

Š. Marčiulionis sunkiai pergyveno nesėkmę, kai jo komanda Barcelonos olimpiaduose žaidimuose pralaimėjo buvusiai Sov. Sąjungos (Nepriklausomų valstybių sandaros — NVS) komandai.

Šis pralaimėjimas lėmė lie-

tuvams kovoti su nenugalima JAV komanda. Jei lietuviai ir laimėtų, galėjo tikėtis tik bronzos medalio. Galiausiai lietuviai dar turėjo peržaisti su NVS komanda, kad galėtų laimėti bronzos medalį. Žaidynėse Marčiulionis laimėjo 29 taškus 82:78 taškų pergalėje.

Šį laimėjimą Marčiulionis giliai pergyveno. Staiga, rašoma, kietas kaip uola žaidėjas negalėjo išvengti ašarų. Jis taip nesidžiaugė aukso medaliu, kaip dabar džiaugėsi bronzos medaliu. "Tai du skirtingi dalykai", — kalbėjo lietuvis sportininkas, "dauguma atletų, laimėję aukso medalius, baigia sporto karjerą, nes išsipildė jų svajonė. Bet šis bronzos medalis yra pradžia, nauja era".

Du gyvenimai

Š. Marčiulionis, kuris šių žaidimų sezone uždirbs 1.5 mil. dol., gyvena, pasak straipsnio autoriaus, du skirtingus gyvenimus. Amerikoje jis važinėja "Mercedes" automobiliu, valgo puikiame kiniečių restorane, gyvena ištaigingame name. Lietuvoje — važinėja sena "Lada", valgo cepeliną ir gyvena paprastame bute. Jo čia nekabinėjanti ir Mafija, nes ir ji sutinkanti, kad Marčiulionis didelių pinigų pelno sunkiu darbu. J.A.

Nuostabios vaizduotės kūrėjas

Jaunas autorius Mindaugas Peleckis ir jo fantastiškų nuotykių kūrinių

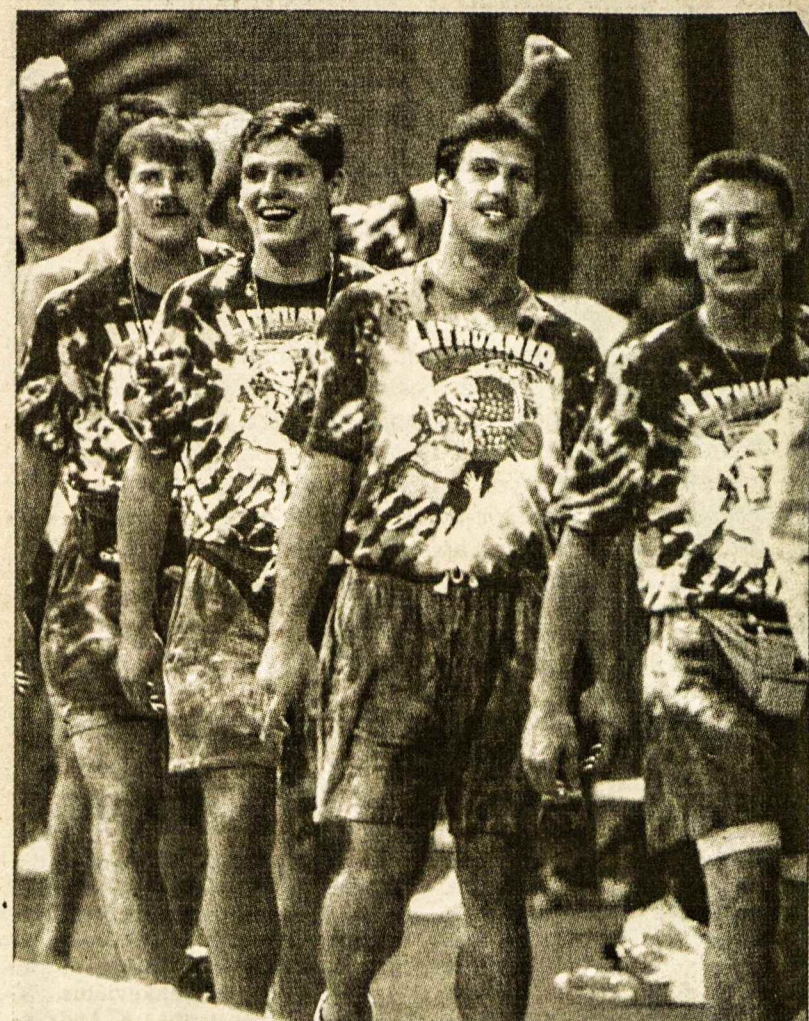
AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Kai šauliečiui Mindaugui Peleckiui sukako vos penkeri metai, jis didžiosiomis, spausdintomis raidėmis sukūrė savo pirmą fantastinę apysaką "Vui-kardako nuotykių", o dešimties metų autorius parašė fantastinę apysaką "Paslaptingas tunelis". Baigęs keturiolika metų, bene jauniausias pasaulio autorius, jis sukūrė ir išleido "Vienaragį" — eilėraščių, pasakų ir fantastiškų nuotykių knygą. 1992 m. išėjo jo naujausia knyga — "Velnio kiaušinis".

Mindaugas gimė 1975 m. rugšėjo 12 d. Šiauliuose. Jo tėvas Leonas Peleckis yra žurnalistas, kelių knygų autorius ir "Varpų" literatūrinio almanacho leidėjas bei redaktorius. Kai prieš trejus metus tėvas ir sūnus Peleckiai lankėsi Amerikoje, turėjo ir asmeninę maloniją: jausmą priimti savo namuose. Jau tada keturiolikametis Mindaugas mane stebino savo nežabota fantazija, žavėjo nuostabių bendrų išsilavinimu ir originalia filosofija. Nesistebėjau patyriusi, kad jis pasiryžo į lietuvių kalbą išversti minią knygą "Rekordų knyga" ir tą darbą užbaigė, bet, atrodo, jo pastangos buvo veltui, nes knygos leidėjas, pasirėmiamas tarptautiniu autorių teisių apsaugos įstatymu (Copyright), pareikalavo stamboko honoraro už leidimą knygos vertimą spausdinti Lietuvoje.

Nežinia ar yra sritis, kuria Mindaugas nesidomėtų — nuo sveltimų kalbų iki muzikos. Jo neribota fantazija laukia tai, "ko protas nepajėgia, ko vyzdis nepasiekia", kaip savo "Odeje jaunystei" dainavo Adomas Mickevičius. Jo paskutinią knygą "Velnio kiaušinis" — fantastinį ir siaubo apsakymai, apysaka ir detektyvas" yra dar vienas Mindaugo Peleckio nepaprasto rašytojiško našumo ir talento įrodymas.

Knygos viršelyje autorius išsako savo filosofiją: "Kadangi esu realistas (ne romantikas), tai rašau realiai apie ateitį... Rašau fantastiką, jog praejo ramiu romanu apie geležies laiką... Kuriu ir Pasaulio Esmės teoriją, kurią apibendrinu, tai galima pavadinti 'Fatistika'. Juk viskas turi Likimą — Dvasia amžina, bet Dievui sugriovus Kosmosą, ji susilies su Visagaliu. Vis ieškau naujesnių idėjų. Nuo Likimo formulės iki Ketvirtosios Akies sutvėrimo (Trečioji Akis ir Dvasinė Ausis). Fantastika virsta mistika, mistika — fantastika... Bandau palikti pėdsaką mūsų žaliųjų planetoje..." Taip rašo ir mąsto dar nepilnametis jaunuolis, bet savo vaizduotės ir kūrybinės jėgos peraugęs daugelį už save vyresnių rašytojų.

Nepriklausomybę atgavusios Lietuvos krepšininkai, 1992 m. Barcelonos olimpiadoje laimėję bronzos medalį. Antras iš dešinės ŠARŪNAS MARČIULIONIS

Pirmasis apsakymas yra pavadintas "SSS" ir pradėtas (turbūt jo paties) motto: "Nelieskite praeities!" — perspėjimas žemei. Tai trumpas, fantastiškas sapnas su netikėta ir sukrečiančia pabaiga. Daugelyje apsakymų figūruoja Dievas — labai realus, savo sprendimais konkrečiai dalyvaudamas mūsų planetos gyvenime, nuo didžiojo tvano (pagal Šv. Raštą) iki "Gėrio spinduliavimo" (Mindaugo išvedžiojimas), nes "Gėris ne košė". Jis niekada nemažėja, jei neužtersia Jo blogis".

Mindaugo mintys skrajoja po kosmosą, tolimus žvaigždynus, po niekam nežinomas, bet jo vaizduotėje gyvas galaktikas. Anot jaunojo autoriaus, gyvenimas ateityje nėra baisus, nes "kiekvieną žmogų saugo Gėrio Angelai" (13 psl.).

Dauguma apsakymėlių pradedama realios kasdienybės remubse: "ilgai miegojau", "reikia važiuoti pas senelį", "šiandieną sukanka dešimt metų nuo senelės mirties". Bet reali aplinka yra jo fantazijai kaip narui sporto stadiono tramplynas ties nepažįstamo baseino paslaptimis, bet viliojančia nežinia.

Net ir mums įprasta laiko sąvoka Mindaugo fantastiškame pasaulyje išsiplėtė — "šiandieną" juk aštundadienis". Vyns skraido, o likimo ieškotojų šūkis yra "gyventi nevertas tas, kas mirė bijo" ir "malda yra

tam, kad išmoktume žydeti..."

Mindaugo "siaubo" sąvoka nėra panaši į šio žemyno siaubą, kuriame viešpatauja žmogžudystės, apipilėsimai, brutalus žiaurumai. Jo "siaubas" prilygsta "raganų" pasakų nuotakai — fantastiški gyvūnai, košmariški sapnai, metamorfozės. Skaitant jo knygas, nesinori tikėti, kad tai dar jaunuolio kūryba, nes jo astronomijos, gyvūnijos ar istorijos pažinimas bei logika net ir pačiuose fantastiškiausiuose apsakymuose rodo jį esant subrendusį ne pagal amžių.

Būtų gera, jei išsivijęs lietuvišką jaunimą pasiektų Mindaugo Peleckio knygos. Tuo galėtų pasirūpinti Švietimo taryba ir kitos institucijos, nes turime labai mažai jaunimui įdomios literatūros, bet ir ji daugiausia ribojasi vaizduotės nežadinančiais, didaktiškais apsakymais, kuriuose neatsispaudinti šių dienų modernus pasaulis su atomo suskaldymu ir erdvės skrydžiais.

Susidomėję asmenys ar institucijos gali kreiptis į autorių: Mindaugas Peleckis, 98-45 Dainų g., Šiauliai 5406, Lithuania. Tel. 541-71.

("Vienaragis" (kaina nepažymėta), 119 psl., išleista autoriaus lešomis Vilniuje 1990 m. "Velnio kiaušinis" (kaina nepažymėta), 109 psl. išleista Valstybinio leidybos centro Vilniuje 1992 m.)

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orausčio į Torontą ir atgal.

- Lektuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS — Toronto-Kopenhaga-Vilnius nuo \$799 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojų — \$1.15 dienai.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilijų pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilijų "Lada" pristatymas.

Mūsų adresas:
257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

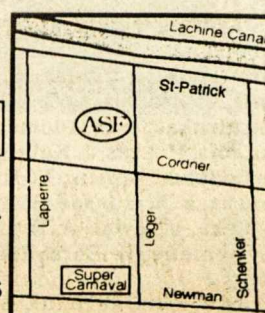
AIR CARGO

TIK 4⁹⁵ už kg

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba \$10.00
Neskaityme už pristatymą.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r. - 4 v.p.p.
931-9389
Vytas Gruodis Jr.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

PRISTATOME PER 2-3 SAVAITES

VISAS VIETOVES

PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ JEI PAGEIDAUJAMA

MIELOS LIETUVĖS, MIELI LIETUVIAI,

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vardu nuoširdžiai sveikinu Lietuvos žmones ir po pasaulį pasisklidusius lietuvius, sulaukusius Kristaus gimimo šventės – Kalėdų ir viltinai žengiančius į naujuosius metus. Kalėdos – krikščioniškajam pasauliui, taigi ir mums, lietuviams, taikos ir ramybės šventė. Teatneša jos ramybę į išeivių namus, tesužydi ji ir pirmuosius žingsnius žengiančioje jaunutėje nepriklausomoje Lietuvoje. Darna, susipratimas ir susiklausymas telydi mūsų darbus ir tepadeda kurti šviesesnį, turtingesnį ir laimingesnį Lietuvos žmonių ir lietuvių išeivių gyvenimą ateinančiais metais.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Bronius Nainys,
PLB valdybos pirmininkas

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$100 – kun. P. Kairiūnas, S. Dalius; \$70 – J. Nevaronis; \$60 – A. Vapsvienė; \$56 – Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa; \$50 – D. Kurnaitė, A. Sekonis, A. Giedraitis, V. Anskis, M. Jonušaitis, J. Varanavičius, E. Kuchalskis, Hamiltono liet. medžiotojų-meškeriojų klubas Giedraitis, V. Jasiūnas; \$40 – V. Kalendra; \$30 – A. Čekelis, J. Saunorienė, E. Apanavičius, J. M. Astrauskas, F. Statkus; \$25 – J. Kalėda, K. Ambrasas, L. Lukšaitė-Cassidy; \$20 – L. Kirikilis, V. Kutkevičius, P. Abromaitienė, J. Šepečys, E. Heikis; \$15 – K. Norkus, E. Tribinevičius, E. Azubalis, E. Vindašius, J. Ranonis, C. Norkus, A. Kenstavičius, V. Stropus, R. Petkevičius, M. Juodviršis, V. Puodžiūnas, E. Ripkevičius, E. Kvederienė, O. Šeduikis, L. Smitas; \$12.55 – J. Šulcas; \$12 – J. Garla; \$10 – V. Aleksandrūnas, V. Bruzgis, K. Barmus, D. Peddie, A. Petkevičius, V. Jocas, M. Daniėlienė, V. Šilenas; \$9 – A. Puodžiūnas; \$7.55 – J. Bukšaitis; \$7 – L. Garbauskas, G. Karsokas; \$6 – J. Birštonas; \$5 – kun. V. Piktūna, S. Virpša, K. Augaitis, O. Jančiukas, A. Underys, A. Baltrūnas, J. Šileikienė, N. Pečiulytė, W. Simanas, S. Slavickas; \$3 – L. Šlenys; \$1 – P. Žymantas, J. Maziliauskas, A. Žukauskas.

Garbės prenumeratą atsiuntė

\$100 – V. Abramavičius, V. Staškevičius, kun. M. Jarašiūnas, D. Zulonienė; \$75 – V. P. Jankaitis; \$70 – A. Jonušas, M. Gečienė; \$60 – L. Griškonienė, J. S. Paketurai; \$50 – J. Šarūnas, S. Rūbys, Z. Tumosa, F. Timukas, M. Leparskas, A. Štuopis, O. Juodikis, M. Jokšas, K. Gečius, Z. Gavėnas, V. Prizgintas, V. Gruodis, A. Masilius, B. Stalioraitis, J. Erslavas, M. Andriuskevičius, J. Zenkevičius, J. Tamoliūnas, E. Vindašius, J. Ranonis, J. Bacevičius, P. Skablauskas, V. Gudaitis, K. Bulota, J. Danėnas, V. Januška, G. Ciparis, H. Šiaurys, J. Augustinavičius, S. Pargauskas, B. Stonkus, P. Stosius, L. Šlenys, V. Adomaitis, D. Jakas, P. Būtenas, V. Kėžinaitis, J. Prišas, G. Žemaitis, M. Pranys, B. Liškauskas, J. Červinskas, K. G. Ambrozaitis, J. Šulcas, S. Kekštas, A. Dainora, E. Poulik, A. Saladžius, J. Girša, E. Keburis, A. Giedraitis, D. Chai-nauskas, J. M. Astrauskas, B. Jacka, Žumbakis & Assoc., V. Gumauskas, A. Jamdolis, J. Gipas, R. Česonis, A. Baltrūnas, G. Melnykas, S. Augaitis, V. A. Ramanauskas, S. Štutys, A. Lukas, I. Mačiulaitis, A. Žuras, A. Bulbulis, R. Dornfeld, P. Baronas, E. Šlekys, P. Macijauskas, A. Šetikas, A. Sakalauskas, A. Ruta, D. Viskontas, kun. dr. M. Kirikilas, S. Jakaitis, J. Staškevičius, J. Rugys, S. Dalius, I. V. Biskiai, M. A. Elijošiai, V. Adomonis, V. Sendžikas, E. Mačiulaitis, V. Normantas, E. Sinkys, V. Valaitis, S. Fredas, A. Langas, A. Pavilonis, G. Mažeikaitė-Stone, A. Sereika, dr. V. Mileris, V. Ignaitis, J. Lukoševičius, V. Povylis, V. Liulima, S. Vaštoka, J. Sinkevičius, L. Morūnas, R. Strikas, T. A. Sekonai, Z. Saunorienė, M. Šalčiūnas, A. Augūnas, A. M. Čepulis.

Už trejus metus garbės prenumeratą atsiuntė – P. Bulka.
Už dvejus metus garbės prenumeratą atsiuntė – L. Adomavičius, J. Dabrowski, E. Valeška, J. Danaitis, P. Malis, K. Ratavičius.
Rėmėjo prenumeratą atsiuntė

\$45 – L. Abromonis, K. L. Meškauskas, V. Jocas, M. Putrimas; \$44 – A. Kairys; \$42 – V. Jokubaitis; \$40 – V. Bancevičius, J. Virpša, S. Mazlaveckas, L. Koperskis, L. Rudaitis, R. Rudaitis, A. Diržys, J. Gimžauskas, A. Balčytis, L. Dagys, V. Mickus, J. Rickus, V. Zawadowskas, P. Juodaitis, A. Lukošūnienė, I. Stasiulis, P. Šiulyas, A. Allis, O. P. Polgrimai, J. Gaivelis, J. R. Stalioraitis, V. Vaidotas, S. Ambrozaitis, J. Ambrizas, D. Gutauskas, J. Andrukaitis, O. Adomauskas, A. Baltkois, P. Aras, J. Kalainis, J. Asmenavičius, V. Alis, V. Ripskis, J. Riauba, E. Mardosas, S. Pabrinkis, L. Oleka, V. Vytyas, A. Bražėnas, M. Obelienienė, B. Beržaitis, E. Beržaitis, J. Jocas, J. Juozaitis, O. Savickas, J. Januškevičius, E. Draud-

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Dviejų kartų atstovų pokalbis

Jauna Argentinos lietuvaitė, Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje moksleivė, kalbina visuomenės veikėją JUSTINĄ LUKOŠIŲ, pradėjusį devintą amžiaus dešimtmetį ir dar besidarbuojantį lietuvių bendruomenėje Vokietijoje

Po vienerių metų sugrįžusi iš Vasario 16 gimnazijos Argentinos, įstojęs universitetą tęsti pertrauktą studijų (jas pertraukiau, kad lietuvių gimnazijoje išmokčiau lietuvių kalbą), su ilgesiu žvelgiu į ją atgalios.

Mielus metelius buvau jog moksleivė – hospitantė iš Argentinos. O buvau ten laiminga (trūko tik saviškių). Ištesėjau joje, kaip ir mano dvi vyresnės seserys ir brolis. Ačiū tėvams, Lietuvių bendruomenei ir daugybei rėmėjų, kurių dėka galėjau mokytis Vasario 16 gimnazijoje.

Tarp studentų neretai susimaišau: ar esu Argentinos universitete, ar Vasario 16 gimnazijoje? O nelengva man ištrukti iš mielos gimnazijos sentimentų, juo labiau, kad su sesutėmis ir broliu sudarome lyg mažutę (tokių gimnazijų neturkio) klasę.

Vis skubėdama į pamokas ar iš jų dažnai sutikdavau laiptinėje baltagalvį pagyvenusį senjorą, kuris man neišdildomai paliko balto dobilo įspūdį: kiek palenkęs galvą, susitarūpęs, vyduiškai asketiškai išvaizdos. Pro visad lėtai žingsniuojantį mes, jaunieji, praskubame, lyg jo ne pastebėdami. Jis kartais lyg norėdavo stabtelėti, vieną kitą besukubantį sustabdyti ir papasakoti kažką svarbaus.

Kartą sudomino mane jo pilnas dvasios veidas ir viena kita turiningos praeities raukšlė jame. Norėjosi suar-tėti su juo. Bet kaip? Aš jam tik "mergučiui" ... Proga pasitaikė, kai lituanistikos mokytojas pareikalavo iš mūsų (hospitantų, bet jau gerokai prasilaužusių lietuvių kalbą) su-redaguoti laikraščio vertą pasikalbėjimą-interviu.

Pasiėmusi užrašams popieriaus, nedrąsiai prisilinkau prie Baltagalvio darbo kambario durų. Nejauku: "duris tai tikrai atidarys, bet toliau ką – kaip aš įtikinsiu jį, jog mano atvykimas svarbus "žurnalistikai", o ne kokia moksleivės išdaiga?"

Pabarskinu. Jaudinuosi ... Duslus "prašau!" žengiu vidun. "Labą dieną! Norėčiau pavogti Jūsų keletą minučių brangaus laiko ... Spaudos reikalui. Lietuviškos ... Jau pramokau lietuviškai tiek, kad drįstu Jums į akis lišti – noriu aprašyti Jūs, sulaukusį šiandien 82-ąją vasarą".

Nustebo. Kažkaip net sumišo. Atrodo pradėjo atsakymui rankioti savo "taip", "ne", "kitąsyk" ligi "eik sau iš mano akių!" Tu trumpu tarpu spėjau apžvelgti jo darbų lentynas: kiek laikraščių, kiek įvairių švenčių kortelių ir sveikinimų, gintarų, audinių!

Mandagiai paprašė mane sėstis ir būti jo viešnia. Už mano pievų gėlytes Jam, skanėstai iš Jo spintos ...

— Jau žinau, kad labai seniai esate apsigyvenęs Vokietijoje. O kur įėjote į gyvenimą?

— Išvydau pasaulį prieš daug, daug vasarų Užupės puikiame kaime. Kėdainių apskrityje. Ten aš lankiau mokyklą ir gimnaziją.

— Ką studijavote Lietuvoje?

— Mano pirmas fakultetas buvo lituanistika, kur subrandinau profesorių Balčikonio ir Mykolaičio dėka savo gramatiką, sintaksę, stilistiką. Viena kita laikraštinė mūza apdovanojo ten mane publicistine charizma, kuri ir dabar man talkina vienu vienu redaguojant ir išleidžiant Vokietijos lietuviams "Informacijas". Po to gilinausi filosofijoje, teologijoje, germanistikoje, pedagogikoje ir istorijoje. Dėstė tokie profesoriai, kaip Dovydaitis, Kuraitis, Šalkauskis, Eretas ... Šalia šių kiek abstrakčių mokslų panėgau visuomenėje taip reik: inga teisę: są studijavau ir apau teisininku.

— Ką galvojate apie dabartinę spaudą Lietuvoje?

— Lietuvių spaudos, jai atgavus laisvę, nespėji žmogau nė perskaityti ką gauni. Kai kuriuose leidiniuose trūksta publicistinio pasirengimo, problemoms rimtumo, pagar-

bos žmogui ir atsakomybės. Kartais kai kurie rašantys "viską geriau išmanantys" mėgsta destruktiviai kitų pastangas kritikuoti, neduodami konstruktyvių alternatyvų. Šiaip reikia džiaugtis kiekvienu kultūringu leidiniu ir jo leidėjus drąsinti tęsėti, priauginti našių žurnalistų.

— Kiek iš kitų esu patyrusi ir dabar matydama Jūsų raštine, išpuošta lietuviška atributika, esu įsitikinusi, kad Jūs vis mylite Lietuvą. Kodėl tad nevykstate ten darbuotis?

— Esu reikalingesnis darbuotis Vokietijos lietuvių bendruomenėje. Lietuva turi savo atstatytojų pakankamai. Be to, esu fiziškai jau mažai vikrus. Negi aš dar Lietuvoje įstengčiau pradėti ką nors kūrybingo pagal savo pasirušimą?

— Jūs esate garbingo amžiaus, bet vis šviesios ir gailios dvasios, kai tuo tarpu kiti Jūsų bendraamžiai jau "apilę sunkiam darbe savo". Jūs vis darbuojatės lietuvių bendruomenėje. Kodėl? Kodėl nesidžiaugiate užtarnautomis pensininko privilegijomis – poilsu, atvanga?

— Dirbu lietuvių bendruomenėje, kad neturėčiau daugiau ko gero nuveikti, bet todėl, kad mano jaunystėje studijų idealistai įdiegė dr. V. Kudirkos "Laboros" paskatą: "Gyvenimo knyga skaitytų laps į lapą, nestodams, kad kartais į tinginius kluves, tu nesupyltūm ir neitūm į kapą bei likusio ženklo, kad žmogumi buvęs". Mano dabartinėje atsakomybėje yra išleisti laikraštėlių "Vokietijos LB valdybos informacijos".

— Norėčiau sužinoti, kaip ir kodėl Jūs tapote ateitininku, nes aš (irgi at-kė) dažnai matau Jus lankantis ateitininkų sueigose?

— Dėkui mano idėjos draugams ir gimnazijos veikiam kapelionui, kad įtraukė mane į gretas ateitininkijos, kuri anuomet paruošė pasytį ir aktyvią tautos rezistenciją būsimo krizės laikams. Nuo moksleivio dienų dirbau su ateitininkais. Visuomet tarp jų buvau ir jiems ko nors gero norėjau. Ir dabar aš dar jaučiuosi pakankamai pajėgus savo idėjomis padėti jauniems ateitininkams.

— Kada ir kodėl atsisveikino su Lietuva?

— 1944 m. Turėjau trauktis nuo fronto. Buvo sunku atsisukti su savo mylima tėvyne,

kuriai buvau pasirušęs darbuotis ir joje įprasinti savo gyvenimą. Maniau, kaip daugelis tuomet, kad išvykstu tik trumpam ... O va – jau 50 metų prabėgo!

— Kaip klostėsi Jūsų gyvenimas užsienyje?

— Svetur pabėgėlio dalia buvo pilna klišių ir netikėtumų. Susirgau džiova. Daug laiko praleidau sanatorijose. Bet ten sirgau tarp panašių aktyvių lietuvių. Ten bandėme organizuoti darbuotis padedant pagalbos reikalingiems tautiečiams. Kai sveikata sustiprėjo, pradėjau advokatauti teismuose. Dirbau teismo patarėju IRO (International Refugee Organization). Dirbau ir Vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo komitete, kur redagavau tekstus radijui. VLIKas patikėjo man pareigą dirbti Madride lietuviškų radijo laidų redakcijoje. Ten (Radio Nacional de Espana) darbavomės (Franco laikais) kartu su a.a. kun. K. Patalavičium. 1968 m. atsidūriau Vasario 16 gimnazijoje.

— Jūs su šia gimnazija esate suaugęs nemažiau kaip ir jos direktorius. Kokie yra Jūsų sprendžiai apie šią gimnaziją?

— Panašių lietuviškų gimnazijų po II D. karo buvo V. Vokietijoje daug, gal net pora tuzinų, bet, kai atsivėrė tėvams galimybė iš karo sugriautos Vokietijos emigruoti į užjūrius, daug gimnazijų uždarė. VLB valdyba matė, kad reikia Vokietijos lietuvių jaunimui, liekančiam Vokietijoje, įsteigti bent vieną pastovią lietuvišką gimnaziją. Iš tų visų gimnazijų likusių išaugo šioji Vasario 16 gimnazija. Šiais metais sukako jai 40 metų. Dabar ji turi geras materialines sąlygas. Apgailėtina tačiau, kad joje mokinių skaičius mažėja.

— Kaip vertinate dabartinę Lietuvos politiką?

— Dabar ten sunku – pavojai siaučia. Lietuvių politinė būklė dar sunkes dėl vidinio jai nepasiruošimo ir dėl tarptautinių politikų trumparegiškumo. Reikia lietuviams rasti užsieniečių su konstruktyviu draugu ir apdairios vidaus politikos.

— O kaip mes, išeivijos lietuviai – užsieniečiai galėtume Lietuvai padėti?

— Daug lietuvių yra praturtėję, tad gali padėti lėšomis. Jauni daugiakalbiai, aktyvūs idealistai be jokio atlyginimo

Vokietijos lietuvių veikėjai. Iš kairės: Vokietijos LB pirmininkas JUOZAS SABAS, VLB reikalų vedėjas JUSTINAS LUKOŠIUS, Vasario 16 gimnazijos direktorius ANDRIUS ŠMITAS, suvažiavimo metu. Nuotr. M. Šmitienės

galėtų padėti įvairiose srityse Lietuvoje. Atvykstantieji iš Lietuvos į Vakarus pasitobulinti turėtų rasti vietinių lietuvių globą bei paramą, jeigu jie nėra kokie išnaudotojai. Labdarinė parama Lietuvai įvairiais reikmenimis gausėja.

— Nors Jūs nuveikėte labai daug, bet ką norėtumėte prasminti dar padaryti, ko dar jaučiatės nepadaręs?

— Buvau pasirušęs dirbti Lietuvoje, bet išėjo kitaip. Niekuomet negalvoju užsienyje gyventi. Kol Dievas norės ir sveikata leis, redaguosiu ir toliau "Informacijas", tvarkysiu VLB reikalus, būsiu tiltu tarp VLB organizacijų ir Lietuvos. Tai mane įpareigoja, kol dar jaunesnių nėra!

— Ar turėsite ir turite prielaidų gyvenime?

— Man nėra priešu, nebent prieštarautojų! Priešais aš laikau Lietuvos okupantus,

jos teriotojus, smurtininkus, jos griovėjus. Jie tad padarė, kad aš gyvenčiau užsienyje, ko aš nenorėjau. Jie yra ir bus visų tikrų lietuvių prieši.

Čia pastebėjau pagarbaus pašnekovo veide porą rūščio raukšlų, o jose, Lietuvos ir jo paties gyvenimo tragiką. Pajutau, jog čia reikia baigti pokalbį, nors norėjau pažvelgti į šio turiningo lietuvių religinį-jausminį gyvenimą bei išpešti daugiau jo patirties ir patarimų bręstanciam jaunimui už Lietuvos.

Rankiojau mintis, norėdama sulipdyti kilnų gimtadienio sveikinimą šiam garbingam veikėjui, bet pasijutau bejėgė. Paspaudėme dešines dvi lietuvių kartos: aš, Vasario 16 gimnazijos maiturantė, pasirušusi dirbti Lietuvai Argentinoje, ir jis – Justinas Lukošius, pašauktas būti jaunimui "evergreen" lietuviui!

Kalbėjosi
Luciana Gaidimauskaitė

Geriausią naujametinę dovaną giminėms Lietuvoje!

Šilumą, saugumą, elektros vartojimo pigumą su 5 metų garantija siūlo maža Kanados/vokiečių gamybos

MIKRO KROSNELĖ (220 w)

kuri kainuoja su pervežimu tik **\$120** (kan.)

Skubėkite užsisakyti!

Užsakymus priima Audronė arba Aušra tel. (416) 533-8443, 1605 Bloor Street West, Toronto, Ont. **Audra Travel Corp.**

Mūsų įstaigos: Mississaugoje
Holland Landing
Barrie

Naujos ir padėvėtos valtys - motorinės ir burinės. Turime per 150 valčių
* žvejybai * plaukiojimui * lenktynėms
Mercury ir Yamaha motorai • Priekabos (trailers)

Leiskite man padėti surasti jums valtį pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti valtį

Skambinti: Petras Petrauskas tel. (416) 891-2222 nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

VARTOKIME JAVŲ GAMINIUS

Atskleiskime gryną premijuotą rugių degtinę "Wyborowa" įvairius skirtingumus. Juk tai švelnus, gaivus ir nuostabus skonis, vyraujantis ir tik toks vienas. Arba – tai skanumynas, išimtas iš šaldytuvo ledainės. Taigi – padaryk posūkį – vartok javų gaminius.

**WODKA
WYBOROWA**
(VEE-BAROVA)
Daugiau informacijų apie tai galima gauti:
Peter Mielzynski atstovybėje

A+A MAGDALENAI ZENKEVIČIENEI

mirus,

sūnų JUOŽA, jo šeimą bei gimines nuoširdžiai
užjaučiame –

Jonas Vėlyvis ir šeima

A+A ADOLFUI VILKUI

mirus,

jo žmoną BRONĘ bei gimines nuoširdžiai
užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

A+A JURGIUI BLAUZDŽIŪNUI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai, dukroms,
bei artimiesiems –

*Elvyra, Gedas Žemaičiai,
Cleveland, OH*

A+A MARIJAI DAMBARIENEI

mirus,

jos dukrai KRISTINAI, žentui JONUI ir Lietuvoje esan-
tiems gimimėms reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

MYLIMAI MAMYTEI a.a. MARIJAI DAMBARIENEI

mirus,

draugininkę vyr. sl. KRISTINĄ DAMBARAITĘ-
JANOWICZ ir jos vyrą nuoširdžiai užjaučia –

*"Kunigaikštienės Birutės"
vyr. skaučių draugovė*

MYLIMAI MAMYTEI A+A MARIJAI DAMBARIENEI

mirus,

dukrai KRISTINAI, žentui JONUI bei visai giminei
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime –

*Rūta, Rita ir Algimantas Žilinskai
Loreta ir Andrius Dalindos*

A+A BIRUTEI STONKIENEI

mirus,

jos vyrą ZENONĄ STONKŲ, sūnų AUDRIŲ su
šeima, dukras bei sesutę GENOVAITĘ BREICH-
MANIENĘ su šeima giliai užjaučiame –

A. S. Steigvilai

A+A BIRUTEI STONKIENEI

mirus,

jos vyrą, dukrą buvusią "Gyvataro" šokėją SILVIJĄ, duk-
rą DANUTĘ, sūnų AUDRIŲ su šeimomis ir seserį "Gy-
vataro" tautinių šokių įsteigėją GENOVAITĘ BREICH-
MANIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

Hamiltono "Gyvataras"

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai
kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapi-
talas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai
veiklai įvairiose srityse.

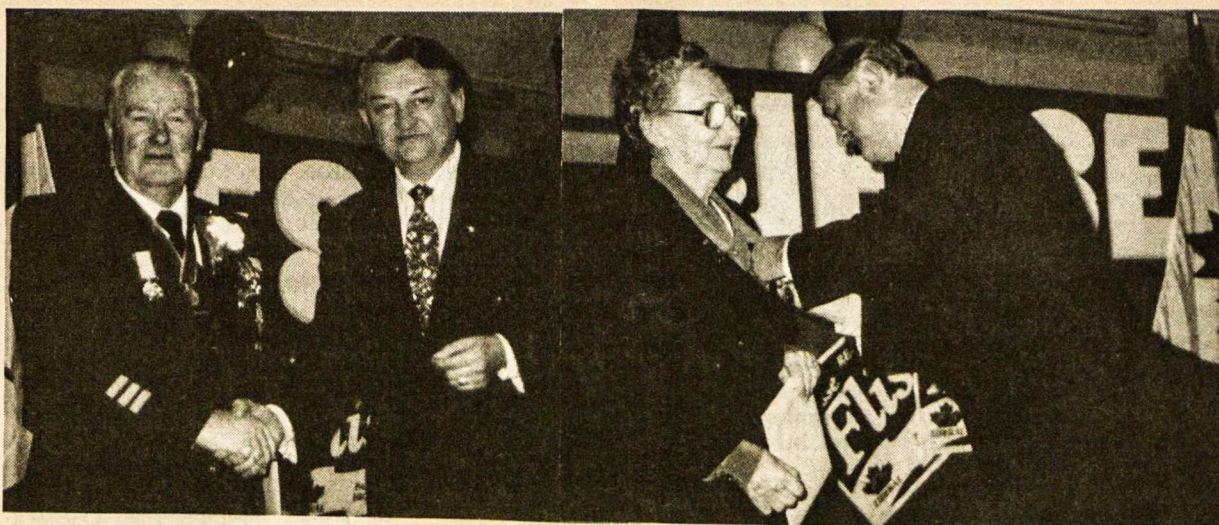
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime
Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos
aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Kanados 125 metų sukakties medalį (The Commemorative Medal for the 125th Anniversary of the Confederation of Canada) parlamento narys JESSE FLIS įteikia visuomenės veikėjams Toronte STASIUI JOKUBAIČIUI ir LIDIJAI BALSINIENEI Lietuvių namų salėje, kur įvyko Kanados liberalų partijos Parkdale-High Park apylinkės nominacinis susirinkimas

SKAITYTOJAI PASISAKO

RAŠO INŽINIERĖ

Jauna inžinierė iš Lietuvos taip
baigia savo laisvą, rašytą prieš
tris savaites:

Na, o pas mane gyvenime tik
tik naujo, kad aš labai rimtai
įtikėjau Dievu. Gal tai pas jus
nėra taip keista, bet čia, pas mus,
labai buvo uždraustas tikėjimas,
ir tik dabar žmonės pradeda vėl
atsigręžti į Dievą.

Ir aš manau, kad mūsų šeimos
laimė labai priklauso ir nuo to,
kad aš įtikėjau. Mano vyras dar ne,
bet jis, bent man, neprieštarauja.

Tikėjimas mane labai pakeitė, ir
aš pradėjau į viską žiūrėti kito-
mis akimis. Jeigu Jūs tikintys, tai
suprasite, kad aš turiu galvoje
visas savo pažiūras, net ir visiš-
kai kasdieniškas.

Su Dievu! (parašas) N.N.

PRIEŠRINKIMINĖS NUOTAIKOS

Aš buvau Lietuvoje 1991 m. nuo
spalio 10 iki lapkričio 5 d. ir šie-
met nuo rugpjūčio 28 iki rugsėjo
23 d. Šiais metais radau didelį
skirtumą žmonių nuotaikose. Di-
delį žmonių nepasitenkinimą tuoj
pastebėjau. Jau antrą dieną susi-
gintėjau Šiauliuose su vienu Vor-
kutos tremtiniu, kuris labai puo-
lė V. Landsbergį ir G. Vagnorių.

Buvau dar Marijampolėje, Vil-
niuje, Panevėžyje, Rokiškyje ir
Klaipėdoje. Visur radau visuome-
nės suskilusią į dvi dalis: vie-
ni už Sąjūdį bei jo koaliciją, kiti
už A. Brazauską. Labai teisingai,
kaip dabar pasirodė, apibūdino
padėtį vienas pusbrolis Rokišky-
je. Jis pasakė: "Komunistai lai-
mės, pamatysite". Pusbrolis dar pa-
siskundė, kad jis su vaikais turis
ginčytis dėl rinkimų. A. Brazaus-
kas buvo tuo laiku Rokiškyje (ro-
dos, rugsėjo 8 d.). Jis kalbėjo pil-
noje žmonių salėje, kurie jam en-
tuziastiškai pritarė, triukšmingai
plodami. Jo kalba buvo gana rimta
ir patriotiška. Jis aiškino LDDP
programą ir nurodė kur vyriausy-
bė padarė klaidų, bet vartydamas
krašto ūkį. Be kita ko, jis pasakė:
jeigu Lietuva būtų išlikusi nepri-
klausoma, žmonės daug geriau gy-
ventų. Sąjūdis ir kitos partijos
tuo laiku neorganizavo jokio rin-
kiminio vairo.

Banditizmas siautėjo Lietuvo-
je. Žmonės užrakindavo duris, net
garažų, dviem ar trim spygnom.
Vogė viską, net nuo laukų bulves.
Policija buvo bėgėję su vagimis
kovoti. Pagal visų nuomonę, net
sąjūdininkų, žemės reforma buvo
blogai pravedama. Sugriovė kolū-

kių sistemą, o nauji ūkininkai
labai sunkiai kūrėsi. Suvalkijoje
naujai pastatytus ūkinius trobe-
sius kartais kažkas naktimis su-
degindavo. Prie to prisidėjo, kad
daug senųjų valdininkų tebesėdė-
jo senuose valdžios postuose, ku-
rie nekentė naujos valdžios ir vi-
sai sabotavo išleistus įstatymus.
Buvo labai aišku, kad daug žmonių
nekenė vyriausybės. Visas nege-
roves jau primetė. Kursavo įvairūs
gandai, šmeižtai apie vyriausybę ir
deputatus. Vyriausybė nematė ar
nenorėjo matyti, kad žmonės grie-
žė dantį ant jos.

*Romas Bulovas,
Hagersville, Ont.*

BALSUOTI – PAREIGA

Išėivijoje mes dirbome, sielojo-
mės tautos reikalais tėvynėje,
džiaugiamės jos nepriklausomybe.
Dabar sakome, kad balsavimas –
tai tik Lietuvoje gyvenantių rei-
kalas.

Prieš 48 metus teroristinis, rau-
donasis komunizmas mūsų tautą
apvogė, nužmogino. Pabėgėliai,
gelbėdami savo gyvybę, paliko vi-
są turtą: namus, gražiausius ūkius,
profesinius darbus, įvairiausias
tarnybas, o daugelis ir mokyklų suo-
lus. Pasprukę iš plėšriojo vilko
nasrų, buvome laimingi, nes išgel-
bėjom savo gyvybę ir išlaikėm sa-
vyje nesuteptą meilę tautai ir ne-
priklausomai Lietuvai.

Tuo laiku iš okupuotos Lietu-
vos buvo girdimi mums skirti kal-
tinimai, o tėvynėje likę turėjo
prisitaikyti prie pavergėjo varo-
mos propagandos. Jiems net sapne
nebuvo galima prisiminti gražių
jų Lietuvos nepriklausomybės žy-
dėjimo laikų. Išėivijoje mes esa-
me nepažeista senosios nepriklau-
somos Lietuvos šaka. Pabirus nu-
sigyvenusiai Sovietų Sąjungai,
Lietuva atgavo nepriklausomybę.
Nors mes negyvename tėvynėje, bet
esame nepriklausomos Lietuvos
palikuonys. Visų išėivių, nuo ko-
munizmo siaubo praradusių tėvy-
nės, pareiga yra balsuoti dėl mūsų
tėvynės ir tautos ateities. Mums
gėda, kad Lietuvoje nubalsuota
grąžinti komunistinės santvarkos
vadus. Dar didesnė gėda, kad mes,
išėiviai, galėdami balsuoti, ne visi
balsavom. Netrukus turės būti
renkamas Lietuvos prezidentas.
Nedarykim daugiau gėdos sau, sa-
vo tautai ir mūsų gyvenamo kraš-
to demokratijai. Išgykit Lietu-
vos piliečio pažymėjimą Lietuvos
konsulate Torontė. Tenelieka ne
vieno, gimusio Lietuvoje, neįsire-
gistravusio balsuoti. J.K.

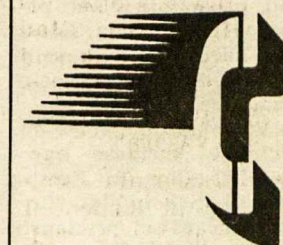
PIRMOJI DEMOKRATIJOS PAMOKA

Politikai gali apsisiausti kil-
niausiais idealais, bet išpūsta
retorika retai kada apšildanti
butą ar padedanti maistą ant sta-
lo. Nevykusios ekonominės refor-
mos išvarginti, lietuviai balsuo-
tojai savo nepasitenkinimą Są-
jūdžiui, atvedusiu tautą į nepri-
klausomybę, parodė seimo rinki-
muose. Valdžią perėmė Lietuvos
demokratinė darbo partija, buvu-
sių komunistų grupė, seime gavu-
si patogią daugumą.

Taip aiškina žurnalas "Time"
1992 m. lapkričio 15-21 laidoje,
trumpai komentodamas rinkimų
rezultatus Lietuvoje. Šia proga
norėtusi paklausti: ar tikrai lie-
tuvis balsuotojas skiriasi nuo ame-
rikiečio? Ar ne dėl tos pačios
tuščios retorikos ir duonos ant
stalo stygiaus amerikiečiai at-
metė populiarią prezidentą? Ar
ne dėl tos pačios retorikos ir ne-
pagrįsto gąsdinimo Kanadoj bal-
suotojai referendumu panaikino
krašto konstitucijos projektą,
kainavusį arti 300 milijonų do-
lerių?

Skirtumas tik tas, kad čia bal-
suotojų valia – šventas reikalas,
ir pralaimėjusieji jų nekaltina,
o analizuoja savo pačių klaidas.
Kiek kitaip mūsų tarpe: pralai-
mėjusieji balsuotojus apšaukia
išdavikais, lyg pustrėčių metų
valdžiusieji būtų turėję neklai-
dingumo dovaną. Na, čia pirmo-
ji, nelengva demokratijos pa-
moka. V. Z.

**Paremkite "Tėviškės žibu-
rius" auką, rėmėją ar garbės
prenumeratą, testamentiniu pa-
likimu. Iš anksto dėkingi –
"TŽ" leidėjai**

PRADĖKITE NAUJUS METUS TAUPIAI:

Žemesnės kainos telefoniniams skambinimams į

- * Lietuvą
- * bet kur Kanadoje
- * daugiau kaip į 180 pasaulio kraštų

Norėdami atsiderkoti esamiems ir būsimiems klientams, mes suteikiame
papildomą nuolaidą – **10%** – skambinimui į Lietuvos gruodžio ir sausio
mėnesiais.

Palyginimas 10-ties minučių pokalbio

	ACC	BELLCANADA
Toronto — Hamilton	2.90	3.35
Toronto — Montreal	3.64	4.21
Toronto — Chicago	4.95	5.72
Toronto — St. Petersburg	5.04	5.83
Toronto — Lithuania*	26.65	29.26

*Kainos yra duotos dienos metu skambinimams nuo 7 v.r. – 1 v.p.p.
ACC kainos yra mažesnės nakties ir savaitgalio skambinimams.

**Speciali nuolaida gruodžio ir sausio mėnesiais.

ACC Long Distance (tolimų pasikalbėjimų) skiria 3% jūsų telefoninių
išlaidų Lietuvos respublikos ryšių ministerijai.

Nuo 1981 metų ACC tolimų pasikalbėjimų telefoninį aptarnavimą teikia
gyvenantiems Kanadoje ir Amerikoje šiose valstijose: Ilinojaus,
Massachusetts, Niujorko ir Connecticut'o.

TAUPYKITE! TAUPYKITE! TAUPYKITE!

Nėra jokių mėnesinių ar kokių
nors kitų papildomų mokesčių.

Prašome skambinti
Romai Česonienei tel. 1-800-388-3414
arba
Colleen McNair tel. 1-800-456-6006

BUVO RIMTA PRIEŽASTIS

1992 m. lapkričio 17 d. "TŽ" bu-
vo išspausdintas A. Balašaitie-
nės straipsnis "Vakaras su Sutar-
tine". Jame rašoma: "... prieš pat
vykstant į Klivlandą, du vieneto
nariai be rimtos priežasties atsi-
sakė važiuoti, tuo pastatydami sa-
vo kolegas ir draugus į nepatogią
padėtį, rizikuodami pakenkti ger-
am vieneto vardui... Malonu
bėgi pastebėti, kad nepareigin-
gųjų vieneto narių nebuvimas ne-
pakenkė nei koncerto repertua-
riui, nei geram "Sutartinės" vardui".

Aš esu vienas iš tų "nepareigin-
gų narių". Gaila, kad p. Balašai-
tienė nemano, jog mokslas yra rim-
ta priežastis. Man yra didelė gar-
bė priklausyti šiam vienetai, ku-
riam priklauso ir mano geri drau-
gai. Aš vertinu mūsų vadovės dar-
bą ir pastangas, kad kiekvienas
koncertas praeitų su geriausiu pa-
sisekimu. Tai rūpi mums visiems
ir mūsų vadovei. Niekados nenor-
ėčiau gadinti vardo vieneto ar
organizacijos, kuriai priklauso.

"Sutartinės" dainininkai ir va-
dovė žinojo, kodėl aš negalėjau
su jais kartu vykti į Klivlandą. Aš
ir toliau vertinu šiam vienetai dai-
nos vienetai ir visuomet su di-
džiausiu malonumu drauge su jais
koncertuosiu!

*S. Šetkus,
St. Catharines, Ont.*

*Gintaras Karasiejus,
"Sutartinės" narys*

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$35.00,
rėmėjo – \$40.00, garbės – \$50.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam
NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

**Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami
nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asme-
nų adresus.**

ADMINISTRACIJA

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.25%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 9.50%
1 metų term. indėlius 5.25%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.25%	nuo 9.50%
3 metų term. indėlius 5.75%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.00%	1 metų 7.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 5.75%	2 metų 8.00%
1 metų GIC-met. palūk. 6.25%	3 metų 8.75%
2 metų GIC-met. palūk. 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 7.00%	1, 2 ir 3 metų 7.75%
4 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
5 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 3.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 6.75%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.50%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kulavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor - Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SALFAS-gos centro valdyba 1966 m. Toronte vieno poėdžio metu. Iš kairės: kun. Paulius Baltakis, OFM (dabartinis lietuvių katalikų vyskupas išėvijoje), Stasys Kėkštas, Sigitas Krašauskas (pirmininkas), Stasys Ginčauskas, Vytautas Bireta ir Jonas Gustainis

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų
proga sveikinu skaitytojus ir bendradarbius, linkėdamas sveikatos ir giedrios nuotaikos – Sigitas Krašauskas

Netektis, palietusi sportininkus

Buvęs iškilius lietuvių krepšinio Stasys Ginčauskas 1992 m. lapkričio 14 d. iškeliauo amžinybėn. Gimęs 1922 m. rugpjūčio 8 d. Žemaitijoje, Telšiuose baigė gimnaziją ir aktyviai ten sportavo. Mėgstamiausia šaka buvo krepšinis.

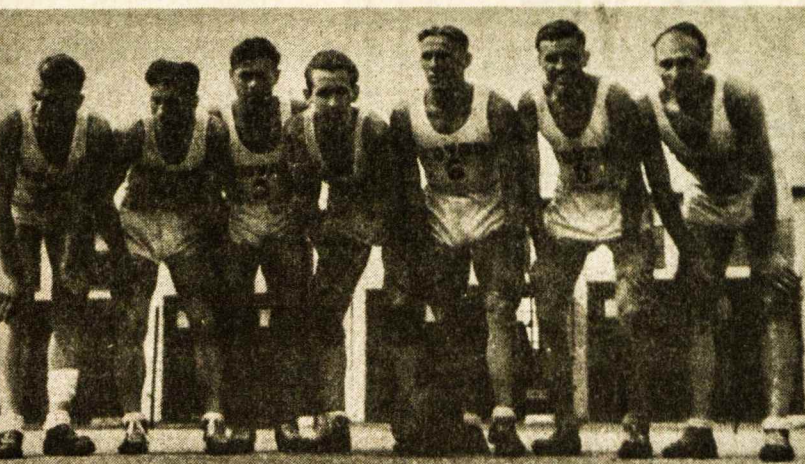
Kaip ir daugelis Lietuvos jaunųjų sportininkų, taip ir Stasys, baigiantis karui spruko į Vokietiją, tikėdamasis greitai sugrįžti atgal. Tačiau politiniai vėjai pūtė kita linkme, ir jam teko savo gyvenimą praleisti svetur.

Pokario V. Vokietijoje, išvietintųjų asmenų (DP) stovyklose steigėsi lietuviški sporto klubai, ir sportinis gyvenimas buvo įgavęs labai judrą linkmę. Kaip geras krepšinininkas, Stasys Ginčauskas įsijungė į tuo metu Scheinfelde sudaromą krepšinio komandą "Kovas", kurioje žaidė iki jos egzistencijos galo. Trumpas laikotarpis, tik 15 mėnesių, tačiau laimėjimai pasiekė dideli: 65 rungtynės, 58 pergalės. Pralaimėta 2 kartus Kitzingene amerikiečių karių pulko rinkinei, Europos amerikiečių karių meistrui, vieną kartą latvių komandai Darmstado "Kursai" ir 4 kartus Kempreno "Sarinui". Stasys Ginčauskas yra žaidęs ir lietuvių krepšinio rinktinėje 1948 m. Augsburgėje. Ji nugalėjo V. Vokietijos rinktinę 44:25 rezultatu.

"Didieji lietuvių krepšinininkai", švytėjo antraštė latvių spaudoje po triukšmingos "Kovo" pergalės prieš Liubecko "Riga" ir latvių rinktinę Liubecke, 1948 m. sausio 31 ir vasario 1 d.d. Tas straipsnis buvo užbaigtas šiais žodžiais: "Jei kada panorėsim vėl ko nors mokytis, turime žinoti, prisiminti ir imti pavyzdžiu tuos pačius lietuvių "Kovo" krepšinininkus, kurie pereitę savaitę galį giliai sujaudino mūsų tautiečių ir latvių sporto sluoksnius."

Tuo metu V. Vokietijoje veikė du krepšinio klubai, kuriuose buvo susibūręs žaidėjų elitas. Tai Kempreno "Šarūnas" ir Scheinfeldo "Kovas". Stasys Ginčauskas priklausė šiai šeimai. Jo žaidimo stiprybė puikus kamuolio skirstymas. Būdamas neperaukšto ūgio, žaidė gyvime.

1948 m. Stasys Ginčauskas kartu su komandos draugu Jonu Gružausku emigravo Australijon. Išgyveno ten 15 metų, žaisdamas krepšinį ir treniruodamas lietuvių jaunuosius sportininkus. 1963 m. atvyko Kanadon, kur netrukus įsijungė į Toronto "Aušros" klubą. Treniravo jis "Aušros" moterų ir mergaičių krepšinio komandas. 1965 m. sporto darbuotojų suvažiavime Klivlande buvo išrinkta Salfas-gos centro valdyba iš Toronte gyvenančių darbuotojų, į kurią įėjo ir Stasys Ginčauskas. Jis per dvi šios valdybos kadencijas gerai atliko iždininko pareigas.

Scheinfeldo "Kovas", laimėjęs lietuvių krepšinio pirmenybes Vokietijoje 1947 m. Iš kairės: T. Gailius, V. Grybauskas (kapitonas), S. Ginčauskas, A. Birutis, A. Jokubaitis, A. Lauraitis ir J. Gružauskas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIS (RENGIMUS)

Skambinti Vytui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

iš Lietuvos, kuri džiugiai stoji prieš komunistų valdžią ir pabūlus. Dabar sportininkams vieniems pirmųjų tenka daryti patirtį, kad pasauliui tikrai ne tas pat, kas Lietuvą valdo ir ruošiasi valdyti.

Sportas nėra taip toli nuo politikos, kaip kai kurie mėgsta aiškinti. Gyvenime viskas susiję, ir sportininkai to negali nežinoti."

Pasaulio čempionatas Toronte

Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA) nusprendė, kad 1994 m. pasaulio čempionatas bus Toronte. Šis čempionatas, kuriame dalyvaus 16 komandų, įvyks 1994 m. liepos 27 – rugpjūčio 7 d.d.

Be abejonės, patekti į šį čempionatą, kuriame bus priimama tik 16 komandų, vyks panašiu principu kaip prieš Barcelonos olimpiadą, atrankiniai turnyrai. Žinoma, Lietuvos dalyvavimas jame priklausys nuo to, kaip pasiseks tas atrankinis momentas. Kol kas šiuo klausimu Lietuvos spaudoje dar nerashoma.

"Aušros" susirinkimas

Toronto lietuvių sporto klubo "Aušra" metinis visuotinis narių susirinkimas įvyks 1993 m. sausio 17 d., 12 val. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Susirinkime bus svarstomi klubo sportinės veiklos reikalai, o taip pat numatomi naujosios klubo vadovybės rinkimai. Kviečiami nariai ir klubui prijaunčiantys gausiai dalyvauti. Inf.

Ateitininkų žinios

"Lai žvaigždė nuostabi virst

Betliejaus

Sieloje šviesųjį džiaugsmą sukel.

Lai metai atėję naujieji

Jums į širdį viltim pasibels".

Sveikiname su Šv. Kalėdomis. Šventosios nakties ramybė telydi Jūs visus. Linkime laimingų Naujųjų metų. Gerojo Dievulio apvaizdoje lai jie būna kupini džiaugsmo, sėkmės ir sveikatos!

Garbė Kristui!

JAS centro valdyba

Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambynio" tūntų surengtos Kūčios gruodžio 6 d. Prisikėlimo par. salėje sutraukė apie 350 dalyvių. Pradėta vyr. skautių kandidatų būrelio kalėdinėmis giesmėmis ir sesių sveikinimais uždegus žvakes. Dvasios vadas s. kun. A. Simanavičius, OFM, sukalbėjo maldą, po kurios buvo laužojuose plotkėles – visi vieni su kitais sveikinosi ir linkėjo gražių Kalėdų. Visiems sugrįžus į savo vietas, vaišintis tradiciniais šeimų sunėtais skaniais patiekalais.

Po vakarienes tūntininkai s. Algis ir ps. Vida Senkai pasveikino susirinkusius; s. muz. D. Viskontienė visus sutelkė kalėdinį giesmių giedojimui. Sveikino čia dalyvavęs mielas svečias v.s. kun. A. Saulaitis, SJ. Draugovių pasirodymuose daugiausia reikšė sesės, bet neatsiliko nė vilkiukai. Pasirodymai buvo gerai paruošti ir originalūs. Karščiausių plojimų susilaukė v.s. D. Petrauskienės vadovaujami mažieji – liepsnelės ir giliukai. Belaukiant Kalėdų senelio gražiai praskambėjo "Gul šiandieną" ir "Sveikas, Jėzau". Kalėdų senelis (sk.v. v.s. Paulius Sukauskas), entuziastingai sutiktas, išdalino mažiesiems po didelį krepšį įvairiausių dovanų. Ši kalėdinė sueiga taipgi baigta skautiška maldą "Ateina naktis". Jai vadovavo v.s. Inga Pivoriūtė. S.

• Šventoji Kalėdų naktis tepildomi mūsų širdis džiaugsmu, ramybe ir pasitikėjimu. Kūdikėlis Jėzus tepalaimina mūsų tėvelius, rėmėjus, visus brolius ir seses tėvynėje ir už jos ribų. Naujieji 1993-ieji teatneša visiems sveikatą ir darbštumą.

• Jūrų sk. budžių Herkaus Montės įgula dėkoja iš Klaipėdos į Karibų salas atplaukusiam ir pasiekusiam Torontą jūrininkui R. Melešiui už įdomų pokalbį ir vaizdžiuosnę apie jachtinį būriavimą Karibų jūroje. M.

• Turinčios spaudos laisvę tautos nėra tikros ar eina tiesos bei taikos link, bet jos neturinės ta linkme visai neina (A. Camus)

Testamentiniai palikimai

Iškėliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškes žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškėliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškes žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant pasirodimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškes žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškes žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDEJAI

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA:	IMA:
5.25% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 9.50%
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
5.25% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
5.25% už 2 m. term. indėlius	1 metų 7.75%
5.75% už 3 m. term. indėlius	2 metų 8.00%
6.00% už 4 m. term. indėlius	3 metų 8.75%
6.00% už 5 m. term. indėlius	(fixed rate)
5.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	su keičiamu nuosimčiu
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 7.75%
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
6.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.
7.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.50% už OHOSP (variable rate)	
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.50% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.25% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. * Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiausti ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

Cavalier CLEANERS

Kur kokybė pirmoje vietoje!

- Sausas valymas (dry cleaning)
- drabužiai
- užuolaidos
- odos
- kilimai
- Skalbiame ir lankstome pagal svorį
- Darbas kokybiškas ir garantuotas
- Žemiausios kainos

384 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park) Tel. 534-3380

PARCEL SERVICE
614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

specialus pasiūlymas oro paštu 4.90 už kg

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paliname siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntus.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntus tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Parduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas ištutu.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai
Mūsų atstovs Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

Mūsų atstovai Fort Erie: Donald V. French ar Danguolė 921 Concession Rd., Fort Erie, Ont. L2A 6B7, tel. (416) 871-1799

TORONTO

Anapilio žinios

— Kalėdų eglutė vaikams — gruodžio 20, sekmadienį, po 11 v.r. Mišiu, Anapilio salėje.

— Tradicinės bendros Kūčios didžiojoje Anapilio salėje — gruodžio 24, ketvirtadienį, 8 v.v. (žiūr. skelbimą 24 psl.).

— Bernelių Mišios — 12 v. nakties. Kalėdinį giesmių koncertas — nuo 11 v.v. šventovės. Koncerto metu nuo 11 v.v. klausoma išpažinčių.

— Pirmąją Kalėdų dieną, gruodžio 25, Mišios sekmadienio vakarą — 9.30 v.r. ir 11 v.r. Wasagoje Mišios — 2 v.p.p.

— Naujų metų sutikimas Anapilyje — gruodžio 31, ketvirtadienį, nuo 7 v.v. (žiūr. skelbimą).

— Nuširdi padėka kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, už talką adventiniame pasirušime Kalėdų šventėms.

— Pirmajai Komunijai pasirušimo pamokos vyksta kiekvieną sekmadienį po 9.30 v.v. Mišiu. Pamokas praveda ses. Loreta.

— Zakristijoje registruojami berniukai, norintys pasirušti tarnavimui Mišiose.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilijai lankymo valandos: sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v. Šiuo metu muziejuje vyksta nauja paroda: "Lietuvos kariai ir policija".

— Daugiaivaikės šeimoms Lietuvoje reikalingi žieminių vaikų drabužėliai. Galintieji tokius drabužėlius paaukoti yra prašomi juos atnešti sekmadieniais katalikių moterų draugijos kambarin.

— Mišios, gruodžio 20, sekmadienį, 9.30 v.v. už a.a. Antaną Rinkūną, 11 v.v. už parapiją; Wasagoje — 2 v.p.p. už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 160 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: K. I. Labanauskai iš Kau-; L. Urkelė iš Kelmės. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

— Bilietai į Kūčių vakarienę ir Naujų metų sutikimą gaunami LN raštinėje ir sekmadienio popietėje. Stalus galima rezervuoti skambinant LN administratorei Danutei Sysak-Simonaitytei tel. 532-3311. Plačiau — "TŽ" skelbimuose.

— LN valdybos posėdis — gruodžio 17, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN, Bingo žaidimai ir svetainė "Lokys" bus uždaryti gruodžio 25, Kalėdų dieną, ir sausio 1, Naujų metų dieną.

— Gruodžio 27, sekmadienį, nebus gaminami sekmadienio pietūs. Svetainė "Lokys" veiks įprastą tvarka.

— Gruodžio 24 ir 31 d.d. svetainė "Lokys" bus atidaryta nuo 12 iki 5 v.p.p.

— Gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p. Kunigaikščio Gedimino mėnėje įvyko LN moterų būrelio kalėdinė vakaronė. Dalyvavo 70 asmenų. Būrelio pirm. Birutė Abramaitienė pasveikino susirinkusius ir, pritariant muz. A. Stulgiiui smuiku, sukalbėjo maldą. Moterų būrelį sveikino LN valdybos pirm. V. Kulnys ir T. Stanulis LN vyrų būrelio vardu. Mėnėję programą atliko smuikininkas A. Stulgys ir D. Pocienė, visus pralinksminusi savo humoristine kūryba. Svečiai soti- nosi ponių suneštais gardumynais, galėjo išmėginti savo laimę loterijoje.

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga organizuoja uždargą vakarą jaunimui Toronto Lietuvių namų "Lokys" svetainėje, gruodžio 30, trečiadienį, 8 v.v. Visos surinktos lėšos skiriamos Lietuvos našlaičiams. Valdyba

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Naujų metų sutikimą ketvirtadienį, gruodžio 31 d., 8 v.v. trečio aukšto mėnėje. Bus karšta vakarienė su vynu, šampanas, šalti užkandžiai. Muzika — Leono Stosiūno. Bilietai gaunami pas T. Kobelskiene tel. 760-8003, P. Jutelį tel. 766-6019, I. Kandrotienę tel. 766-6437.

Kanados lietuvių bendruomenei reikalinga raštinės vedėja

Darbo valandos ir atlyginimas pagal susitarimą. Pareikšimą raštu siųsti, pridėdant darbo patyrimą, iki gruodžio 24 d. adresu: KLB valdybos pirm. A. Vaičiūnas, 1011 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8.

Jei ruošiate Kūčias namuose, darau koldūnus su grybais,

taip pat su mėsa ir varške \$20 už 100 vienetų. Pristatau į namus. Skambinti Edvardui Stanuliui tel. 231-4937 Toronto

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

GREITAS PATARNAVIMAS, PRIEINAMOS KAINOS DEZINFEKCIJA IR "STAINGUARD" Gruodžio mėnesį nebus GST mokesčio. SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

TORONTO MAIRONIO MOKYKLOS KALĖDŲ DŽIAUGSMAS

gruodžio 19, šeštadienį, 9.30 v.r., Prisikėlimo parapijos salėje

Kalėdinėje programoje: muzikinis veikalas "SPRAKTUKAS" ("Nutcracker"), vaišės, staigmenos, dovanėlės ir

Kalėdų senelis.

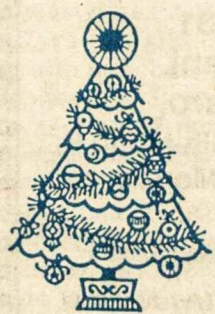
Kviečiami maži ir dideli!!!

Registracija vyksta Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais arba skambinti B. Batraks tel. 271-1640, arba I. Petrauskienei tel. 242-4779. Įėjimas — \$5 asmeniui.

IŠKILUS KŪČIŲ VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, ketvirtadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: meninė dalis Kūčių nuotakai, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Gurklienės.

Kainos: suaugusiems — \$17, pensininkams — \$15, vaikams nuo 10 iki 15 metų — \$10, nuo 7 iki 10 metų — \$6, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai. Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių — J. Gurklienė tel. 278-4674. Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius dalyvauti maloniai kviečia — Anapilio parapija

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su specialiai pakviestu orkestru iš Lietuvos gruodžio 31, kevirtadienį, nuo 7 valandos vakaro

- * Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. punktualiai.
- * Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.
- * Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewską tel. 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Išganytojo parapijos žinios

— Gruodžio 5, šeštadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje palaidota Danutė Kregždienė-Yčaitė iš Cincinnati, OH, 81 m. amžiaus. Vėlionė prašė ją palaidoti Toronte, kur guli jos gimines. Čia gyvena jos brolis dr. Jonas Yčas su šeima. Išėkis ramybėje, miela Danute.

— Gruodžio 7, pirmadienį, iš mūsų šventovės po budėtuvių Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota Marija Dambarienė, 10 metų parapijos sekretorė ir moterų draugijos pirminkė. Laidojo kunigai P. Dilyis ir A. Žilinskis. Išėkis ramybėje, brangiųjų Marija.

— Pamaldos šventovėje gruodžio 20 d. prasidės 2 v.p.p. Jas laikys jaunimo ratelis. Po pamaldų eglutė vaikams su programa.

— Gruodžio 24 d. — pamaldos 6 v.v. su Šv. Vakariene. Giedos parapijos choras.

Naujieji ateiviai gruodžio 20 d., 2 v.p.p., renkasi Lietuvių namuose.

ŠIS "TĖVIŠKES ŽIBURIŲ" NUMERIS yra kalėdinis. Juo sveikiname visus mūsų bendradarbius, skaitytojus, rėmėjus, aukotojus, linkėdami jaukių bei džiugių Kristaus gimimo švenčių. Sekantis "TŽ" nr. išeis po Kalėdų švenčių — š. m. gruodžio 29 d.

Kviečiame!

Baigiasi 1992 metai, baigiasi ir daugelio "TŽ" skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir suteikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina — tik \$35.00, oro paštu — \$110.00. Naujiems skaitytojams, užsisakantiems "TŽ" pirmą kartą — tik \$30.00. Norintiems susipažinti su "TŽ" savaitraščiu siunčiame nemokamai keletą numerių. "TŽ" yra gera kalėdinė dovana giminiams, bičiuliams įvairiuose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems "TŽ". Administracija

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas gruodžio 25 ir 26 d.d., o taip pat ir 1993 m. sausio 1 d. Kūčių dieną, gruodžio 24 ir Naujų metų išvakarėse, gruodžio 31 darbo valandos nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. Kooperatyvo nariai kviečiami užėti į raštinę ir pasiimti 1993 m. kalendorius. Vedėjas

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus. Skambinti nuo 9 v.r. iki 6 v.v. tel. 760-9494 Toronto.

DUODU SMUIKO, pianino, akordeono ir muzikos teorijos pamokas. Skambinti A. Stulgiiui tel. 516-9454.

ATLIEKU namų dažymo ir sienų remonto darbus labai prieinama kaina. Skambinti po 7 v.v. tel. 767-2551.

STUDENTĖ, negerianti ir nerūkanti, ieško kambario už pigią kainą. Skambinti vakarais arba iki 9.30 v.r. tel. 621-5468.

DVIEJŲ ASMENŲ šeimai reikalingas butas. Pageidautina High Park rajone. Skambinti nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. tel. 604-4400. Kviesti Gintarą.

ATEITININKŲ KŪČIOS -

gruodžio 20, sekmadienį 5 val. po pietų, Prisikėlimo parapijos salėje.

Kviečiame jaunimą, tėvelius, sendraugius ir rėmėjus. Įėjimas — laisva auka.

Rengia ateitininkų tėvų komitetas

visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems linki —

Salomėja ir Jonas Andriuliai
Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai
Genovaitė Gaižutienė ir dukros
Laima ir Gediminas Kurpiai
Alesė ir Kostas Rašymai

Elena ir Pranas Ališauskai
Laima ir Česlovas Senkevičiai
Aušra ir Henrikas Trussow
Grasilda ir Marijonas Valaičiai
Janė Vingelienė

MONTREALQUE

KLK moterų dr. jos Montrealio skyrius metinę šventę paminėjo gruodžio 6 d. klebono kun. Juozo Aranausko aukotomis Mišiomis už gyvas ir mirusias nares AV šventovėje. Pamaldose moterys dalyvavo su savo vėliava. Vėliau seselių namuose vyko susirinkimas. Jo metu seselė Paulė kalbėjo tema "Kiek laiko mes surandam Dievui". Susirinkimas paskyrė \$200 (viso \$500) fondui "Vaiko tėviškės namai". Iš viso Montrealio skyrius šiam tikslui yra surinkęs daugiau kaip \$9,000. Numatyta surengti Atvelykio pietus. Susirinkimas-minėjimas baigtas vaišėmis.

Šv. Onos (Aušros Vartų) draugija gruodžio 6 d. surengė kalėdinius pietus AV parapijos salėje.

Skaityti vyčiai, vadovaujami Aro Piecaičio, pasiryžę paruošti kalėdinius maisto krepšius ir juos įteikti neturintiems. Tam reikalui prie AV šventovės durų yra dėžė, į kurią kviečiami visi atnešti negendamo

maisto — dėžutes, pakučius. Be to, skautai vyčiai yra susitarę su Benedict Labre House, 308 Young St. (prie Peel ir Wellington), sausio 30 d. savo maistu ir patarnavimu pamaitinti apie 120 benamių.

Skautų Kūčios bus gruodžio 17 d., 7 v.v. AV parapijos salėje.

Baxter Diagnostics Corp. per savo tarnautoją Yves Mainville yra daug padėjusi medicininį prieinamumą. Viena siunta jau yra pasiekusi Lietuvą. Antra siunta vėl ruošiasi. KLB Montrealio apylinkės valdyba susiduria su persiuntimo išlaidomis. Kadangi valdyba turi mažai pinigų, atrodo, kad bus kreipiamasi į visuomenę prašant aukų.

A. a. Stasys Matusėvičius (Stanley Matusvick), 33 m. amžiaus, mirė lapkričio 28 d. Iš St. Thomas More šventovės gruodžio 2 d. palaidotas. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi motina, sesuo ir kiti giminių. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

Sveiki sulaukę šv. KALĖDŲ! Laimingų Naujų metų visiems!

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

Nuoširdžiai dėkojame už patikėjimą mums jūsų

draudimų 39 metų laikotarpyje.

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiškumą bet kurioje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS, Chartered Insurance Broker

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono. MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	6.50%	Taupymo — special.	2.75%
Certifikatus 2 m. —	7.00%	Taupymo — su gyv. dr.	2.00%
Term. indėlius:		Taupymo — kasdienes	3.25%
1 metų	6.00%	Einamos sąsk.	1.50%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	6.50%
120 d. - 179 d.	5.75%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	7.00%
60 d. - 119 d.	5.50%	RRIF - RRSP - taup.	2.50%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 8.50%, asmenines — nuo 9.50%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Noriką (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

JEIGU jums reikalinga moteris iš Lietuvos, galinti globoti senelius arba vaikus, prašoma skambinti tel. 535-4242.

IESKAU rusiškai kalbančios vaikams auklės, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 660-7000 nuo 10 v.r. iki 8 v.v. ir tel. 665-1770 po 8 v.v.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

IŠNUOMOJU lietuvių materiai vieną kambarį su atskira prausykla už pigesnę kainą, kad prižiūrėtų vaiką iš ryto. Skambinti tel. 244-0416 po 5 v.p.p.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall) bei plytelių dėjimo, dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 255-1080.

J. K. METALS

Stiklo ir metalo darbai — Atnaujinimai, pridėjimai-papildymai, garų bei sandėlių stoginės — Brėžiniai ir leidimai parūpinami. Jonas Kripas, tel. ir fax 698-2913.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

REIKALINGI darbuotojai nepilnam darbo laikui Londone, Hamiltone, Wasagoje ir St. Catharines. Turi mokėti anglų ir lietuvių kalbas bei vairuoti automobilį. Skambinti tel. 604-4400.

PARDUODAMAS prie Square-One, Mississaugoje, 2 miegamųjų su dviem voniomis butas, 22 aukšte, 5 butinės reikmenys (appliances). Gailima pirkti su nuomininkais ar be nuomininkų. Gera kaina. Skambinti tel. 239-4445.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

IMOKEJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelių ir vaikų namus šiais produktais: šviežia skerdena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gaminių 20 kg \$165, sauso maisto rinkiniu 50 kg \$165. Perduodu pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageidaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r. — 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.